

AARNI ERÄ-ESKON TARKASTUKSIA KEMIJÄRVELLÄ VUOSINA 1956 – 1963
KOOSTE KENTTÄKARTOISTA JA VALOKUVISTA, KERTOMUKSET PUUTTUVAT

Aarni Erä-Eskon kenttätutkimuksiin Kemijärvellä viitataan inventointina, mutta kertomusta ei ole jätetty arkeologian osaston arkistoon. Suurin osa tarkastuksista on tehty vuonna 1956. Kohteet on numeroitu juoksevilla kuntakohtaisella numeroinnilla, jota on pääosin käytetty myös muinaisjäännösrekisterissä myöhemmin. Muinaisjäännösrekisteriin ei ole viety kohteita, joiden on katsottu olevan irtolöytöpaikkoja tai kohteet ovat tuhoutuneet (jääneet veden pinnan alle). Nämä numerot on hypitty yli (tilanne koostetta laadittaessa 2010).

Tämä inventointikertomus koostuu kahdesta osasta:

1. kohteisiin liittyvät muistiinpanot ja kuvataulut kohdenumeron mukaisessa järjestyksessä
2. esihistoriallisten suojelukohteiden luettelo ja peruskartat (A. Erä-Eskon kokoama 1976)

Inventointikertomusta käytettäessä on huomioitava, että kohteiden aineisto koostuu erilaatuisista ja erikokoisista kohdekuvauksista, lyhyistä muistiinpanoista ja karttaluonnoksista ja se on koottu useista lähteistä uudelleen järjestettynä. Papereissa esiintyy viittauksia sivunumeroihin, jotka eivät ole enää käytössä. Koosteen sivut on numeroitu uudestaan sivun alalaitaan. Kertomuksessa ovat kohteet Kemijärvi 1 – 112. Katso taulukko jäljempänä. Kohdeluettelon loppupäässä, kohteesta 87 eteenpäin, tiedot on ilmeisesti poimittu C. Carpelanin ja A. Siiriäisen inventointikertomuksista vuodelta 1962.

Helsingissä 7.6.2010

Johanna Seppä

Aarni Erä-Eskon luetteloimia muinaisjäänöksiä Kemijärvellä 1956 - 1963

inv. nro	mj.rek. nro*	nimi	tyyppi	ajoitus	vuosi
1.	320010001	Lapaliojärvi	asuinpaikka	hist.	ei tark?
2.	320010002	Suopankijärvi	asuinpaikka	kivik.	1956
3.	320010003	Vuostimoaara 1	työ- ja valm.	ajoittamaton	1956
4.		Pirttivaara	löytöpaikka	kivik + rautak.	ei tark?
5.	320010005	Kalmanniemi	hautapaikat	hist.	1962
6.	320010006	Jounila	asuinpaikka	kivik.	1956
7.		Kumpu	löytöpaikka	kivik.	1956
8.	1000016009	Uimarihuhta	löytöpaikka	kivik.	ei tark?
9.		Ylioinas	löytöpaikka	kivik.	ei tark?
10.		Raappana	löytöpaikka	kivik.	1956
11.	1000016012	Ransukka	löytöpaikka	kivik.	1956
12.		Tohmovara	löytöpaikka	kivik.	ei tark.
13.		Särkelä	asuinpaikka	hist.	ei tark.
14.		Ingerö	löytöpaikka	kivik.	1956
15.		Siivola	löytöpaikka	kivik.	ei tark?
(14/15?)	1000015907	Hillahaka	löytöpaikka	kivik.	1961
16.		Koivusaari	löytöpaikka	kivik.	1956
17.		Halosenniemi	löytöpaikka	kivik.	1956
18.	320010018	Termuslahti	asuinpaikka	hist.	ei tark.
19.	320010019	Kelloniemi	asuinpaikka	ajoittamaton	ei tark.
20.		Kattilavaara	palvontapaikka	hist?	ei tark.
21.	1000016010	Puikonjärvi	löytöpaikka	kivik.	1956
22.	320010022	Kyröjärvi	asuinpaikka	hist.	ei tark.
23.	320010023	Erkkunen	mj-ryhmät	ajoittamaton	ei tark.
24.	320010024	Outovaara	työ- ja valm.	ajoittamaton	ei tark.
25.	320010025	Kärppävaara	asuinpaikka	hist.	1956
26.		Porolampi	löytöpaikka	kivik.	1956
27.	1000015657	Kalkonniemi 1	löytöpaikka	rautak.	1956
28.		Imponen	löytöpaikka	kivik.	1956
29.		Porovaara	löytöpaikka	kivik.	1956
30.		Kaisanlampi	löytöpaikka	kivik.	1956
31.		Soppelan Kumpu	löytöpaikka	kivik.	ei tark.
32.		Huhtaniemi	löytöpaikka	kivik.	1956
33.		Kustula	löytöpaikka	kivik.	1956
34.	320010034	Joutsijärvi Kenttäniemi	asuinpaikka	ajoittamaton	1956
35.		Ämmälä	löytöpaikka	kivik.	1956
36.		Ketola	löytöpaikka	rautak.	ei tark?
37.		Räisälä	löytöpaikka	hist?	ei tark?
38.	320010038	Jatulinsaari	asuinpaikka	rautak.	1956
39.		Jumiskonjoki	patsaita	hist?	ei tark?
40.		Vierusjoki	patsaita	hist?	ei tark?
41.	320010041	Honkasenniemi	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
42.		Kallioranta	löytöpaikka	kivik.	1956
43.	320010043	Ämmänvaara 1	kultti ja tarinap.	hist.	1956
44.		Rakkakanta	löytöpaikka	kivik.	1956
45.		Ailanganniemi	patsaita	hist?	ei tark?
46.	320010046	Matkalahti	asuinpaikka	kivik.	1956

47.	320010047	Oilunka	asuinpaikka	kivik.	1956
48.	320010048	Hietalahti	asuinpaikka	kivik.	1956
49.		Salmela	löytöpaikka	kivik.	1956
50.		Korkiakankaanlahti	löytöpaikka	kivik.	1956
51.	320010051	Ulkuniemi	asuinpaikka	kivik.	1956
52.		Hietala	löytöpaikka	kivik.	1956
53.	320010053	Tyvitalo	asuinpaikka	kivik.	1956
54.		Severijärvi	löytöpaikka	kivik.	1956
55.		Kulmunki	löytöpaikka	kivik.	1956
56.	320010056	Maununiemi	asuinpaikka	kivik.	1961
57.	320010057	Kuppurainen	asuinpaikka	kivik.	1956
58.	320010058	Lähtelä	asuinpaikka	kivik.	1956
59.	320010059	Luusuansaari 1-3	asuinpaikka	kivik.	1956
60.		Niemelä	löytöpaikka	kivik.	1956
61.	1000016015	Neitilä 1	löytöpaikka	kivik.	1956
62.		Rajatalo	asuinpaikka	kivik.	1956
63.		Mattila (Sotaniemi)	asuinpaikka	kivik.+pronssik.	1956
64.		Hoppula	löytöpaikka	rautak.	1956
65.		Päivänniemi	löytöpaikka	kivik.	1956
66./67.	320010066	Yli-Juujärvi/Heimola	asuinpaikka	kivik.	1956
68.	320010068	Niemi/Mäkelä	asuinpaikka	kivik.	1956
69.	320010069	Anttila 1 ja 2	asuinpaikka	kivik.	1956
70.		Koppeloja	löytöpaikka	kivik.	1956
71.	320010070	Puistola	asuinpaikka	kivik.	1956
72.	320010072	Juuvaara	kultti ja tarinap.	hist.	1956
73.		Ahvenlampi	hangas	hist.	1956
74.	320010074	Juuniemi	asuinpaikka	kivik.	1956
75.		Välitalo	löytöpaikka	kivik.	1956
76.	320010076	Rajaniemi	asuinpaikka	kivik.	1956
77.	1000016013	Petäjäaapa	löytöpaikka	ajottamaton	ei tark?
78.	1000012110	Majava	mj-ryhmät	ajottamaton	1962
79.	1000015911	Mustalahti	löytöpaikka	kivik.	1962
80.	320010273	Tapionniemi	mj-ryhmät	ajottamaton	1960
81.	320010081?	Ailunki	työ- ja valm.	ajottamaton	1956
82.	320010082	Ollila	asuinpaikka	kivik.	1961
83.	320010083	Kälkäjä 1	asuinpaikka	kivik.	1963
84.	320010084	Askankenttä	asuinpaikka	kivik.	1963
85.		Niemelä	löytöpaikka	ajottamaton	ei tark?
86.		Teininki	löytöpaikka	kivik.	ei tark?
87.		(Haveri) Hakala	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
88.		Karjalainen	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
89.		Rantala	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
90.	320010090	Saarensärkkä	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
91.	320010091	Lautasalmi	asuinpaikka	kivik.	1962
92.		Lautasalmi 2	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
93.		Someronhiekkä	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
94.		Uutela	punamultahauta	kivik.	ei tark.
95.	320010095	Ahvensalmi	mj-ryhmät	ajottamaton	ei tark.
96.		Reinikanpalo	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
97.	320010097	Kivijärvi	asuinpaikka	kivik.	ei tark.

98.	320010098	Mäntykentänniemi	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
99a.	1000012118	Porkkasaari	työ- ja valm.	ajoittamaton	ei tark.
99b.	320010127	Porkkaniemi	työ- ja valm.	ajoittamaton	ei tark.
100.	320010100	(Luuksinsalmi) Isokylä Kenttaniemi	löytöpaikka	kivik.	1963
101.	320010101	Neitilä 1a/b	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
102.	1000016016	Neitilä 2	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
103.	320010103	Neitilä 3	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
104.	320010104	Neitilä 4	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
105.	320010105	Neitilä 5	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
106.	1000016017	Neitilä 6	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
107.	1000016018	Neitilä 7	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
108.	1000016019	Neitilä 8	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
109.	1000016020	Neitilä 9	asuinpaikka	kivik.	ei tark.
110.	320010110	Rovajärvi	kultti ja tarinap.	hist.	ei tark.
111.		Vuostimo Kursu	löytöpaikka	kivik.	ei tark.
112.	320010112	Sikkiönlampi	asuinpaikka	kivik.	1963

* tilanne 7.6.2010 (irtolöytöpaikkoja ei ole viety rekisteriin)

KEMIJÄRVI (inventointi), 1956-1976, Aarni Erä-Esko

Alla mainittujen sivujen kohteet eivät ole muinaisjäännösrekisterissä. Sivut merkinnyt Johanna Seppä.

8, 16, 19, 21, 23, 26, 29, 31, 33, 34, 3, 41, 45, 46, 54, 56, 58 (kohteet 25-26), 63, 66, 68, 70, 72, 75, 76, 81, 82, 85, 89, 91 (kohde 45), 110, 112, 118, 128i, 134, 149, 151, 154, 155i*, 162, 164, 174, 180, 182, 191, 209, 211, 217-219, 221, 224, 225 ja 228.

*sivu numeroimaton. Sivun, jossa kohde mainitaan sijaitsee ilmoitetun sivun perässä. esim. sivu 155i sijaitsee sivujen 155 ja 156 välissä.

Kemij. 1

320010001 LAPALIOJÄRVI

per. 3623 11

Lapaliojärvi

"Patsaita"

3

N:o 1

Kalanjumalia

Liite 1.

SMYA V:ssä s. 50 Hj. Appelgren mainitsee patsaita ("Pattahat) n.

70 kpl. Lapalio-nimisen järven saaresta. - Lapaliojärvi sijaitsee

taloudellisen kartan mukaan Kemijärven kirkosta 27 km suuntaan 332/400

Kemijärvi

Lapaliojärven rannalla
"Pattahat", n. 70 kpl. Kalanjumalia

- SMYA V s. 50

1
↑

N:o 2

Kivikaut. löytöpaikka (KM 11710)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 28,5 km suuntaan 352/400.

liitteet 1 ja 2.

Kylä: Javarus

Talo:

Omist: Kulpakko

Osoite: Vuostimo

Esine (11710) on löydetty hietikosta Suopankijärven etelärannalta. Löytökohta on merkitty X:llä valokuvaan ja karttaan liitteessä 2. Tällä rannalla on muutamien satojen metrien levyinen hietikko, jonka takana välittömästi, muutaman metrin päässä vesirajasta, on suo. Valokuvassa 2 etualalla näkyvä, hietikon leikkaava pieni puro on kalojen mieluinen oleskelu- tai kulkupaikka. Oppaani Arne Suopanki kertoi, että siitä saa usein kaloja jopa paljain käsin. - Kuvan 1 keskellä hietikossa näkyvä tumma kohta, jonka vierestä esine on löydetty, on kovaa ruostemaata eikä mitään kulttuurikerrosta. Oppaani muistin mukaan on Suopankijärven ja Javarusjärven väliseltä alueelta löydetty sillan läheltä tietä rakennettaessa kiviesinietä, jotka hienevästi joutuneet sodan aikana hukkaan.

3.7.56, I s. 39

Kemijärvi pit., kl. Javarus (Suopankijärvi)
omist. Kulpakka, os. Vuostimo

23

KM 11710

77

Löytöpaikka on 400-500 m salmesta, Suopankijärven S-rannalla, pienen puron vieressä (purosta saa kuulemma kaloja käsin). Tällä alueella ranta on muutaman metrin levyistä hiekkatöyrästä, joka erottaa viereisen suon järvestä. Itse löytökohdalla oli suurehko hiekan ja ruoste-
maan sekainen kerrostuma. - Kysymyksessä lienee irtolöytö

Aner.mitt.

E-E, liite 1-2

Kemijärvi, Javarus, Suopankijärvi
Kulpakkan maa

2

k.1. 20652

Suopankijärven l.p. lounaasta kuvattuna, taustalla Komiovaara.

k.2. 20651

Suopankijärven l.p. koillisesta.

A. Erä-Esko 1956

k.3.

5 km

3.7.56, I, s.37

Kemijärvi, Vuotsimon kl.

KM 1906:3 löydetty "Vuotsimovaarasta" 3

Vuotsimon kylää sanotaan joskus Vuotsimovaaraksi, vaikka se pikem-
minkin on melko tasaista kangasmaata Kemijoen länsirannalla.

68

E-E, liite 1, 3

Kivies. 1906:3 kp.

SMYA V s.4, m:7 ja k.3.

4

N:o 3

Kivikaut. löytöpaikka (KM 1906:3)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 28 km suuntaan 7/400.

liitteet 1 ja 3.

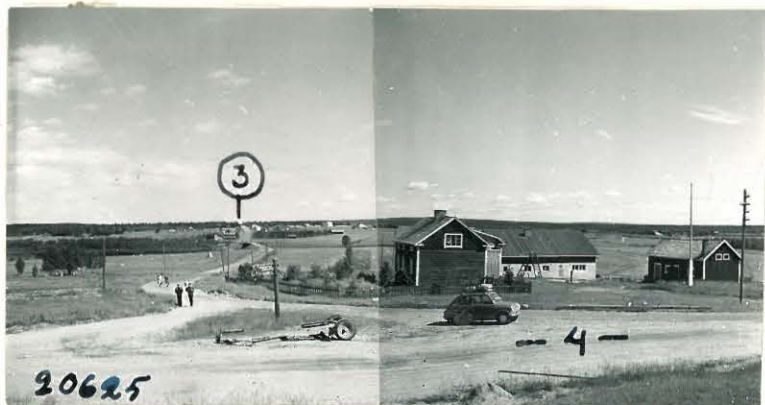
Kylä: Vuostimo

Löytötietojen mukaan esine on peräisin Kemijoen länsirannalla sijaitsevasta Vuostimovaarasta, Vuostimojoen suun pohjoispuolelta. Löytökohdan tarkempi määrittely maastossa on tuskin enää mahdollista. Vuostimovaara, joka on kuivaa hiekkakangasta, näkyy liitteen 3 valokuvassa taustalla maantien seutuvilla. - Ks. SMYA V.s.4, n:o 7 ja k.3.

Kemijärvi, Vuotrimo, Vuostimovaara

- 3
- 4
- 5

Näkiala Pyhäntunturin tienhaarasta koilliseen. Taustalla on Vuostimovaara, oikean laidasta Kemijoki ja etualalla Pirttivaaran talon peltöjä. Valok. A. Si. Erko 1956

Kemijärvi, Pirttivaara

4
Δ0

Kivies. 1969:20 kp. (21)
+ tuluskiven kp.

SMYA II s. 6, mio 26, f. 7
s. 35, kohta 1

E-S, liite 1, 3,

N:o 4

Kivikaut. löytöpaikka (KM 1969:20)

Soikean tuluskiven löytöp.

Sijainti: Kemijärven kirkosta 27 km suuntaan 6/400.

Liitteet 1 ja 3.

Kylä: Vuostimo

Pirttivaaran talo sijaitsee em. (N:o 3) Vuostimojeon suun etelä-
puolella, mutta löytöpaikkojen tarkempi määrittely/ lienee ollut mahdotonta jo
Appelgrenillekin, joka esineen saadessaan oli tavannut löytäjän.

- Ks. SMYA V s. 6, n:o 26 ja k.7 sekä s. 35 kohta 1.

5

Kylä: Vuostimo

Kalmaniemeen, joka on Kemijoen itärannalla suunnilleen Vuostimojoen suuta vastapäätä, kerrotaan haudatun ristimätöntä kansaa.

- Ks. SMYA V, s. 54.

N:o 5

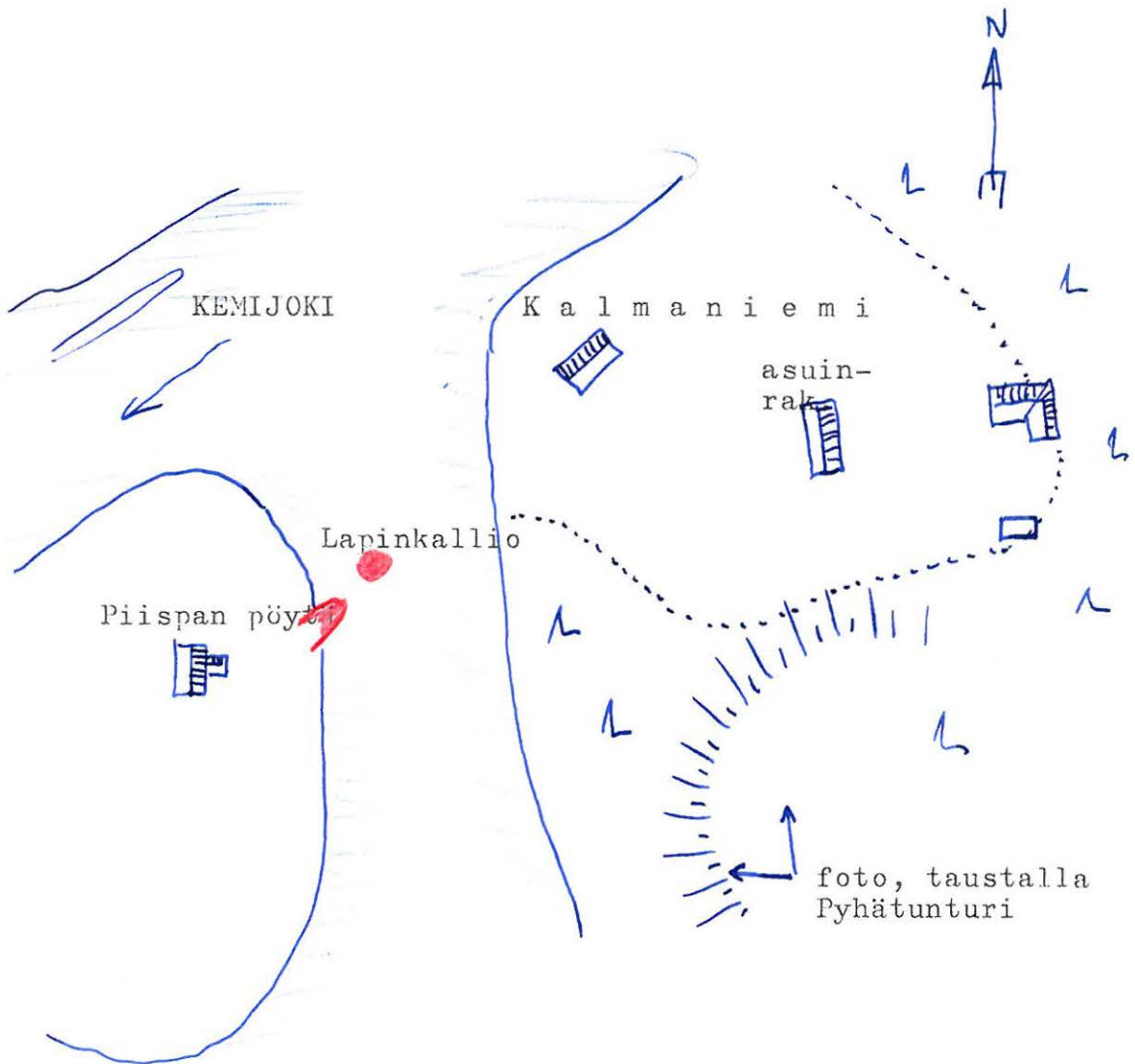
"hautoja eli syvennyksiä"

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 28 km suuntaan 10/400

Liite 1.

Kemijärvi, kl. Vuostimo, tl. Putaanniska RN:o 96, omist. Erkki Korpela
"Kalmaniemi"

Kemijärvi, Vuostimo

5

Kalmaniemeen, nunnilleen Vuostimojen
vastap. "haukalla ristimitouta kanson"
-hautoja eli ryönnäpöi"

SMPA II s. 54

E-E liite 1

12:4

F145896:1

KALMANIEMI KUVATTUNA ETELÄSTÄ.

12:5

F145896:2

KALMANNIEMI KUVATTUNA IDÄSTÄ.

N:o 6

Kivikaut. löytöpaikka (KM 1969:19, KM 3157)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 21 km suuntaan 002/400, Kemijoen länsirannalla, Jounilan talon kohdalla.

Kylä: Tapionniemi
Talo: Jounila RN:o 15
omist: Olli Jounila ja perikunta
osoite: Kemijärvi, Tapionniemi

Liitteet 1 ja 4.

Esine 3157 on ilmoitettu löydetyn venevalkamasta. Tällä paikalla on joen ja lähimpien peltöjen välillä Jounilan talon kohdalla muutamman kymmenen metrin levyinen tasainen kenttä. Se on kovaa soraan tai kivikkoa, mutta kuitenkin ruohon ja matalien varpukasvien peittämä. Tulvavesi peittää sen joka vuosi. - Liite 4, k.2.

Esine 1969:19 on löytötietojen mukaan saatu pellostä, siis ilmeisesti Jounilan rakennusten läheisyydestä alueelta, joka näkyy liitteen 4 panoraamakuvan 1 oikeassa laidassa. Siinä on kuulemma sijainnut ensimmäinen pelto, se on hiekkamaata.. Mitään iskoksia tms. ei löytynyt inventoinnissa eikä talossa tiedetty Matti Jounilan jälkeen enää löydetyn muinaisesineitä.

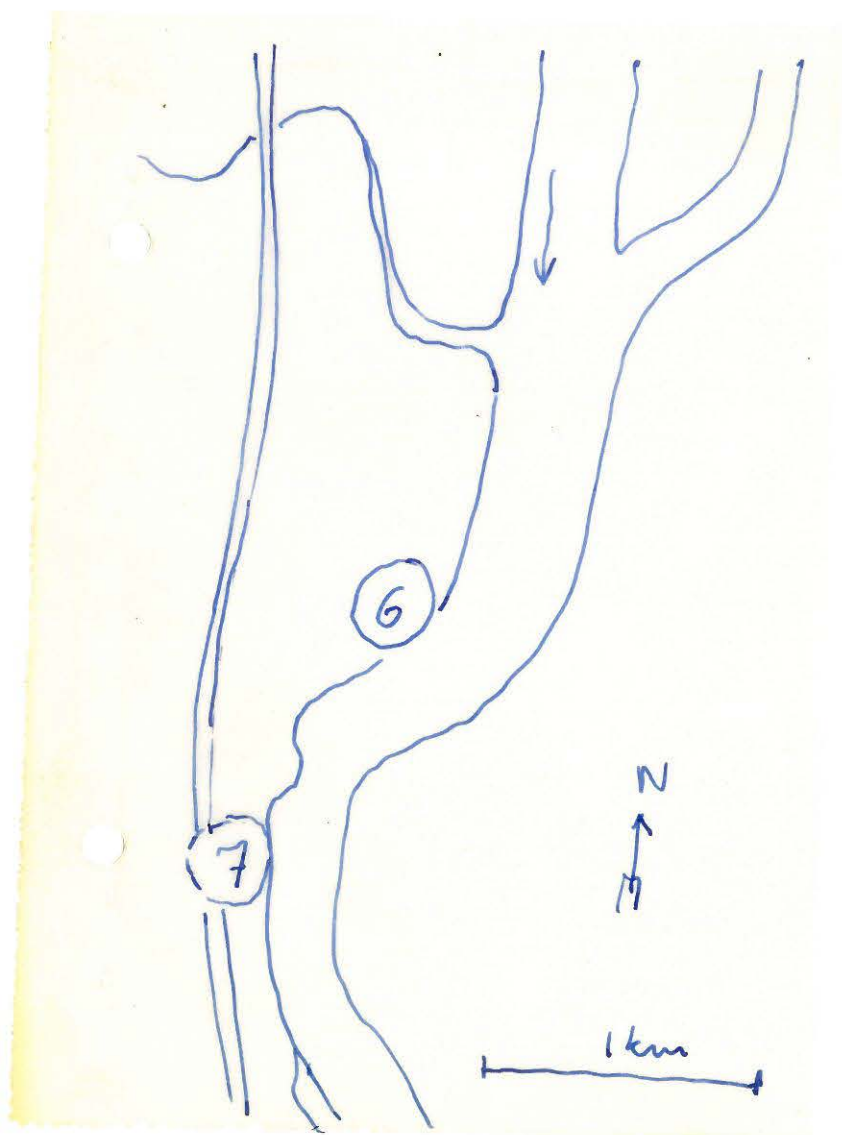
3.7.56, I s.37a

Kemijärvi, Tapionniemi kl., Jounila RN:o 15
omist. Olli Jounila + perik., os. Kemijärvi, Tapionniemi
KM 3157 , KM 1969:19

25

Venevalkama talon kohdalla n. 2 m vedestä
(vanhassa aitassa tulvaraja 1856)

E-E liite 4

Kemijärvi, Tapiomiesmäki Jounila R.No 15

6

20629

K.1 Näköala Jounilan pihan lounaisosasta. Katseltuna. Keskellä on Jounilan asunorakennus, oikealla puolella puolen takana venevalkama ja Kemijoki oikealle virtaavaksi (Kainon takana rannalla näkyvästä aikoinaan on toinen merkittävä tulvaraja vuodelta 1856)

20629

Valok. A. Esik. Esko
1956

7

K.2 Näköala lounaaseen Venevalkaman kohdalta, Kemijoki virtaavaksi päin.

K.3

15

5 km

N:o 7

Kivikaut. asuinp. ?

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 20 km suuntaan 001/400, Kemijoen länsirannalla, rinteessä Kummun rakennuksista etelään.

6

Kylä: Tapiionniemi
Talo: Kumpu RN:o 94
Omist: Nestori Pekkala
Osoite: Kemijärvi, Tapiionniemi

Liitteet 1, 4 (kartta) ja 5.

Inventoidessani Tapiionniemen kylää, josta on useita löydöksiä (N:ot 6-10), tarkastin myös Kummun talon maita, koska Appelgrenin löytöluettelossa esiintyy saman niminen talo parin kiviesineen löytöpaikkana (KM 1969:10 ja 12). Luettelon järjestyksestä ja Appelgrenin kartastakin päätellen nämä esineet lienevät peräisin Soppelan kylän Kumpuasta. Tapiionniemen Kummun Pekkalan asuinrakennusten eteläpuolella sijaiseva rinne niitty, joka on n. 6-10 m läheisen Kemijoen vedenpintaa korkeammalla, näytti sijaintinsa perusteella kivikautiselta asuinpaikalta. Koekuoppia en ehtinyt kaivaa ajan puutteen vuoksi. Maa on tällä alueella kuivaa hiekkakangasta.

7

3.7.56, I, s. 37

Kemijärvi pit., Tapionniemi kl., tl. Kumpu RN:o 94
omist. Nestori Pekkala, os. Kemijärvi /Tapionniemi.

KM R969: 10/k6 ja 12/18 löydetty "Tapionniemestä"

Javarusjoesta Kemijärvelle 2,4 -2,3 km

Löytö ilmeisesti tehty paikalla olleen ent. metsänvahdin torpan
vaiheilta, joka on kuivaa hiekkakangasta (tosin kyllä kivikkoista)
ja S-rinnettä, n. 6-10 m joesta. Kysymyksessä lienee kivik.asuinp.

28

Litteet 1.9.5

Kemijärvi, Tapiomiesmäki, Kumpu RN:o 94 LIITE 5

7

Valtu. 1956 A. Eri. Etä.

Kunnan talon Nestori Pekolan asuinrakennus etelästä, Niittäjien
puolella oikealla näkyvä oikealle virtaava Kemijoki.

8

N:o 8

Kiviesineen löytöp. (KM 1969:18)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 19,5 km suuntaan 003/400, Kemijoen
itärannalla.

Kylä: Ylikylä
Talo: Uimarihuhta

Liite 1.

- Ks. SMYA V s. 6, n:o 24.

Kemijärvi, Ullakallat
Uimarihuhuta

8
A

Kivies. 1969:18 sp. (18b)

E. E. liite 1

SUVA I n. 6, n:o 24

N:o 9

Kiviesineen löytöp. (KM 1969:17) Kansatiet.os.

Sijainti: Kemijrven kirkosta n. 18,5 km suuntaan 006/400, Kemijoen itärannalla. Ylikylän Yli Oinaan talo. - Ks. SMYA V s. 5 (23).

Kerujärvi, Yläkyliä, Oinaan t.

9

Kiitos. (kansl. O.) 1969:17 ep. (19) ?

E-E,

Suom. I o. 5 (23)

N:o 10

Kiviesineen löytö. löyd. Rovaniemen tuura 30 v. sitten (kadonnut)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 17,5 km suuntaan 003/400, Kemijoen länsirannalla Oinaan saaren kohdalla. - liitteet 1 ja 6.

Kylä: Tapionniemi
Talo: Raappana RN:o 80
Omist: Lante Salminen
Osoite: Kemijärvi, Tapionniemi

Inventoidessani Tapionniemen kylää sain Jounilassa kuulla, että Salmisella on kiviesine. - Suoritetussa tarkastuksessa ilmeni, että esine on ollut n. 40 cm:n pituinen taltta, siis ilmeisesti Rovaniemen tuura, joka on annettu yli 30 v. sitten Salmisen pekalle. Esine oli hävinnyt aikojen kuluessa, mutta löytöpaikka muistettiin tarkalleen. Se sijaitsee muutaman metrin päässä rantatörmästä Kemijoen länsirannalla Oinaansaaren kohdalla ja Kenttävuopajan pohjoispuolella. Löytöpaikka on tasaista hietikkoista niittyä ja n. 5-6 m:n korkeudella Kemijoen pinnasta (3.7.1956). Esine löytyi kaivettaessa pellon reunaan kuoppaa, joka näkyy liitteen 6 valokuvassa keskellä. Löytäjä muisteli esineen tulleen 1 m:n syvyydestä, jossa oli ollut myös hiiliä. Löytöpaikan eteläpuolella sijaitseva, Kemijokeen laskevan Kotajoen suu, Kenttävuopaja, tunnetaan paikkakunnalla hyvänä kalapaikkana.

Tarkastuksessa ei löytynyt mitään iskoksia, kulttuurimaata tms., mutta paikan sijainti viittaa asuinpaikkaan, jota myöhemmät jokavuotiset tulvat ovat liikutelleet ja peittäneet hiekalla.

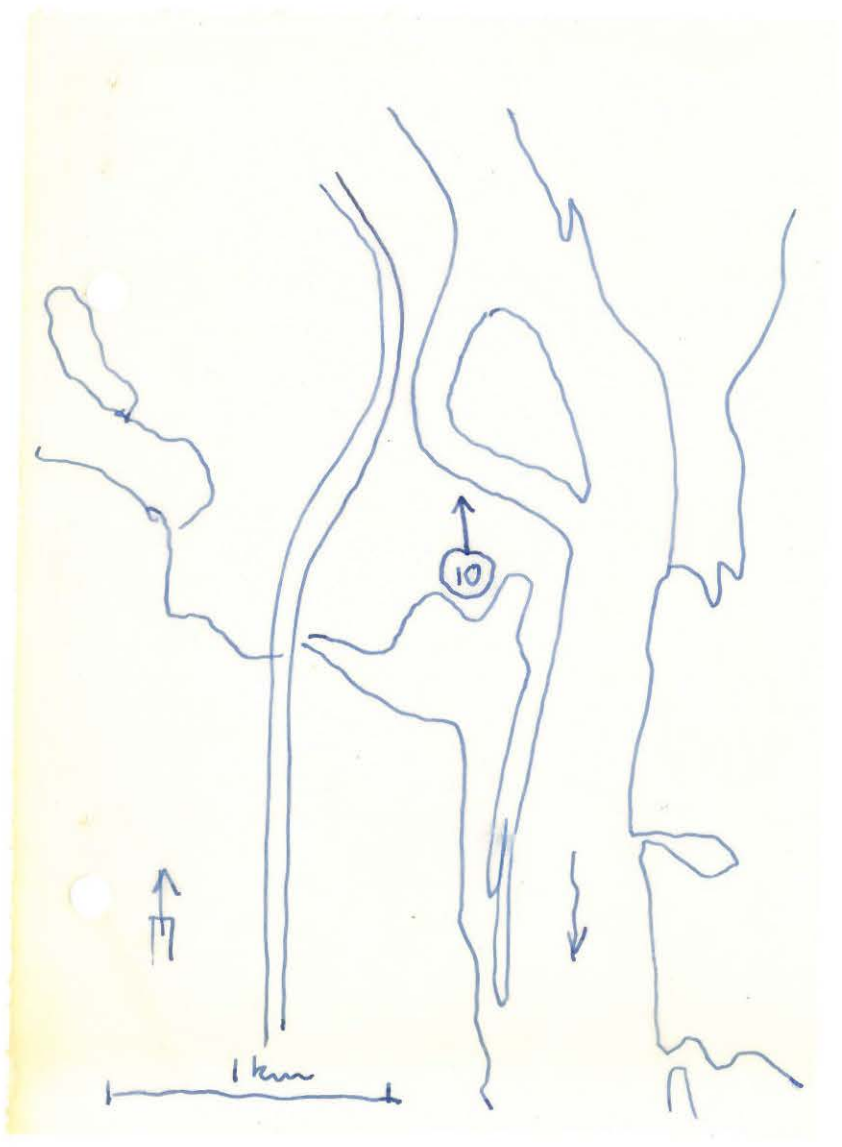
K 3.7.56, I s.37b A 25

Kemijärvi, Tapionniemi kl., tl. Raappana RN:o 80
omist. mv. Lante Salminen, os. Kemijärvi Tapionniemi
sij. Jounilasta 3 km alaspäin.

taltta, annettu Lassilan talosta Pekka Salmiselle yli 30 v. sitten.
Se oli n. 40 cm pituinen ja löydetty n. 1 m syvyydestä kaivannosta,
jossa oli mm. hiiliä. Lp. on 5½ - 6 m vedestä .

Löytöpaikan kohdalla on Oinaan saari ja Kenttävuopaja, joka tunnetaan
hyvänä kalapaikkana.

E-E, liite 6

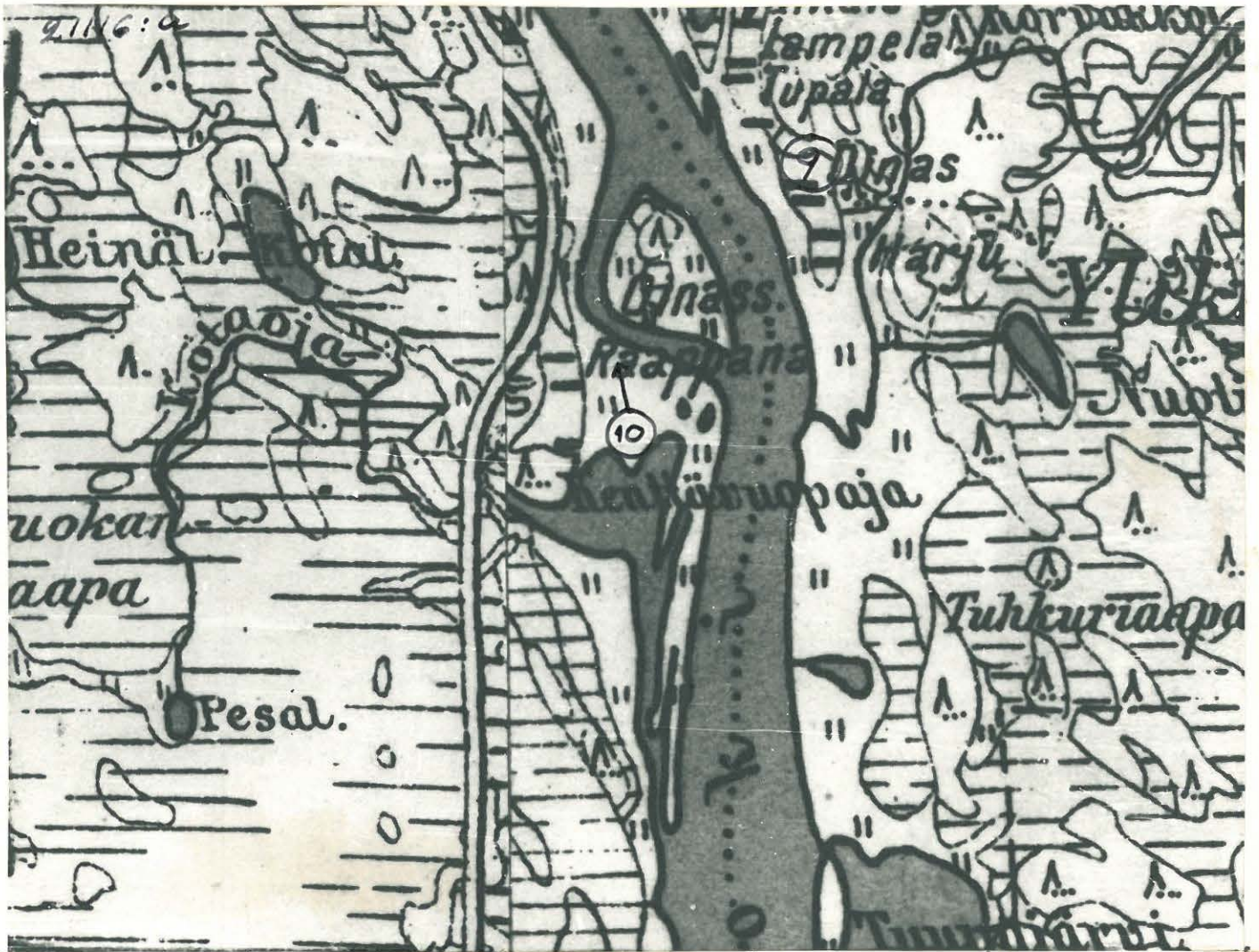

9

10

A. Eri. Etö 1956

Kivik. Lämpöpaikka Raappanan rantaajella, Törnäs
takana näkyvä Kemijoki virtaa oikealle. Vastarannal-
la oikealle on Oinaansaari.

11

8

Kylä: Leväranta (Ylikylä)
Talo: Ransukka RN:o 9:5 Pihlaja
  19 Kariniemi
  9 Kyyhkynen
Omist: Aukusti Kyyhkynen
Osoite: Kemijärvi, Leväranta.

Tarkastaessani esineen 1969:16 löytöpaikaksi mainittua Ransukan talon aluetta osoittautui ensiksikin, että mainittu talo on myöhemmin jaettu yllä lueteltuihin osiin. Löytöpaikka lienee nyk. Kyyhkynen talon alueella, josta asuinrakennuksen eteläpuolella sijaisevalta, loivasti jokirantaan viettävältä pellolta löytyi muutamia tosin epämääräisen muotoisia kvartsin palasia (14016). Tämä pelto kuten koko ympäristäkin on hiekkamaata ja näkyy valokuvassa liitteessä 7. - Kysymyksessä saattaa olla asuinpaikka.

- Korkeus n. 157-158 m y.m.p.

N:o 11

Kivikaut. asuinp. KM 1969:16 tasataltta Ransukan talosta (1879)
  KM 14016 kvartsi-iskoksia (1956)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 10 km suuntaan 390/400, Kemijoen länsirannalla Lantonsaaren kohdalla, rannan ja Pelkosenniemen maantien puolivälissä. - Liitteet 1 ja 7 (valok. ja kartta).

3.7.56, I s. 38

11

26

Kemijärvi, kl. Leväranta (Ylikylää), tl. Ransukka RN:o 9:

(Pihlaja 5
Kariniemi 19
Kyyhkynen 9)

Omist. Aukusti Kyyhkynen, os. Kemijärvi, Leväranta (kansakoulun vieressä)

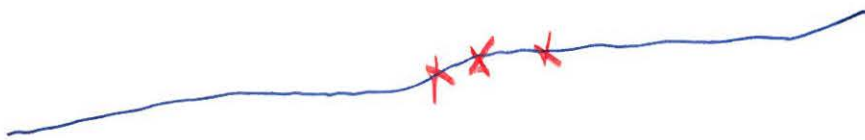
Aner.mitt. kvartseit 66 - 65 m
vesi 51 m

KM 1969:16/22

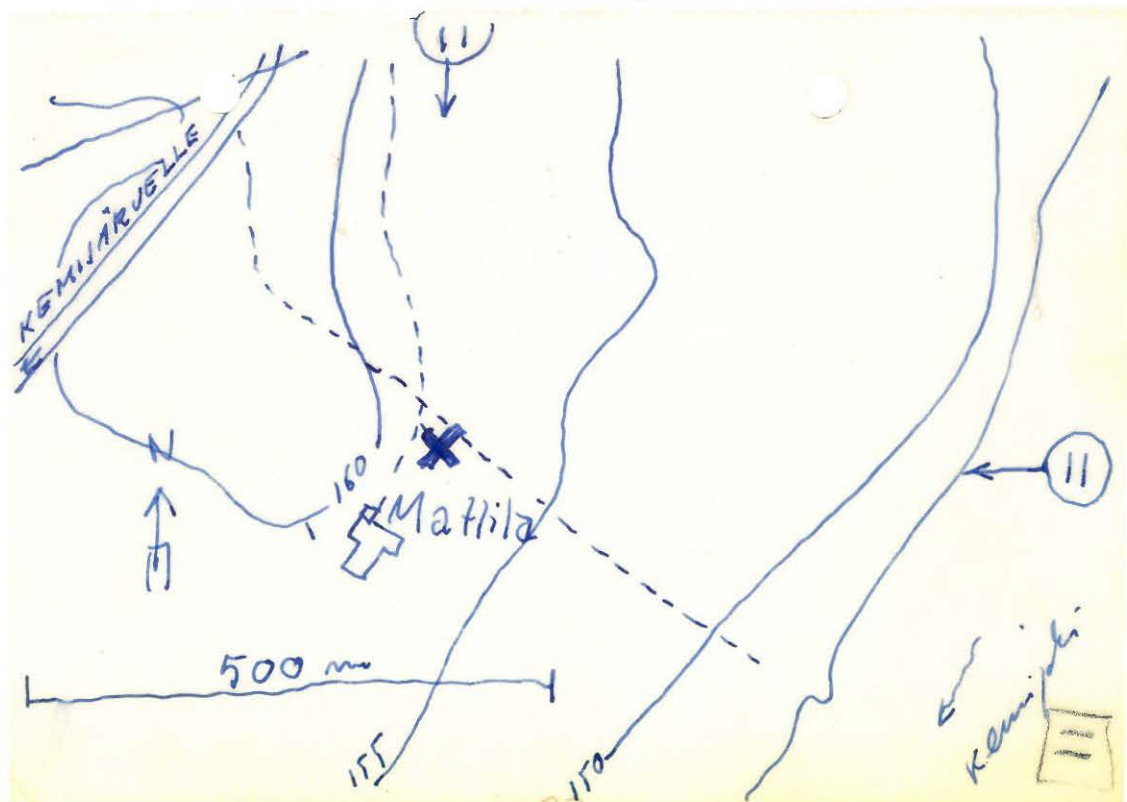
KM 14016

epämääräisiä kvartseja

E-E liite 7

L 157-158 ymp.

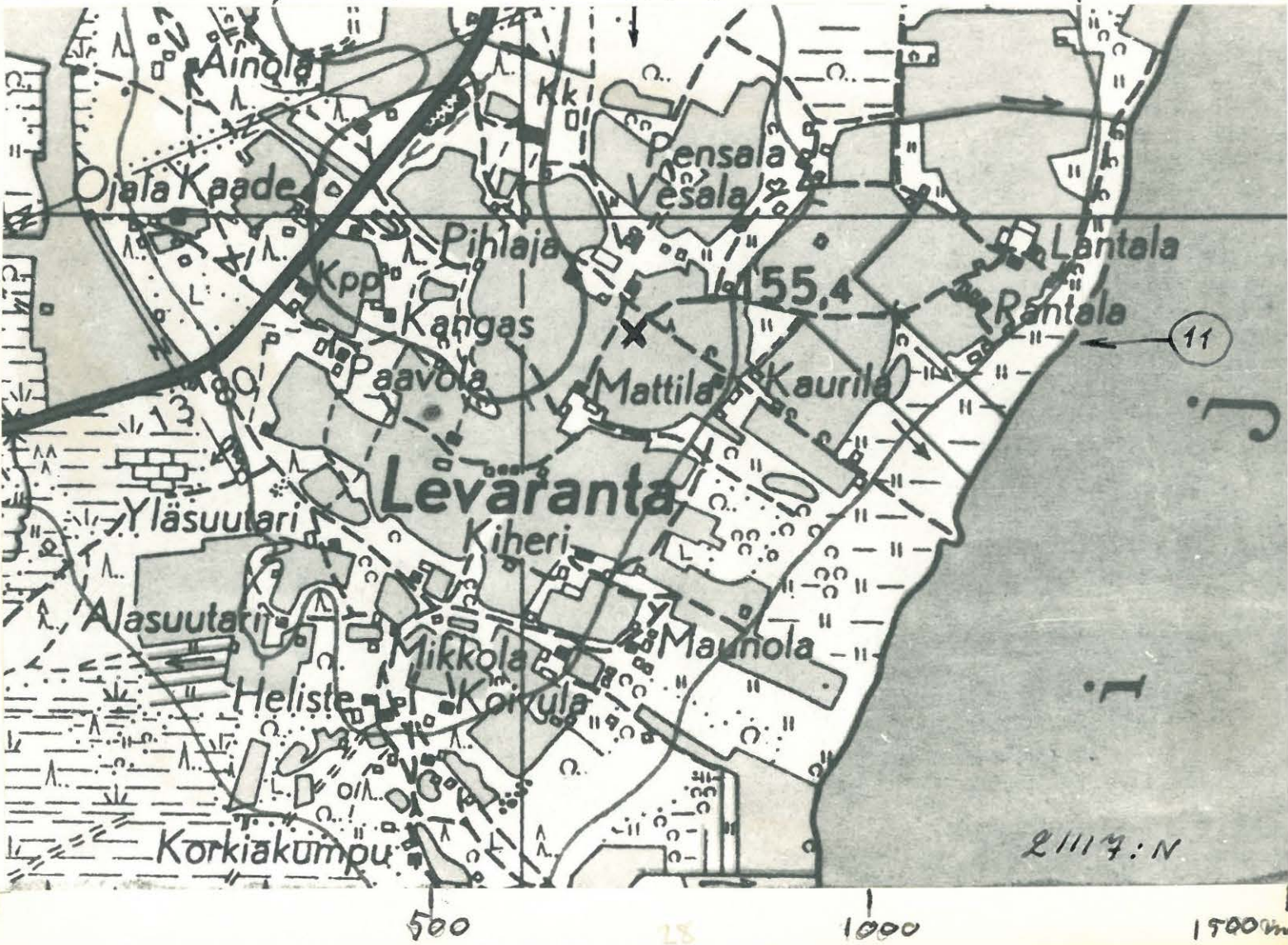
Kennijärvi, Leväranta, Rausukka RN:o 9
 Kyöhtöyksen

Kuvassa keskellä - levärannan
 kunnostoruston luota Polttoöljy-
 men maantietä Kennijoen
 rannalle vievä tie. Vasemmalla
 ja Kyöhtöyksen asuinrakennus
 ja tien oikealla puolella saun-
 nan takana peltojosta löytyy
 kvartseja (kartalla x).

Valok. A. Erä-Esko 1956

Osa Nuorisuus Top. kartasta 1:20'000 No 364105 Leväranta

N:o 12

Reikäkiven löytöp. (KM 1969:15)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 7,5 km suuntaan 375/400, Kemijoen länsirannalla Tohmoaaralla . - Liite 1.

Kylä: Tohmo (Ylikylä)
Talo: Keskitalo
Omist: Kostamo
Osoite:

Esineen 1969:15 löytöpaikkaa en ehtinyt tarkastaa maastossa v.1956 vaan saamani täydentävät tiedot perustuvat Kemijärven kauppalassa tapaa-
mani pankinjoht. Ingerön mainintoihin: - Kivilahden talo on hävinnyt,
mutta sillä on aikoinaan ollut niittyjä lähellä Tohmoa.

Koska Appelgren sitäpaitsi on kartassaan (SMYA V) sijoittanut ko.
löytöpaikan Tohmoaaran itäpuolelle lähelle Kemijokea voitaneen alkuperäistä löytötietoa pitää oikeana.

Kennijärvi, Toluono, Keskitale

12
△

Rekikiven 1969:15 kp.

Toluonon kirkon kirkonkylä-

E-E, liite 1

N:o 13

"Kiukaan sijoja"

Sijainti: Kemijärven kauppalassa 'entisen Särkelän kestäkievarin lähellä'. - Ks. SMYA V, s. 48.

Kennijärvi
ent. Särkään keuhkierarin lähellä

13

"Kiulaan niemi"
SMVA II s. 48

N:o 14

Kiviesineen löytöp. ('reiällinen taltta', kadonnut)

Sijainti: Kemijärven kauppalan keskustassa, Ingerön piha.

Em. pankinjoht. Ingerö virkkoi minulle v.1956,että hänen kotipihastaan oli aikoinaan löydetty reiällinen kivitaltta, joka kuitenkin oli myöhemmin hukkaantunut. Löytöpaikka on kauppalan tontti-alueella, joka on jokseenkin tasaista hiekkatannerta.

- Korkeus n. 155 m y.m.p.

N:o 15

Kiviesineen löytöp. (KM 3260:5)

Sijainti: Kemijärven kauppalan eteläosassa

Talo: Siivola

Omist: Kemi-yhtiö

Haitonut tämän!

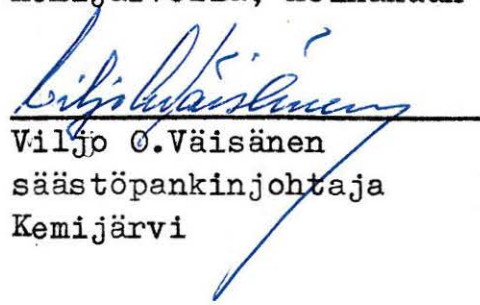
Ville Luho

Muinaistieteellinen toimikunta
Helsinki

Kemijärven Kotiseutuyhdistyksen puolesta ilmoitan kohteliaimmin, että suoritettaessa perustan kaivua Kemijärven kauppalassa Asunto-osakeyhtiö Hillahakan rakennustyömaalla löysi peltiseppä Pasanen 2½-3 metrin syvyydestä esineen, joka käsityksemme mukaan lienee kivikauden aikainen kirves.

Esine on parhaillaan näytteillä muiden yhdistyksen omistamien vanhojen esineiden kanssa Koillis-Lapin Säästöpankin näyteikkunassa. Edelläolevan löydön ilmoitan tiedoksenne.

Kemijärvellä, heinäkuun 6 p:nä 1961.

 Viljo O. Väisänen
 säästöpankinjohtaja
 Kemijärvi

SIJAITSEE LÄHELLÄ KOHTEITA [19] JA [15] MUTTA LUUSUANTIEN LÄNSIPUOLELLA

KS. KIVIKAUDEN VESITÄHTÄ KOKOELMAT
 KOTISEUTUYHDISTYS KEMIJÄRVEN KOTIKIEKERO AYIN
 HALLUSSA OLEVAT KIRVET

Kirves ja pöytäsuuren talonin
löytyy huhtikuusta 1961

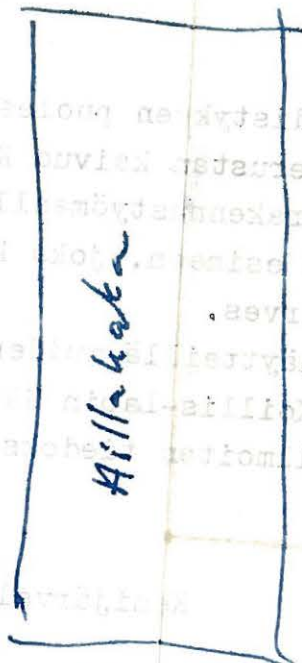
lehti. Eero Särkelä
Kannoin Vrt.
1961, koululla.

Janne Kilpeläinen
Kari O. J. Kilpeläinen
Kari O. J. Kilpeläinen
Kari O. J. Kilpeläinen

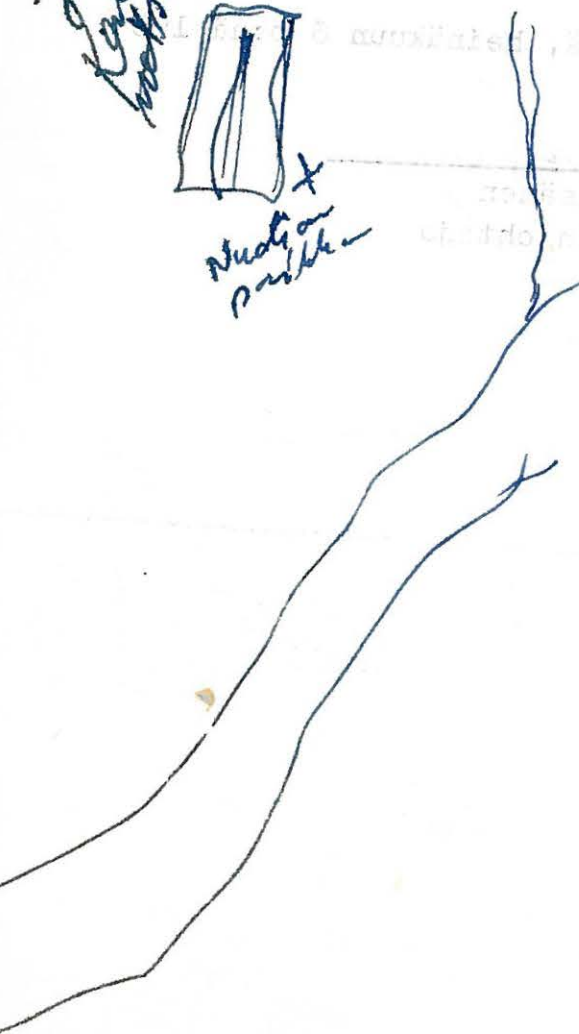
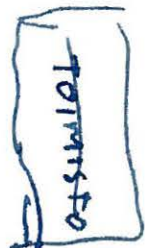
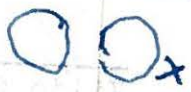
1930
n. 1930

Nuori
pöytä

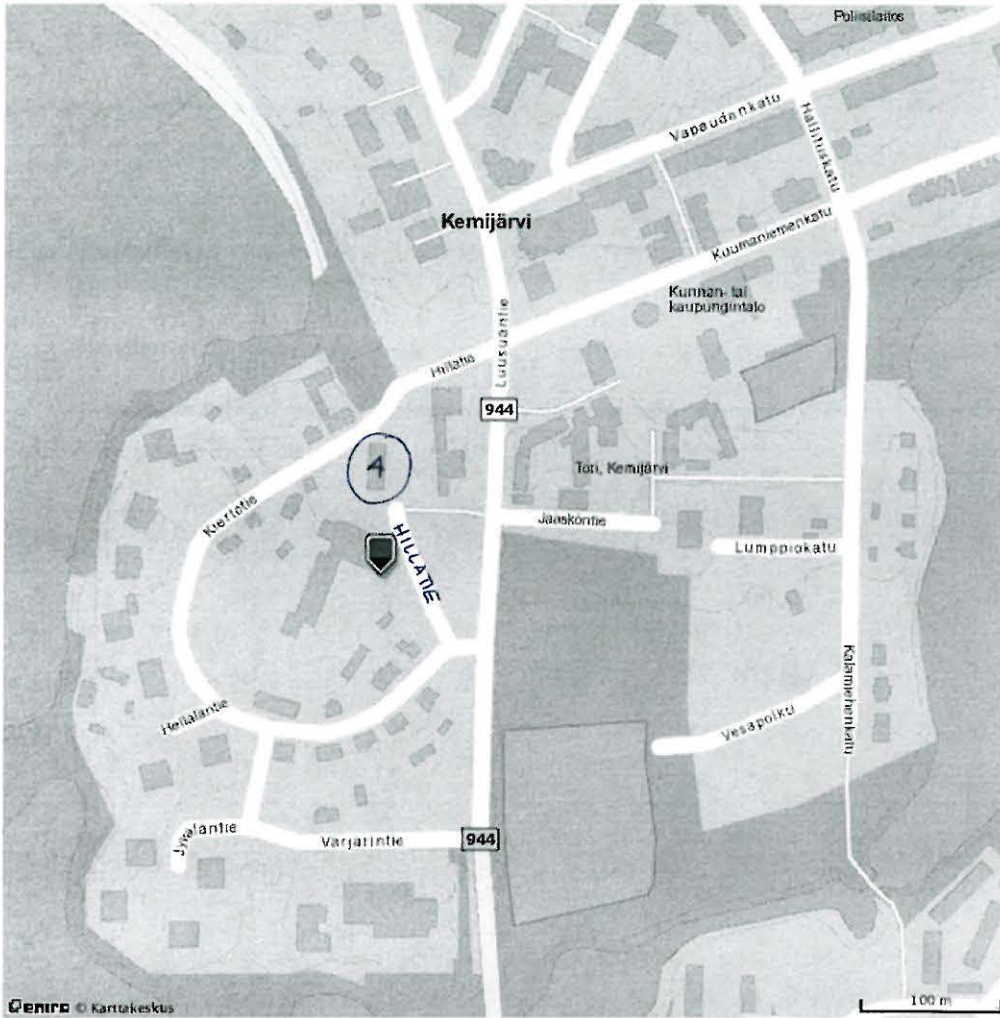

Hillakata

Muinaistieteellinen toimikunta
Helsinki

Hillatie 4
98100 KEMIJÄRVI

AS OY HILLAHAKA

P = 7402 424
I = 3519034
Z = 152 m mpy

F145899:1

F145899:2

F145899:3

KEMI OY:N PALSTAN PERUNAMAAN, JOSTA LÖYTYI KVAARTSIA KM 15+14. LOUNASTA?
VASTAÄÄTÄ HILLAHAKA ASUNTO-OSAKEYHTIÖN RAKENNUSTYÖMAASTA.

F145899:4

F145899:5

ASUNTO-OSAKEYHTIÖ HILLAHAKAN RAKENNUSTYÖMAAN, JOLTA LÖYTYI KIVITALTTA (KOTISEUTUYHDISTYKSEN HALLUSSA). ETELÄSTÄ?

N:o 16

Kivikautinen asuinp. (KM 3260:2 ja 14015:1-2)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 3,5 km suuntaan 155/400, Koivusaaren pohjoisosassa.

Kylä: Kangas (Alakylä)
Talo: Kangas
Omist: Ristian Kangas
Osoite: Kemijärvi, Kangas

Esine 3260:2 on löytötietojen mukaan peräisin Kujalan talon Koivusaari nimisen niityn törmästä. - Koivusaaren koko eteläosa on

10

vesiperäistä, miltei järvenpinnan tasossa olevaa niittyä. Pohjoisosassa on korkeampi, kuiva maa-alue, jonka keskustassa korkeimmalla kohdalla kasvaa metsää ja ympärillä on hiekkaista peltoa. Inventoidessani v.1956 oli välittömästi metsikön eteläpuolella sijaiseva peltojuuri kynnetty, ja siitä saattoi hienon hiekan päältä poimia kvartsi-iskoksia, joista yksi oli kaavin ((14015). Kysymyksessä on siis ilmeinen kivikautinen asuinpaikka. - Liitteet 1 ja 8 (valok. ja kartta)

- Korkeus n. 150nm y.m.p.

1.7.56, I, s.35

Kemijärvi pit., kl. Kangas, tl. Kangas
omist. Ristian Kangas, os. Kemijärvi, Kangas

KM 3260:2 (44)

(73)

KM 14015:1-2

Koivusaari

↓ 150 m ympäri

kais. 16.7.-8.8.63

R. Melkas kert. 2.12.64

8 siun -
26 karkk -
vald. 19844-77

KM 16107:1-223

O. Heurtila kais. 27.7.-7.8.63

kert. 22.12.64

4 siun -
7 karkk -
vald. 29791-29800

↓ 151,5

KM 16111:1-47

- I (A) { x 0012, y 2187, 2 148,50
- II (B) { x 0010, y 2187, 2
- (C) { x 0009, y 2188, 2
- III {
- (D) { x 0008, y 2188, 2
- (E) { x 0007, y 2188, 2
- III { x 0017, y 2187, 2

1
17
7 } 12
24

~ x 0012, y 2187, 2 151,5 ~ -149,5 ~

N-S suunta - 100m

16

Valok.
A. Eri-Eto 1956

1) Koivusaaren puolesta-istutuksen löytöpaik-⁽¹⁶⁾-ta on kuvassa sivun etusivulla oikealla, tois-
talla näkyy Kemijärven kirkko

2) Koivusaaren l.p. mittorikon etelä-
puolella. Miehät seisovat l.p:n
ylä- ja alarajan puolella. Tois-
talla mittorikon välissä näkyy
Kemijärven kirkko

17
18

(16)

N:o 17

Kiviesineen löytöp. (KM 1969:21)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 5 km suuntaan 165/400, Kemijärven länsirannalla Halosenniemellä. - Liite 1 ja 8 (kartta).

Halosenniemi on tasaisehko, vain muutamia metrejä Kemijärven pin-
nasta kohoava hiekkamultamaa-alue, jossa on ainoastaan peltoa ja
muutamia rakennusryhmiä niihin johtavine teineen. Inventoinnissa 1956
ajoin kylätietä pitkin niemen ohitse käymättä mainituilla pelloilla,
koska päivä oli loppumaisillaan ja tarkoitukseni oli saapua paikalle
uudestaan myöhemmin. Tähän ei kuitenkaan sitten ilmaantunut tilaisuu-
ta. Syrjästä katsoen näytti niemi kyllä kivikautiseksi asuinpaikaksi
sovelialta.

N:o 18

- A) Metalliesineiden löytöpaikka Termusvaara. - Ks. SMYA V, s.36,5
'Ristimättömän kansan asuinpaikka' Termusvaara. SMYA V, s.53 ja 61
- Termuslahti. SMYA V, s.61

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 6 km suuntaan 165/400, Kemijärven

11

länsirannalla.

- B) 'vanha hautausmaa' Termussaari. - Ks. SMYA V, s.54.

Kivilatomus $\emptyset$ 2,5 x 5 m = 'lappalaisten hautausmaa' Termussaari,

- Ks. Eino Nikkilän tark.kertomus v.1940 (3 valokuvaa).

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 6 km suuntaan 172/400, Kemijärven
länsiosan Termuslahdessa. - Liite 8 kartta.

Kylä: Halosenranta (Alakylä).

Kennjervi

18

A) Metallies. ln. Teruusvaara (SMLA.V. n. 36,5)

"Ristiniittömien kansan as.p"

Teruusvaara ja (n. s. 53, 61)

Teruusläheli (n. s. 61)

B) "Vanha hautausmaa" Teruusvaara (n. s. 79)
- E. Niikilän kert. ^{9.12.} 1940 - Peltosaari
+ verk. 1939

E. E. liite 8

N:o 19

'kiukaan sioja ja pääkallon löytöpaikka' - Ks. SMYA V, s. 48.

Sijainti: "Kelloniemen lähellä". - Kelloniemi sijaitsee Kemijärven länsirannalla, Kemijärven kirkosta n. 8,5 km suuntaan 165/400.

Liite 1.

N:o 20

'vanha palveluspaikka', jonka lähellä pääkallo oli nostettu puuhun.

- SMYA V, s. 53.

Sijainti: Kattilavaara, kartan mukaan Kemijärven kirkosta n. 8,5 km suuntaan 175/400, Kemijärven länsirannalla. - Liite 1.

N:o 21

Kiviesineiden löytöpaikka (KM 1969:13 ja 14)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 8 km suuntaan O92/400, Puikonjärven länsirannalla. - Liitteet 1 ja 9

Kylä: Isokylä
Talo: Puikkola RN:o 123 ja Pajari RN:o 124
Omist: Eero Törmänen ja Eeva Lahtela
Osoite: Kemijärvi, Isokylä

12

Appelgrenin tuomat löydökset (1969:13-14) on ilmoitettu löydetyn "maasta" Puikkolan taloa tehtäessä. Nykyiset Puikkolan asukkaat eivät pystyneet määrittelemään, mitä taloa olisi ko. aikana rakennettu. Joka tapauksessa Puikkola on sen jälkeen jaettu Pajariksi ja Puikkolaksi. Paikkakunnalla ei myöskään tiedetty löydetyn mitään kiviesineitä.

Käsitykseni mukaan ko. löytöpaikkana voidaan pitää liitteen 9 valokuvassa oikealla näkyvää taloa tai sen peltoja, jotka sijaitsevat kuivalla hiekkamaalla Puikonjärven ~~länsi~~ itärannalla ja näkyvät osittain em. valokuvan keskellä. - Tarkastin Puikonjärven itärannan rakennusten pihat ja pellot sikäli kuin niissä oai paljasta maata ~~näkyvissä~~ näkyvissä, mutta mitään kivikautisia kulttuurijäännöksiä en huomannut.

Valok.
Ensi-Esko 1956

21

Puikkolan ja Pajärvi talojen pellot ja etelästä kuvattuna, taustalla näkyy Puikonjärvi.

Kemijärvi, Puikolan n:o 123 }
Pajuri 124 }

21

△

Kivies. 1969:13-14 Ep. Puikolanjärven W-rannalla

E-E, kittleet 1, 9,
[-56I/s. 118]

ovaint } Eero Törmänen
Eeva Lahtela

N:o 22

"Kemiläisten huoneensioja eli Jättiläisten raunioita"

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 8 km suuntaan 75/400, 'Pienen Kyröjärven pohjoisrannalla'. - Ks. SMYA V, s. 72.

~~titla~~ : Räsänen 188!!!

N:o 23

"Huoneensioja"

Sijainti: Kemijrven kirkosta n. 18 km suuntaan O80/400, Kummunjärven pohjoispäässä metsäpaikka, nimeltä Erkkunen. - Ks. SMYA V, s. 48.

om. jakokunta
(valtio+yhteismetsä)

N:o 24

Peuranhautoja 21 kpl

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 20 km suuntaan 090/400, 'Kankaanlam-
mintaipaleella, Outovaaran alla' - Ks. SMYA V, s. 49.

Om. yhteismetsä RN:o 1

Kemijärvi, Isokylä, Kämälä N:o 34
Kärppävaara

Rautatiev. 3260:8 sp.

[-56I/a.118]

E-E, liitteet 1, 10, 12

Sarkamon kaiv. 1957, kert 29.12.1958 es.

16.-27.7.52

kertloji 4

valk. 22252-

22267

KM 14346:1-49

Tekni. kartoitus
epimäntäin-
läiskien edust. kivist.
kulttuurin, mutta
ei voim. vaurioitell-
tunon silti kalun y. kivi kaus.

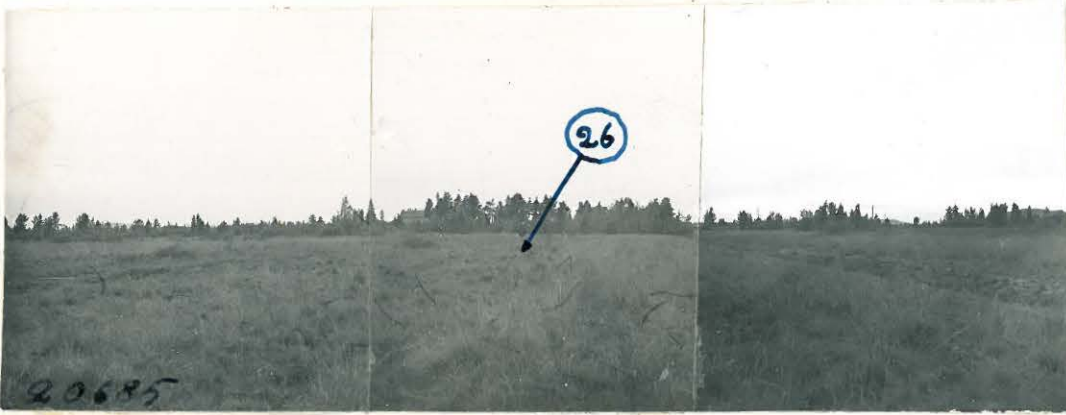
Valokuvaplaussi

Liite 10

LR 30.7.1998

Näköala Kärppävaaran rinteeltä loma-asun, Kemijärvelle.
Könlöinä rakennukset ovat aivan rannalla, kuvan keskiosasta-
vareunnalle. Oikeasta laidasta on kärpäin rakennukset.
Etuosalalla näkyvät katajikkoja ja osittain maan pinnan
pinnantason kiviä. Samanlaisia katajoiden pitkin.
Kivikkoja on kuva-alueesta vareunnalle vielä lähes
100 m:n matkalla ja oikealle muutaman kymmenen
metrejä. - Taustalla oikeasta reunasta näinottain Kemijärven
kaupunki kuppajimmaksiin.

Taltan KM 14045 löytökohdan koillisesta katsottuna. Työmiehen
Urho Lahtela seisoo löytöpaikalla kuvan keskellä.
-Ks. kartta liite 12.

Kemujärvi, Pordammen N-kirjelmä

1/2 km NW

J. A. Kujala, Kemula

26

Kivies. 14045 Mp

E-E, liite II

[-56I/s. 120]

Kemijärvi, J. S. S. S., "Kalkonniemen torppi"

24

rautat. l.p. km 9660:1-3

E-E, kätöet 1, 12.

J.L. kert. 1934 ~~Kalkonniemen~~ 6-15.8.1977, kert. 5.1

E. N. Kallio valk. 1939, p. 13024-26

*) Kyyhkykärjen ei ole laadun tms. puolesta
muun jätös, vaan esiin, luvatti-
peräin oimieheltä joku aikoinen myy-
jäsi laadun sortamusta puolesta

J. S. S. S. kert. 29.12.1958

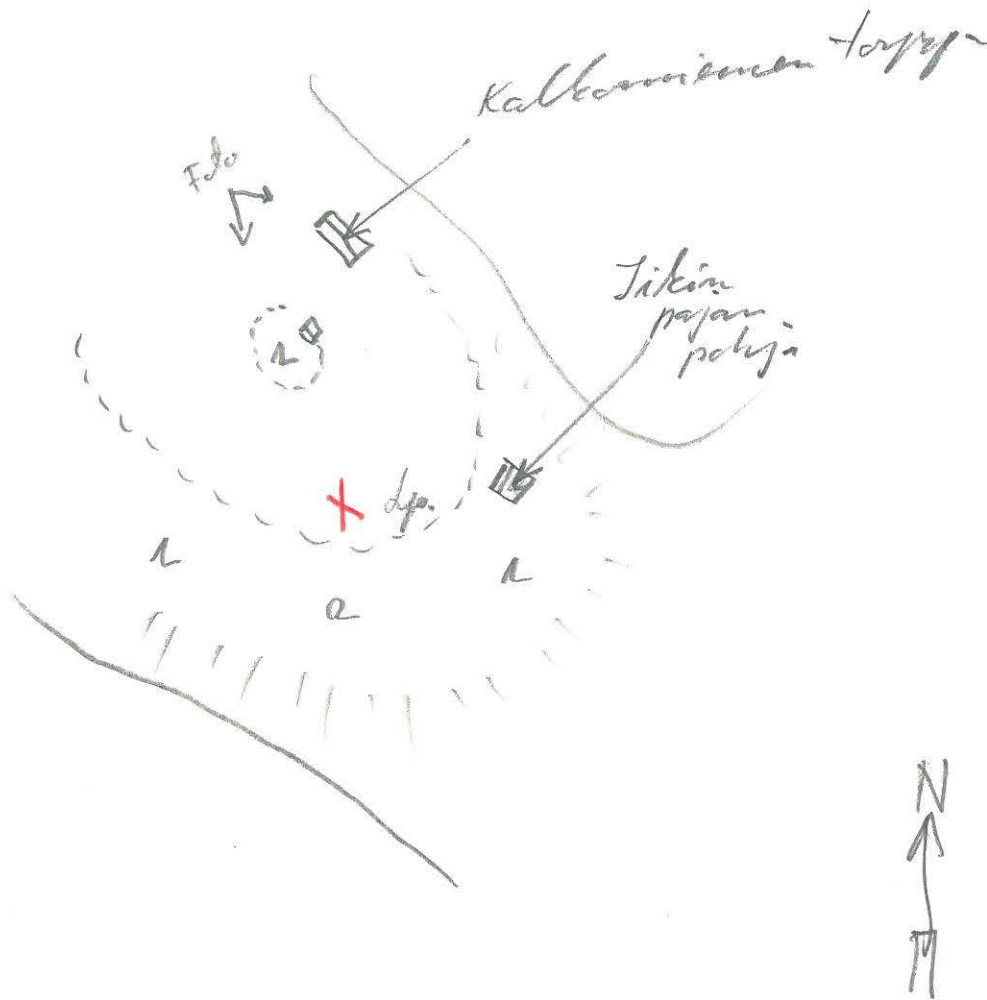
KM 14347:1 peräjäms

27

I, s. 38 ilmoitus

Kemijärven Kalkonniemestä Illikainen löyt. keihäänkärjen aikaisemmin,
ilmoitti Aukusti Kyyhkynen 3.7.56 Levärannassa

Kemijärvi, kl. Isokylä, tl. Kalkkola
omist. Tuomo Imponen

dp. ja Tilien pajaripolku
5 1/2 m l vedestä

N:o 25

Rautakaut. löytöpaikka. (KM 3260:8 rautakirves)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 5,8 km suuntaan 132/400, Kemijärven itärannalla. (Könölän talonpeltö 'v. 1896'). - Liitteet 1, 10 ja 12.

Kylä: Isokylä
Talo: Könölä RN:o 34
Omist: Aapi Kerkelän perik.
Osoite: Kemijärvi, Isokylä

Yrittäessäni saada lisäselvitystä esineen 3260:8 löytöpaikkaan sain nykyisessä Könölän talossa kuulla, että löytäjäksi mainittu Johan Könölä eli Könö-Jussi, jolla nimellä hänet talossa muistettiin, on kuollut jo kauan sitten ja jättämättä jälkeläisiä. Tiedettiin, että hän oli alunperin raivannut Könölän useimmat pellot, mutta löydetyistä esihistoriallisesta kirveestä ei oltu kuultukaan.

Könölän talo sijaitsee Kemijärven itärannalla olevan K ä r p p ä - v a a r a n ja rannan välillä (liite 10). Etenkin Kärppävaaran rannanpuoleiset (länsi-) rinteet, joilta on laaja näköala yli Kemijärven, vaikuttivat minusta samanlaiselta rautakautiselta kalmistoalueelta kuin tavataan esim. Satakunnassa. Katajapensäiden välistä saattoi erottaa turpeen alta tai osittain sen päältä n. 20-50 cm:n läpimittaisia kiviä, jotka usein muodostivat selvästi erotettavia ryhmiäkin, röykkiöitä.

Suorittamani tiedustelun perusteella paikallakunnalla ei tiedetty mitään Kärppävaaran seudun mahdollisesta pakanalliseen kalmistoon viittaavasta merkityksestä. Kalkonniemen rautakautinen löytöpaikka N:o 27 sijaitsee tästä pari km etelään.

Kärppävaarassa suoritettiin v. 1957 koekaivauksia:

- Ks. J. Sarkamon kaiv.kert.

N:o 26

Kiviesin. löytöpaikka. (KM 14045)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 8,1 km suuntaan 138/400, Porolammen pohjoiskärjestä n. 0,5 km luoteeseen. - Liitteet 1, 11 ja 12.

Kylä: Isokylä
 Talo: Hurula
 Omist: Viljami Jaakkola
 Osoite: Kemijärvi, Isokylä

Työmies Yrjö Lahtela, joka oli löytänyt taltan (14045) 3 vuotta sitten (siis 1953), ilmoitti löytöpaikaksi valokuvassa (liite 11) näkyvän tasaisen pellon, joka on vajaan kilometrin päässä Kemijärven rannasta. Esine oli tullut näkyviin maanmuokkaustöissä kosteasta hiesumaasta. Asuinpaikasta tässä tuskin on kysymys.

N:o 27

Rautakautinen löytöpaikka (KM 9660:1-3)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 7,9 km suuntaan 149/400, Kemijärven itärannalla sijaisevassa K a l k o n n i e m e s s ä. - liitteet 1 ja 12.

Kylä: Isokylä
 Talo: 'Kalkonniemen torppa'
 Omist: Tuomo Imponen
 Osoite: Kemijärvi, Isokylä

9.8.56 I A.119
 mm. Eino Järvelin löytö 100 m
 torppa S taltan 30. siltä heinäk.
 maasta. - taloj.

- Ks. Jorma Leppäahon kaiv.kert. 1934
 ja Eino Nikkilän valok. 1939.

N:o 28

Kivikaut. löytöp. (KM 1969:11 ja KM 14046)

Sijainti: jokseenkin sama kuin ed. K a l k o n n i e m e s s ä.

Kylä: Isokylä
 Talo: Imponen RN:o 80 'Kalkonniemen torppa'
 Omist: Heikki Imponen

Appelgrenin kartalle merkitty esineen 1969:11 löytöpaikka (SMYA V) lienee sikäli virheellinen, ettei sen kuulu olla Kaisansalmen eteläpuolella vaan pohjoispuolella, mahdollisesti Kalkonniemessä. Esine 14046 on löydetty n. v. 1953 heinämaan pinnalta jostain em. torpparakennuksen eteläpuolelta. - Koko Kalkonniemi, siihen mukaanluettuna rakennuksen ympäristö, on mäntyä tai lehtipuita kasvavaa hienohiekkaista maata. Sijaintinsa ja maanlaatunsa puolesta se sopisi erinomaisesti kivikautiseksi asuinpaikaksi, mutta mitään kulttuurimaahan viittaavaa en havainnut.

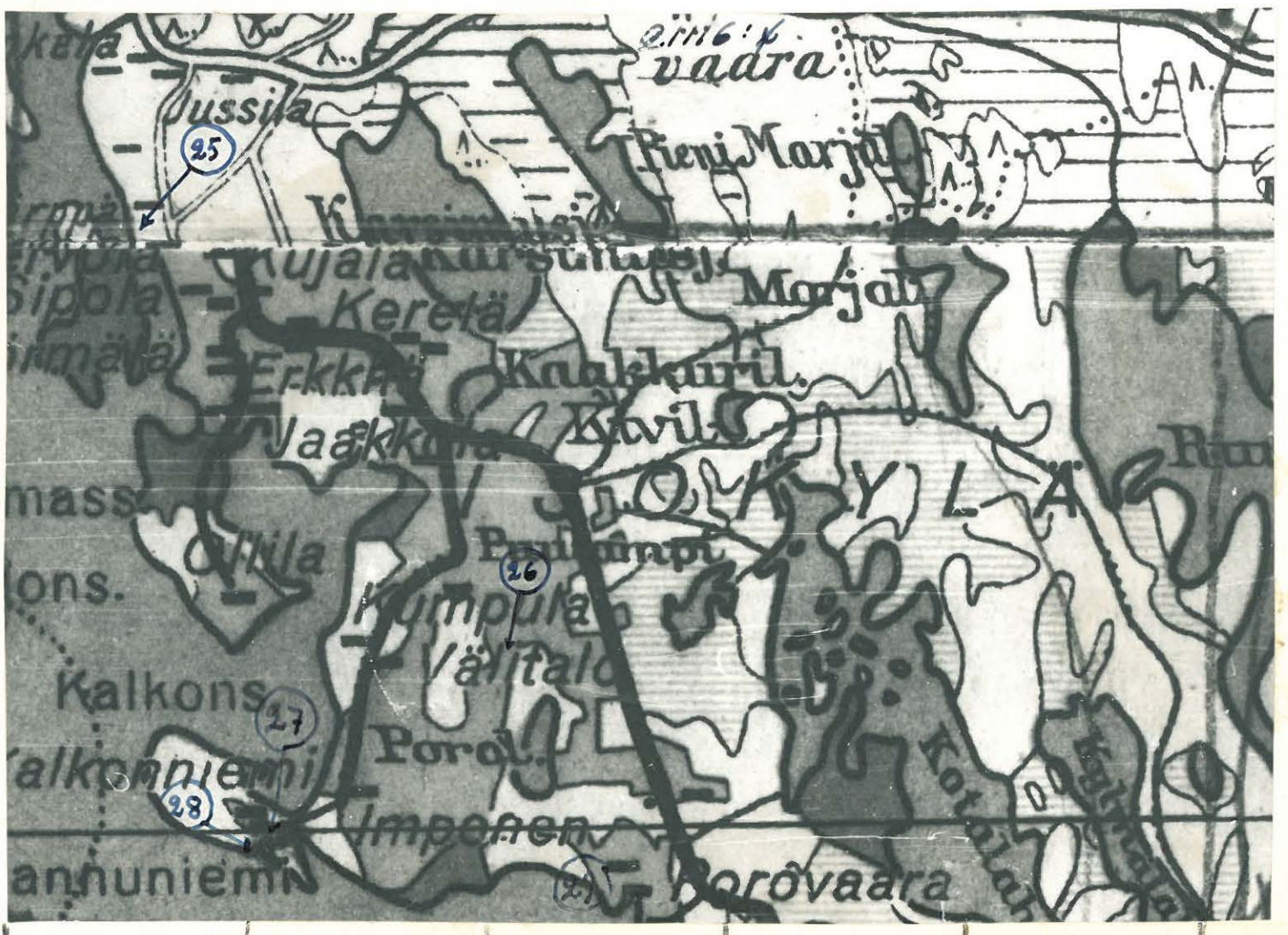
Kemijärvi, Tsokylä Kalkonniemi

27
28

Valde. Erö-Erk 1956

J. deppialon kertomuksesta KM 9660:n löytöpaikasta kiinnelötänne
 mainittu 'Tikiin paja' on täysin rannistuneena taustalla
 näkyvän metsän sisällä (27). - Kiviastuen 14046 löytöpaikka
 (28) lienee pellon remassa konna tökerästä laidasta.

98

I s. 38 ilmoitus

Kemijärvi, Isokylä, Eino Imponen löyt. taltan
ilmoitti Aukusti Kyyhkynen 3.7.56 Levärannassa

Kennijärvi, Iskolat,

Kalkonniemi

Imponen RN:o 80 = "Kalkonniemen tamm"

28
A

Kivok. lp. KM 1969:11 ju 19046

SUYA.I

E-E, pite 12

[56I/1. 38, 119, 125]

N:o 29

16.8.56 I s. 126

Kivikaut. löytöp. (KM 3260:1)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 9,5 km suuntaan 142/400, Kemijärven itärannalla.

Kylä: Isokylä
 Talo: Porovaara RN:o 146
 Omist: Hille Nikulassi
 Osoite: Kemijärvi, Isokylä

Esineen 3260:1 löytäjäksi on merkitty Johan Porovaara (1896). Porovaaran nyk. isännän Hille Nikulassin käsityksen mukaan kysymyksessä on hänen isävainajansa Johan Petteri Nikulassi ja siis sukunimeksi olisi virheellisesti pantu talon nimi. Hille Nikulassi piti myös ilmeisenä, että esine on löydetty hänen talonsa maalta, koska paikkakunnalla ei ole muita Porovaaran nimisiä taloja. Talossa ei tiedetty ko. esineen löytymisestä mitään eikä myöhemminkään oltu havaittu kiviesineitä.

Porovaaran ympäristön tarkastus jäi 1956 inventoinnissa kiireen vuoksi suorittamatta. Maantieltä käsin saatoin kuitenkin panna merkillé, että seutu on kuivaa hiekkakangasta ja että lähiseudun lukuisat kiviesinelöydökset (NLot 28, 30 ja 31) viittaavat kivik. asutukseen.

- Ks. liite 12 (kartta) ja liite 13 (valok. ja kartta)

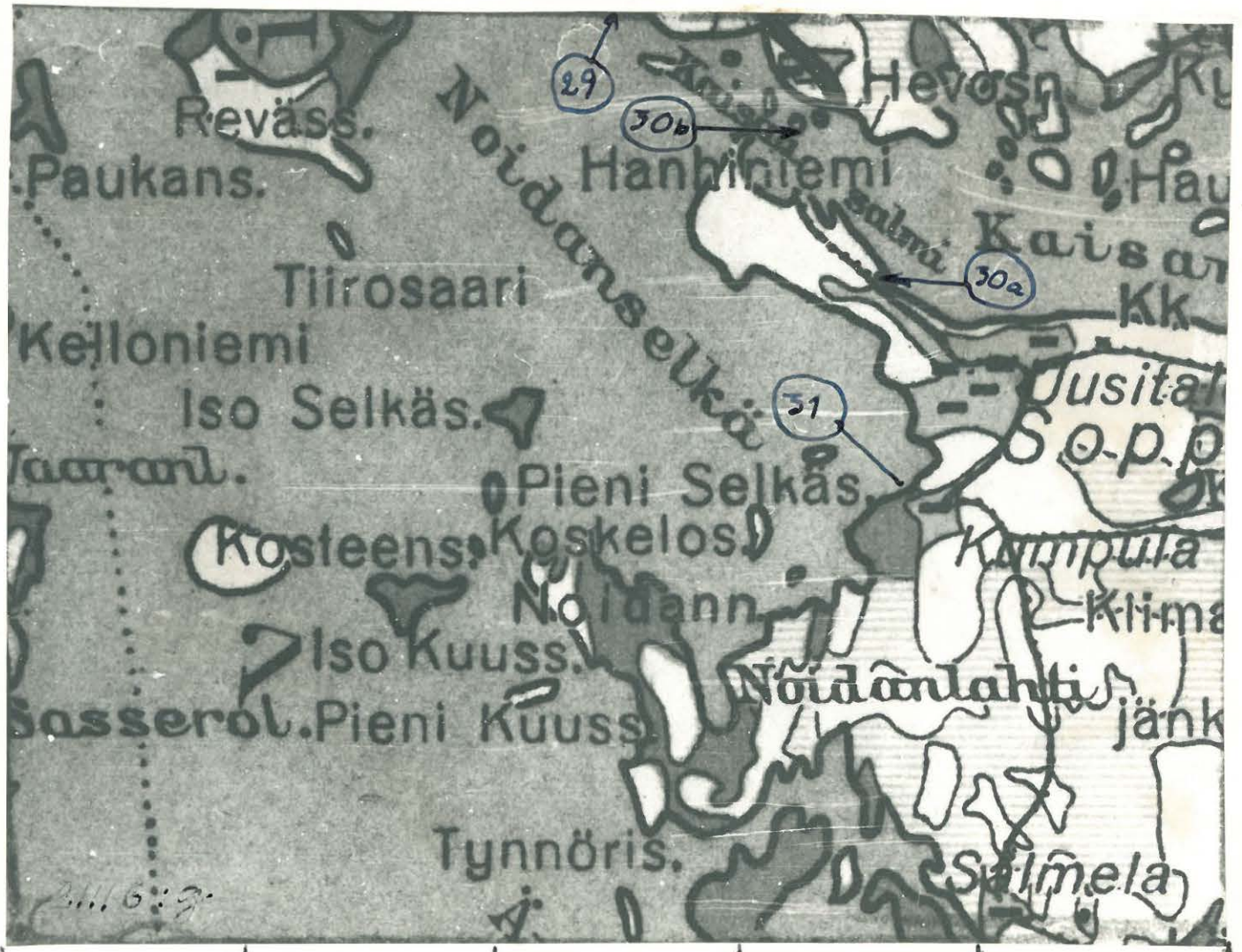

Kemijärvi, Kaisansalmen lossi

Erineen KM 14047 löytöpaikka, Kaisansalmen lossin pohj. ranta korviltä nähtynä. Esiine löydettiin heinäkosta maan pinnalla tien oikealta puolelta. Valok. Eri-Esko, 1956

29
30
31

Kemijärvi, Kaisanmäki

30
△

Viides: kourutalho Nurmeksen Hus. 52 ja KM 14047 lra.

2-2, killeet 13, 30 a

[56I/s. 127]

N:o 30

Kivikaut. löytö. Nurmeksen mus. Hämil.kok. 52 (kourutaltilta) /6.8.56
KM 14047

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 10-10,5 km suuntaan 143/400, Kemijärven itärannalla, Kaisansalmen kohdalla.

Hämil. kokoelman kourutaltilta n:o 52 on löytötietojen perusteella löydetty jostain liitteen 14 valokuvassa keskellä, maantien oikealla puolella näkyvästä maastosta. Löytötiedossa mainittu kannas lienee juuri kaiteilla varustetussa maantien kohdassa. - Kannaksella maantien molemmilla puolilla suorittamassani tarkastuksessa ei ilmennyt mitään asuin-

16

paikkaan viittavaa. - Ks. liite 13 kartalla 30 a.

KM 14047:n on mv. Jalmari Kotajärvi löytänyt v. 1956 Kaisansalmen lossin pohjoisrannalta, alunperin salmen keskellä olleesta saaresta, joka näkyy liitteen 13 valokuvassa. Kuulin löydöksestä silloin lossinkuljettajana toimineelta löytäjältä vasta lautalla ollessani jo hyvässä menossa Jumiskoon päin. Tarkoitukseni oli suorittaa perusteellisempi tarkastus paikalla myöhemmässä vaiheessa, mutta vuoden 1956 inventoinnissa tähän ei enää ilmaantunut mahdollisuutta. Alue on valtion maata ja kuulunee kivikautisena löydöspaikkana läheisesti N:oiden 28, 29 ja 30 b yhteyteen. - Ks. liite 13 kartalla 30 b.

30

Valok. 1956
Eri-Etko

Hautikamajas, Nurmeksen maas. Hämiläisen kot. 52 kunnan-
hallinnon löytöpaikka, kaakosta nähtynä. Vasemmalla
Noidanpelkä ja oikealla Kaisansalmi laluti. Löytöpaikka
on merkitty arviolta a.o. löytötiedon mukaan.

N:o 31

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 12 km suuntaan 145/400, Kemijärven itärannalla.

Kylä: Soppela

Talo: Kumpu t. Kumpula *Rontokampu 108192*

Omist:

Osoite:

Kaksi kiviläjää. - Ks. SMYA V, s. 48

Kivikaut. löytöpaikka. KM 1969:10 ja 12

Kiviesineiden 1969:10 ja 12 löytöpaikaksi Appelgren on ilmoittanut Kumpu nimisen talon ja merkinnyt sen kartalle (SMYA V) kohdalle, jossa taloud. kartalla (liite 13 kartta) on Kumpula. - Löytöaluetta ei ehditty tarkastaa inventoinnissa 1956.

N:o 31 a.

Kiviesineen löytöpaikka (3260:3) reikäkivi, löytänyt Jaakko Soppela Isokyrän Soppelan talon pellosta (v.1896).

Sijainti: Kaikesta päättäen em. Kumpulan(n:o 31) lähetyvillä.

Kannjänni, Soppela, Kumpu

31

△

⌒

Kivkk. lp. 1969:10 ja 12; Myös 3260:3

+ 2 kivitijäi (SMYA II n. 48)

32

17

N:o 32

Kivikaut. löytöp. KM 1969:7

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 24,2 km suuntaan 106/400 tai 25,6 km suuntaan 112/400 siis joko Kotijärven itä- tai Joutsijärven länsirannalla. - Liite 15.

Huhtaniemen mökistä, joka on ilmoitettu esineen 1969:7 löytöpaikaksi, sain inventoinnissa 1956 ristiriitaisia tietoja. Kemijärvellä em. pankinjoht. Ingerö ilmoitti, että se tarkoittaa myöhempää Huhtaniemen taloa Joutsijärven länsirannalla, jossa nyt on Kemijärven kunnalliskoti. Appelgren on merkinnyt ko. löydön Joutsijärven itärannalle, jossa ei nyt ole mitään taloa. Alempana mainitussa Rantalassa ilmoitettiin, että Huhtaniemen mökiksi on sanottu Kotijärven itärannalla sijaitsevaa taloa, joka heikosti näkyy liitteen 15 panoraamakuvan oikeassa laidassa. Koska Kotijärvi oikeastaan on Joutsijärven osa, saattaa Appelgrenin merkintä itärannasta olla oikeampi kuin Ingerön länsirantaan johtava ilmoitus. Joka tapausessa lienee kuitenkin kysymys Joutsijärven kivikautiseen asutukseen viittaavasta löydöksestä. Vrt. myös Kenttälän kivik.asuinp. N:o34.

Näköala Sallasta tulevalta maantieltä
 kohti Joutsjärven puolea. Kuva on otettu Kotijärven ja Joutsjärven
 välisellä sillalla kohti länteen. Rautala on maantien vasemmalla, Kus-
 tula oikealla puolella (33). Hautaniemi on vasemmalla jaon-
 raaman oikealla puolella.

Valde. Eri-Esko 1956

- 32
- 33
- 34
- 35

4 km

N:o 33

17.8.56

Kivikaut. löytöp.

KM 1969:3 reikäkivi Rantalasta
KM 1969:5 " Kustulasta
Nurmeksen mus
(Hämäl.kokoelm. 53/II) kourutalitta Rantalasta

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 24,2 km suuntaan 108/400, Joutsijärven ja Kotijärven välisellä niemellä, Ensirannalla.

Kylä: Joutsijärvi
Talo: Rantala RN:ot 5 ja 6, Kustula RN:ot 1 ja 2
Omist: Jaakko Ylijoutsijärvi, Vilho ja Esteri Kekäle
Osoite: Joutsijärvi, Joutsijärvi

Rantalan ja Kustulan pellot sijaitsevat kivikautista asuinpaikkaa ajatellen varsin sopivassa paikassa niemekkeellä kahden järven välissä.

18

Pellot ovat hiekkamata ja samalla korkeudella kuin Joutsijärven rannalta 1,5 km etelämpää todettu Kemttälän asuinpaikka (n:o 34). Rakennusten läheisten peltojen tarkastelu ei kuitenkaan tuottanut positiivista tulosta, eikä myöskään Rantalan ja Kustulan taloissa tiedetty kiviesinelöydöksistä mitään. - Nurmeksen mus. esineen löytöjäksi on merkitty Erkki Hietaoja, joka paikkakuntalaistensa käsityksen mukaan tarkoittaa Joutsijärvellä asuvaa työnjohtaja Erkki Hietajärveä (puh. Joutsijärvi 16). Häntä en kuitenkaan onnistunut tapaamaan.

N:o 34

17.8.56

Kivikaut. asuinpaikka KM 1969:4 kirves "Kenttäniemen metsänvahdin torpan maalta" (1879), SMYA V, n:o 11.
KM 14048 inv.löydöksiä (1956).

"Kemiläisten kalakenttä", ks. SMYA V s. 72.

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 25,2 km suuntaan 111/400, Joutsijärven länsirannalla. - Liitteet 1, 15 kartta ja 16.

Kylä: Joutsijärvi
Talo: Kenttälä RN:o 28
Omist: Vilho Kelloniemi
Osoite: Joutsijärvi

Tiedustellessani em. löydöksiä Kenttälän talosta osittautui isäntä Vilho Kelloniemi olevan tietoinen esineen 1969:4 löytämisestä. Löytäjä on ollut hänen isänisänsä Juho Kelloniemi ja muistiteidon mukaan esine on löydetty luonnokseen merkitystä kohdasta A, parikymmentä metriä asuinrakennuksesta kaakkoon, rantatörmän ^ävlittömästä läheisyydestä. Vilho Kelloniemi ilmoitti lisäksi, että v. 1937 kellaria rakennettaessa tuli luonnokseen merkitystä kohdasta B hiiliä 2 m syvyydestä, B on törmän kohdalla. Suorittamassani tarkastuksessa havaitsin kvartsi-iskoksia (14048) pelto-
maasta sekä A:n että B:n lähetyviltä. Mainitut löydökset ja hiiliesiintymät viittaavat kivikautiseen asuinpaikkaan Kenttälän rakennusryhmän kohdalla, joka on loivasti Joutsijärveen viettävällä hiekkamaalla kuten

19

liitteen 16 valokuvasta käy ilmi. Löydökset tavattiin yleensä tasosta, joka tarkastuksen aikana oli 2 m Joutsijärven pinnan yläpuolella.

Korkeus: Joutsijärven pinta 17.8.56 klo 12.00 plus 2 m.

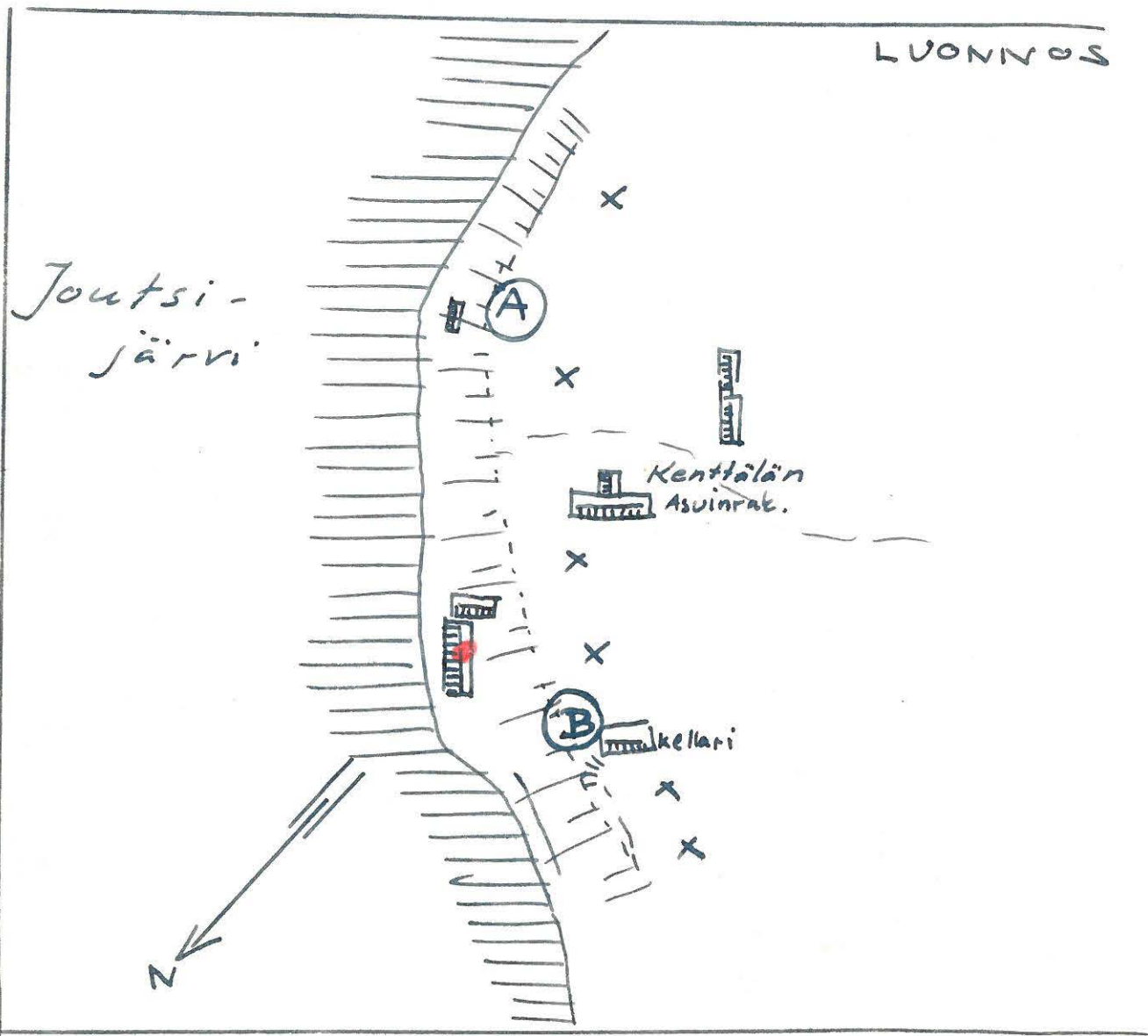
(Joutsijärven eteläpuolella sijaitsevassa Käsmän sillassa ilmoitettiin olevan vesimittari).

Valok. 1956
A. Eri-Eko

34

Näkötala luonnoksen suunnasta pisteestä
kaakkoon. Vasemmalla Joutsijärvi
ja oikealla Kenttälän asuinra-
kennus

N:o 35

17.8.56

Kiviesin. löytöp. (1969:6) - Ks. SMYA V, s. 4 n:o 13.

Pääkallon löytöp. - Ks. SMYA V, s. 73.

Sijainti: Em. Kenttälästä (N:o 34) 1/2 km etelään, Joutsijärven länsirannalla. - Liite 1 ja 15 (kartta).

Kylä: Joutsijärvi

Talo: Hotikka RN:o 25

Omist: Pekka Pietari Ammälä

Osoite: Joutsijärvi

Inventoinnissa 1956 tapaamani Hotikan vanhanemännän tietämän mukaan ko. pääkallon yhteydessä tavatun kiviesineen löytöpaikka on asuihrakennuksen ja maantien välillä sijaisevalla peläolla. Koska alueella kasvoi viljaa en voinut suorittaa perusteellisempaa tarkastusta, mutta rakennusryhmän ja peltojen vieressä olevista poluista ~~pääkallan~~ en havainnut esim. kvartsi-iskoksia tms. asuinpaikkaan viittavaa. Sijaintinsa puolesta paikka tosin sellaiseksi sopisi, onhan se jokseenkin samalla korkeudella ja maan laadun ja maaston muodon puolesta samantapainen kuin em. Kenttälä.

N:o 36

Rautaesin. löytöp. (KM 3260:7) v.1896

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 26-27 km suuntaan 139/400.

Kylä: Räisälä
Talo: Ketola
Omist:
Osoite:

Esineen on löytänyt Matti Lähtelä (luettelo v.1896).

N:o 37

Kehrättimen pyör. löytöp. (Nurmeksen mus. Hämmäläisen kok.)

Sijainti: Räisälän kylä, kuin ed. (N:o 36).

N:o 38

Jatulinsaari

16.8.56.

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 26 km suuntaan 152/400, Kemijärven itäosan Jumiskonselällä. - Liitteet 1 ja 17 (kartta).

- Ks. SMYA V, s. 33 (Jättiläisten asuinp.)

- - s. 48 ("venäläis hautoja")

Inventoinnissa 1956 kuulin Lehtosalmen eteläpuolella sijaisevassa Lehtolan talossa seuraavan Jatulinsaarta koskevan tarinan: "Laurikainen on haudannut saareen vihavenäläisiä. Hautoja osoittavat saarella olevat lukuisat painanteet maassa, läpimitaltaan 1-2 m. Lehtolan miehet ovat kaivaneet aikoinaan yhtä hautaa, jolloin oli löytynyt varsiputkellinen 'pistin' varustettuna varsipäässä olevalla ristillä."

Riikonen Markku

38

Kemijärven Jumiskaari

a) 100- karkkia
vähän - siinäkin

b) dappalasta kirkonpästä

Lehtolan miehet
h. perustettiin

Jämsänmaa
dappipetit / op. Toivola

Kennijärvi
Jatulinisari
d. keltola
yhteismetsätalou

58
D

SMP V n. 33 Jatulinisten os.p.
- n. 48 "Venäläiskantaja"
58/s. 11 s. 20

24.7. - 16.8.)

A. Siirionen koiru. ~~kuoli~~, ¹⁹⁶² kuoli 12.6.63, G. Niemi

KM 15492:1-745

27 kanta-
valk. 27832-C3

Kyömyshuone kanta-

50 on kitaluon

Heinät A-J

Kodensija

Kvartti-isk. + emi.

Muok. emi. teek. + emi

putkikives

keuhkokuusi

276. nk. kerami.

Varh. sk., Copyr. kulttuurin tutkimus ja os.p.

38
41

JATULINSAARI 25.7.1963

F195898:1

KUV. AARNI ERÄ-ESKO 1963

21116:K

8:6

ARI SIIRIÄISEN KAIVAUS 1962 JATULINSAARESSA.

F145898:2

8:5

JATULINSAARI

F145898:3

10:5

JATULINSAARI

F145898:4

(jo kokunto)

↓

39 vesii Jumiskonjoen Vormo 221: 1-35!
ma 1, Kemijärven - Välikatola 11213
Kemijärven-yli-kefola 816

N:o 39

Patsaita (kalanjumalia) n. 70 kpl

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 30 km suuntaan 154/400, Jumiskonjoen suun vasemmalla rannalla. - Liite 1.

- Ks. SMYA V, s. 50 ja kuva 69.

N:o 40

Patsaita (simpukan pyynnistä)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 40 km suuntaan 158/400, Vierusjoen (Irninjoen) oikealla rannalla lähellä Jumiskojokea. - Liite 1

- Ks. SMYA V, s. 52

21

Hla: Honja 104:13

N:o 41

17.8.56

Kiviesineiden löytöpaikka

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 26 km suuntaan 157/400, Kemijärven Jumiskonselän etelärannalla, Jatulinsaaren luona.

Inventoinnissa 1956 kuulin ohikulkumatalla Lauttasalmen silloiselta lossinhoitajalta (Majava), että Jatulinsaaren vastapäätä Jumiskonperästä on aikoinaan löydetty kiviesineitä. Löytöpaikka on nimeltään Honkasen niemi, jossa nyt on autioksi jätetty talo. Asukas on jo kuollut kunnalliskodissa, joten löytötieto on yksinomaan lossinhoitaja Majavan ilmoituksen varassa. Tarkastusta en ehtinyt suorittaa paikalla, mutta Majavan käsityksen mukaan kysymyksessä on asuinpaikka.

Kemijärvi, Hontasen niemi.

Jatulinnaasen vastapäätä

Kiises. lpi. ?

E-S n. 21

Siiroäen luusuan pu. lort. 1962 S. 5

KM 15685, puusanti lu. iik.

paistokivillä vesirajasta

N:o 42

Kiviesineiden löytöpaikka KM 1969:9 16.8.56

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 18 km suuntaan 163/400, Kemijärven Kauhaselän etelärannalla.

Kylä: Lehtola / Isokylä
Talo: Kallioranta RN:o 131
Omist: Jalmari Kauhanen
Osoite: Kemijärvi, Lehtola

Appelgrenin maininnan mukaan (SMYA V, s. 4) samassa Kallion metsänvahtitorpassa oli ennen ollut useampia vaajoja vaan niitä oli hävitetty. Nykyinen isäntä Jalmari Kauhanen, joka ilmoitti olevansa ~~max~~ ns. Kallion metsänvartijan paika, ei tiennyt ko. löydöksistä mitään. Kalliorannan rakennusryhmän läheisyydessä sijaitsevilla pelloilla suorittamassani tarkastuksessa ei tullut esille mitään kivik. asuinpaikkaan viittaavaa. - Liite 18 valok. ja kartta.

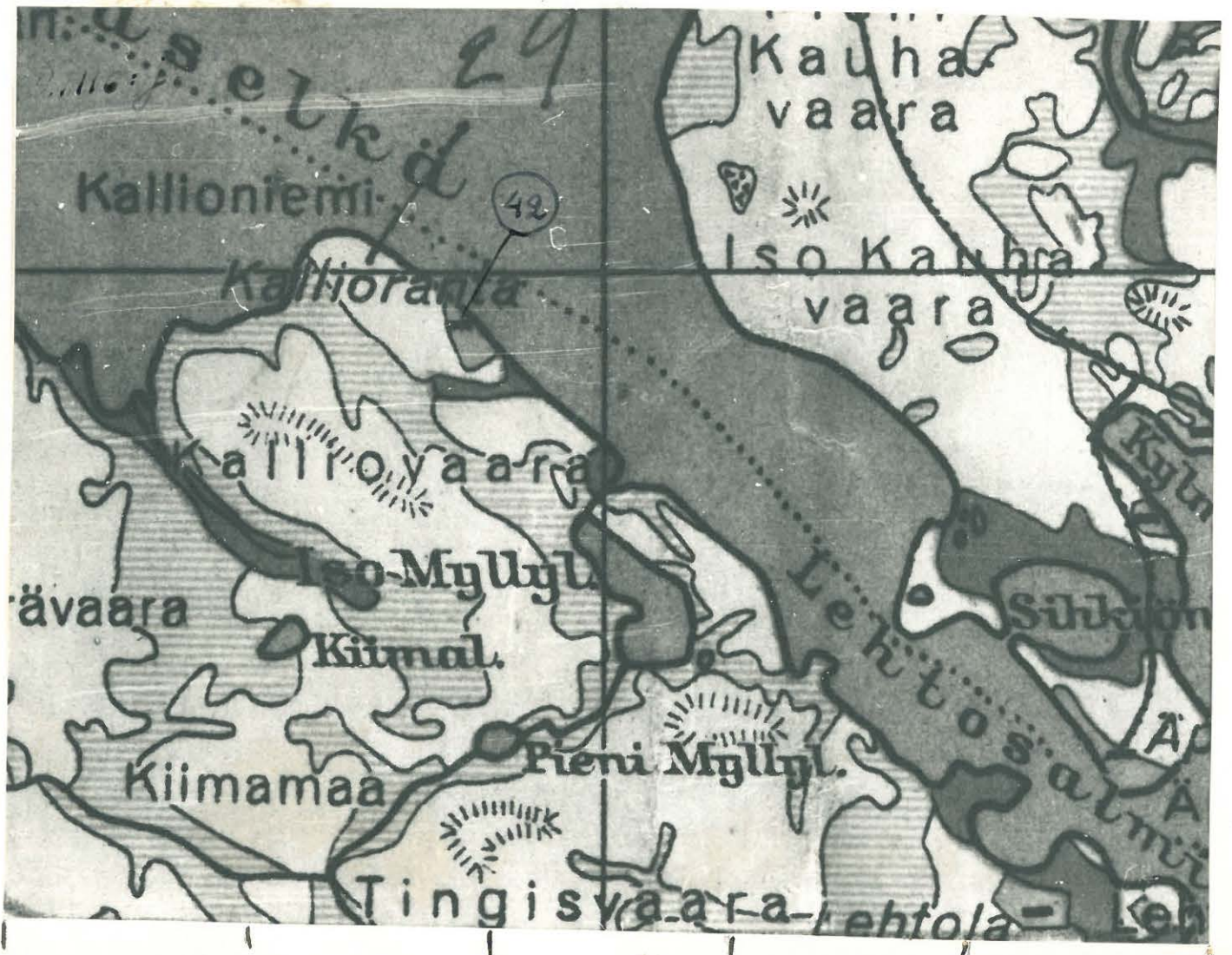

49

Valok.
A. Ein. Ester 1956

Ent. Kallion metsävarhiti-työpa, myk. Kalliorannan talo
hudeesta nähtynä. Taustalla Kemijärven itäosassa
näkyvä Lehtosalmi

N:o 43

Epäjumalaisin palvontapaikka.

16.8.56

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 13,5 km suuntaan 167/400, Kemijärven

Ämmälän 1/1912

22

itärannalla sijaitsevan Ämmäniemen Ämmävaaralla.

- Ks. SMYA V, s. 53

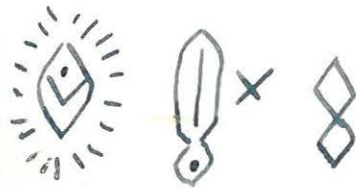
Ämmälän kyästä saamieni oppaiden tietämän mukaan Ämmävaaralla on pidetty jumalanpalveluksia vaaran huipun eteläpuolella sijaivesalla tasanteella. Oppaiden kertomus perustuu perimätietoon, ja ainakaan heidän lähimmät esi-isät eivät tiettävästi ole olleet mukana jumalanpalveluksessa ko. paikalla. Saattaakin siis olla, että perimätieto on muunnos samoista kertomuksista, joita N. Fellman ja Appelgren ovat kuulleet Bessoussing palveluspaikasta. Puissa kerrottiin olevan 1700-luvun vuosilukuja, joita Appelgren myös havaitsi. Etsiskelystä huolimatta en sellaisia enää löytänyt, vaan eräässäkin kaatuneessa puussa oli esim. kaunis kirjoitus: "Eiho Oskari Soppela 1916 20/7 k". Vanhin havaitsemani vuosiluku oli 1866. Näiden lisäksi oli lahoissa puissa kaiverruksia, joista muutamia on näytteeksi jäljennetty liitteeseen 19.

- Liitteet 1 ja 19 (valok. ja kartta)

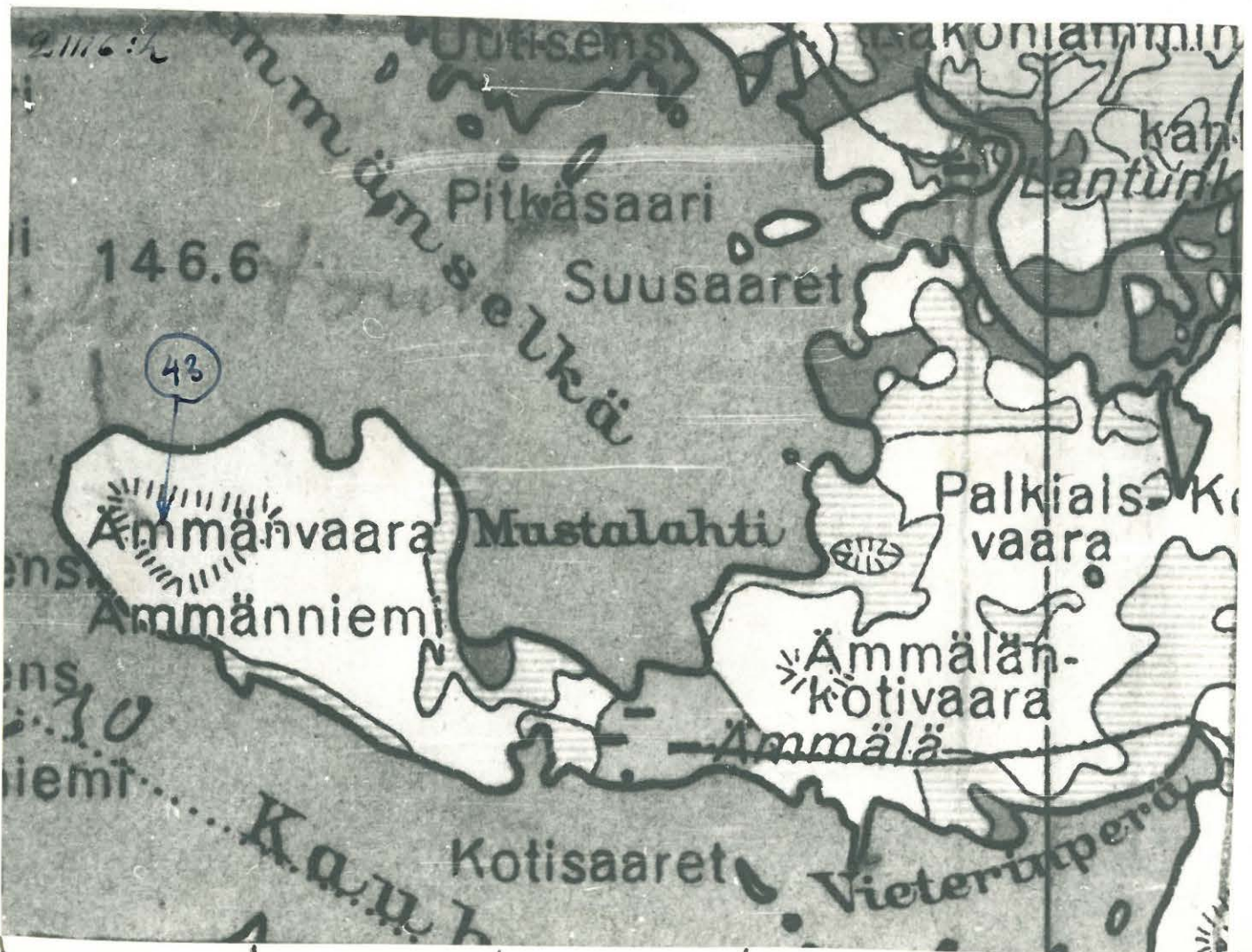

1866 / Eino Oksanen Sappella
1916 20/46.

Valde. A. Eri. Eko. 1958. — Kuva Ämmävaaran laelta pohjoiseen tai koilliseen kekellä laatumien pumppitki kammouretale ja laatumit pum, joissa oli ollen merkityn kaltaisissa kaiserukina

N:o 44

Kivikaut. löytöp. KM 1969:8

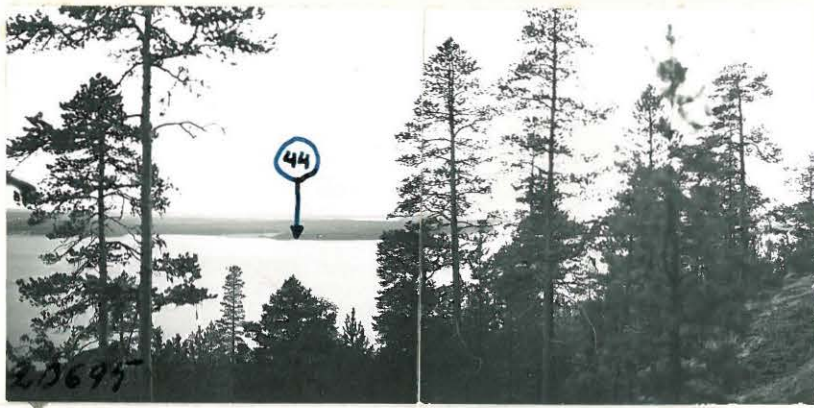
Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 14 km suuntaan 175/400, Kemijärven Luuksinsalmen ja Kauhaselän välillä etelärannalla.

Löytöpaikan nimi on Rakkaniemi eli Rakkakanta, ja siellä on Ämmälän ym. talojen niittyjä. Paikka näkyy Ämmävaaralta otetussa valokuvassa liitteessä 20. / - Liitteet 1 ja 20 (valok. ja kartta).

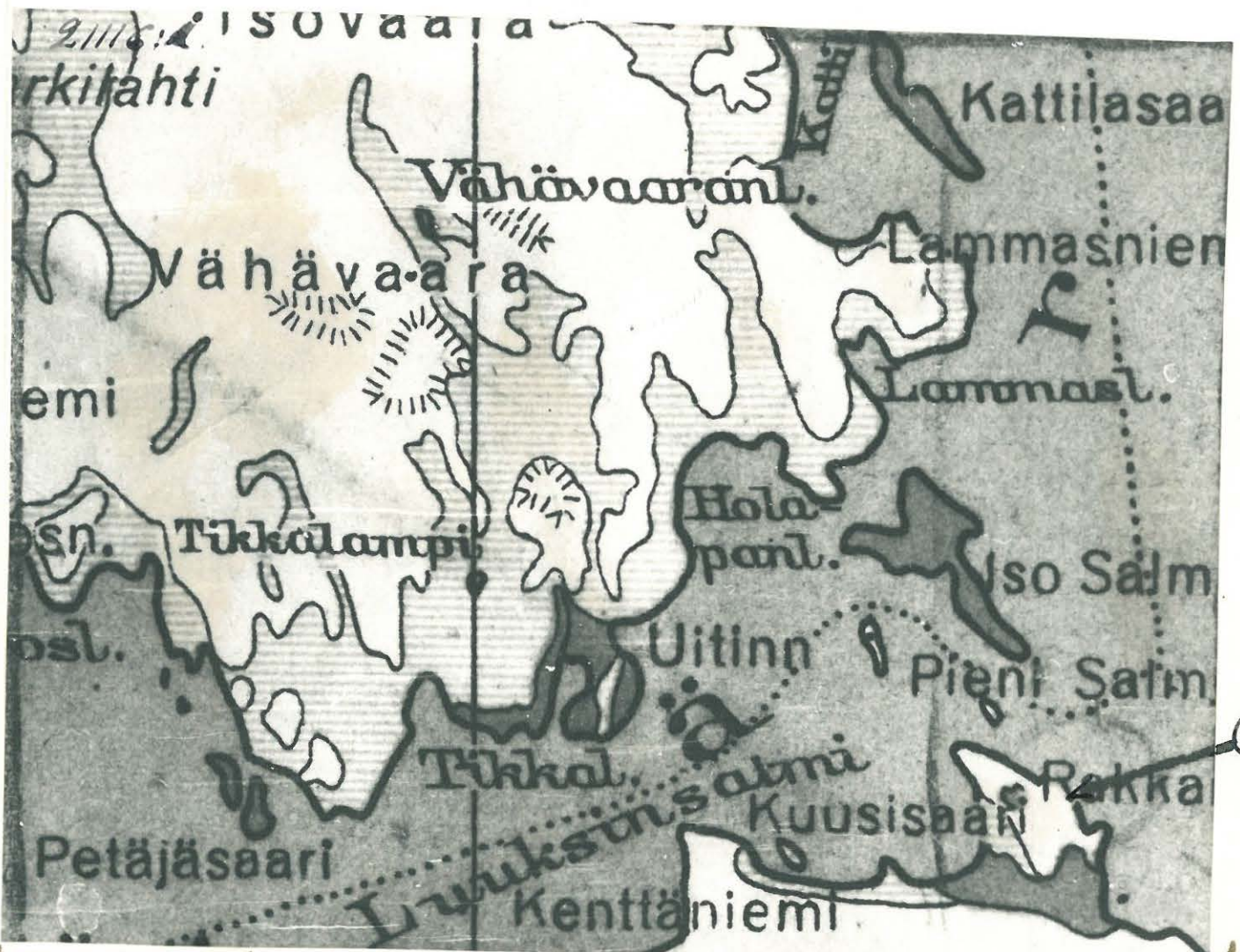
E-E - 50/1189

44

Valde. A. Eri. Esbo 1956. - Näköala Ammavaarulta Lou-
naaseen. Vastarannalla kivienneen löytöpaikaksi
(KM 1969:4) ilmoitettu Rakkaniemi eli Rakkakanta.

45a) Voljus 107:2, Niemihauta 107:16, Rinnehauda 107:17,
Hauta 107:18 ja valtionmaa

45b) Jousila 143:2, Kahlosta 209: ja Lahtela 175:6
vesi valtion

45c) maa: Maastie 94:6 ja valtionmaa
vesi valtionmaa

N:o 45: a, b, c

Patsaita

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. parisen kymmentä km etelään ja kaak-
koon, Ailanganjoen läheisyydessä kolmessa kohdassa.

23

a) Ailangan_niemellä (Ailangan selän ja Tossanlahden välissä)
patsaita, joita "airoset" ovat tehneet. - SMYA V, s. 52.

b) Pyhäkönkään alla (Ailanganjoessa) simpukoista, - SMYA V, s. 52.

c) Ailankajoen niskassa kivipatsaita. - SMYA V, s. 50

Kemijärvi, Ailanganpöytä

45
↑

- a) Ailangan viemähdä (Ailangan ranta ja Torsanlahden väl.)
pöytä, joita "airosot" ovat tehneet S.M.M. V, s. 52
- b) Pyhäkökään alla (Ailanganpöytä) → 52
- c) Ailankojen mukassa, kirkkopöytä → s. 50

- Es. 09, s. 139-140-

S.M.M. XIV N. 251-2

Suomi II: 7 s. 198

N:o 46 a

Kivikaut. asuinpaikka, löydökset KM 11345:1-3

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 21 km suuntaan 218/400, Kemijärven eteläosassa olevan Matkalahden pohjoisrannalla.

Kylä: Luusua
 Talo: Matkalahti
 Omist: ~~Arvid Misinkangas~~ *Vo Honmaa*
 Osoite: Kemijärven kauppala

Matkalahti on asumaton tila, enkä näin ollen voimnut tavata tarkastuksen yhteydessä ketään henkilöä, joka olisi voinut tarkemmin ilmoittaa ko. esineiden löytökohtat. Löytökohtan on ilmoitettu olevan n. 30 m:n päässä rannasta. Kaikesta päätellen on kysymyksessä liitteen 21 valokuvassa näkyvä alue. Se on loivasti etelään laskeutuvaa rinnettä ja hiekka- tai hiesumaata. Koko peltoalue oli polkuja myöten tiukan turpeen peitossa, johon esim. kvartsi-iskosten havaitseminen maan pinnalta ei käynyt päinsä eikä asuinrakennuksen raunioiden W-puolelle tehdystä koekuopastakaan tullut positiivista tulosta. - Löytötiedossa oleva maininta ~~tulisi tulisijasta~~ tulisijasta viittaa kuitenkin asuinpaikkaan, jollaiseksi tämä maaston puolesta hyvin sopisi.

- Liitteet 1 ja 21 (valok. ja kartta).

Kennijärvi, sumu, Matkalatti

46
△

a) Luves. 11395:1-3 lp.

b) ~~→ 9904:3-4 lp. Kekomies~~

81

E.S. luttelit 1, 21

[56I/s. 42, 117]

a) Siniäven sumu inv. 1968 s. 5
KM 15675:1-3, 3 kiviä

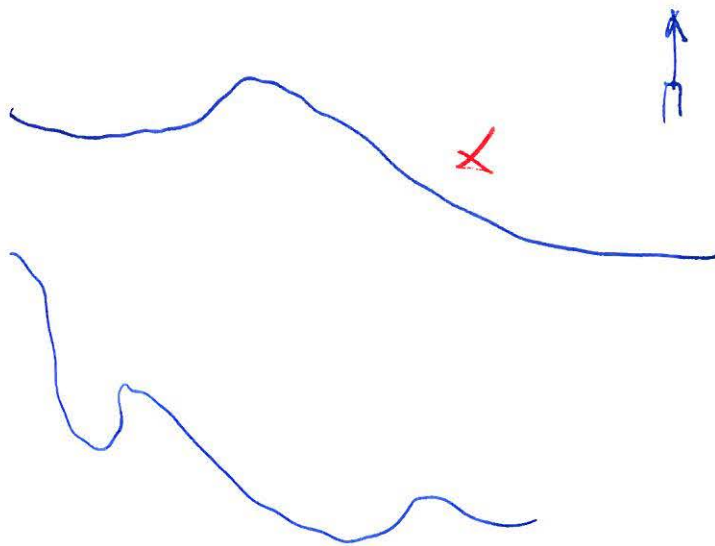
b) 81 sin. kert, s. 5

KM 15686 k. i. h.
Lielkärven reijut

→

4.7.56, I s. 42

Kemijärvi, Luusua kl. tl. Matkalahti, omist. Arvid Misikangas,
os. Kemijärvi kappala
Kockuoppa rak.paikan W-puolelle, josta kynnöksen alta paljastui
puhdas savihiekka.

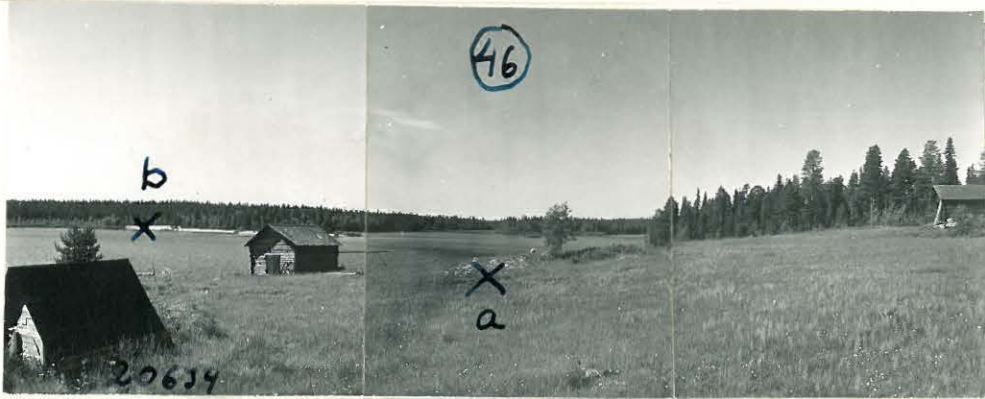
N:o 46 b

Kivikaut. löytöpaikka, löydökset KM 9904:3-4

Esineet on löydetty Kokonniemestä, joka sijaitsee Matkalahden etelärannalla vastapäätä em. Matkalahden taloa. - Liitteet 1 ja 21.

maa: Suopola 54:2 ; rantaosa: Valkonmaa

vt. 81

46
47
48

Vald. A. Eriä-Eko 1956. - Matkalahden asunnottoman talon pello, josta kivierineet KM 11345:1-3 on löydetty. Pellolle kuvan keuhkoihkeilla tehdyistä kokeista tuli villo vain puidusta savihiekkaa. Varsinalla, Matkalahden toisella rannalla on erineiden KM 9904:3-4 löytöpaikkoja (X) kokoniemmi.

Kennij. 47

320 010047 OILUNKA

N:o 47

Kivikautinen asuinpaikka-alue

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 22,5 km suuntaan 211/400, Kemijärven eteläosassa sijaitsevalla Oilunganniemellä.

Kylä: Luusua	Luusua
Talo: Ailunka RN:o 30	Ailunka RN:o 21:1
Omist: Lauri Ailunka	Toivo Ailunka
Osoite: Kemijärvi, Luusaa	Kemijärvi, Luusua

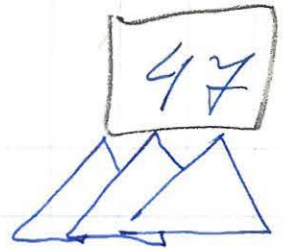
Löydökset KM	Löytökohdan määrittely perustuen ...		
	esineluetteloon	Leppäahon kertomukseen	inventointiin 1956 ja Juho Aholan ilm.
1969:22	Tyvi-Oilungan talon pelto (1879)		kartalla -A-
6963:1 reikäkivi	Ailungan talon pellostä Johan Aappo Ailunka 1915	= 9339:n lp. eli pelto aivan niemen äärimmäisessä kärjessä	Ailunka RN:o 30 päärakennuksesta n. 100 m kaakkoon kartalla ... B
6963:2	Jalmari Oilunkaniemi rannasta kun venevalkamasta kiiviä poistettiin 1915.	-	em. päärakennuksesta n. 100-150 m etelään, kartalla ... C
9339 tuura	Juho Ahola 1931 "100 m lounaaseen as.rakennuksesta, 150 m rannasta ja 30 m aidasta"	= 6963:1 lp.	päärakennuksesta n. 100 m kaakkoon kartalla ... D
9903:1	jättiläistuura, Juho Ahola 1931, 9339:n lp:sta 10 m rantaan päin, 'kotopellosta'.		päärakennuksesta n. 100 m kaakkoon kartalla ... E
9903:2	Juho Ahola löyt. samoilta paikoilta kuin 6963:1	myös = 9339	päärakennuksesta n. 100 m kaakkoon kartalla ... F
9903:3 teelmä	Juho Ahola löyt. 1932 n. 50-60 m 'vanhasta' asuinrakennuksesta länsilounaaseen ja 200 m 'uudesta' asuinrakennuksesta kaakkoon sekä n. 100 m rannasta. Samalta paikalta myös 6963:1 ja 9339		matka ja suunta 'uudesta' as.rakennuksesta, lienevät Leppäahon määritelmässä virheelliset. L:n valok.(f.9686) ja muut merkinnät vanhasta as.rak:sta viittaavat samoin kuin Juho Aholan muistitieto v.1956 paikkaan, joka on n. 100 m uudesta

		asuinrakennuksesta länteen, kartalla G
9903:4 teelmä	Kuin edellinen.	kartalla ..... H
9903:5	Kuin edellinen.	kartalla I
9903:6 kvartsi	Suunnilleen puolivälissä N:ojen 1 ja 3-5 löytökohtia	Juho Aholan muk. Leppäaho poimi kvartseja jostain B- ja G- alueiden läheisyydestä kartalla ..... J
9904:1	Löyt. Vertti Oilunka luultavasti samoilta paikoin kuin 9903:3-5	siis as.rak:sta 100 m länteen, kartal. K
9906	Löyt. Eemeli Tapio ei ole lähettänyt löytötietoja	Tapio lienee = nyk. Ailunka RN:o 21:1, josta Juho Aholan muk. on löytöjä, kartalla L
10853:1	Löyt. Eemeli Tapio Tapiolan pirttira- kennuksesta n. 50 m etelään	kartalla ..... M
10853:2	Kuin ed...	Kartalla ..... N
10853:3	Kuin ed.	kartalla ..... O
10854	E. Tapio 1938	kartalla ..... P

Edellä esitetystä löytökohtien määrittelystä, joka sinänsä on ollut hyvin epäkiitollinen tehtävä, käynee selville, että kiviesineitä on löydetty Ailungan talojen mailta kolmesta suppeammasta kohdasta, jotka kartalla ovat 1) LMNOP, 2) GHIK ja 3) BF DE. Muut vaikuttavat hajalöydöiltä. Inventoinnissa 1956 olivat Ailungan pellot viljan kasvussa, eikä kiireenkään vuoksi voinut perusteellisemmin ryhtyä etsimään esim. kvartseja. Koko alue on hiekkamaata ja muutamia metrejä Kemijärven pinnan yläpuolella kuten liitteen 22 valokuvasta käy ilmi. Maaston puolesta on etenkin niemen kärjen etelärinne, josta miltei kaikki löydökset näyttävät olevan, erittäin sopivaa kivikautista asuinpaikka-aluetta. Onko kysymys yhtenäisestä suuresta asuinpaikasta vai muutamasta pienemmästä, johon esittämäni löydösten ryhmiin keskittyminen viittaisi, selviää vasta kaivauksissa. Joiden suunnitteluun edellä esitetty löytökohtien topografinen määrittely riittänee. - Liitteet 1, 21 ja 22 sekä ilmakekuva

Kemijärvi, Luoma, Ailanta RN. 30

Pöytäkirja sisäisen liikk. os. p.
L. Kallio

1969:22 A

6963:1 B ----- III

6963:2 C

9339 D

9903:1 E

9903:2 F

9903:3 G ----- II

9903:4 H ----- II

9903:5 I ----- II

9903:6 J ----- II

9904:1 K ----- II

9906 L

10853:1 M

10853:2 N ----- I

10853:3 O

10854 P

5-5, liitteet 1, 21, 22
56I/s. 40-41

J. L. 1934
H. Laatikainen
ant. Kemijärven
puolesta liitet.

J. L. m. kert. ^{S. 2} ~~1934~~ tulokirjasta G. -15.8.34

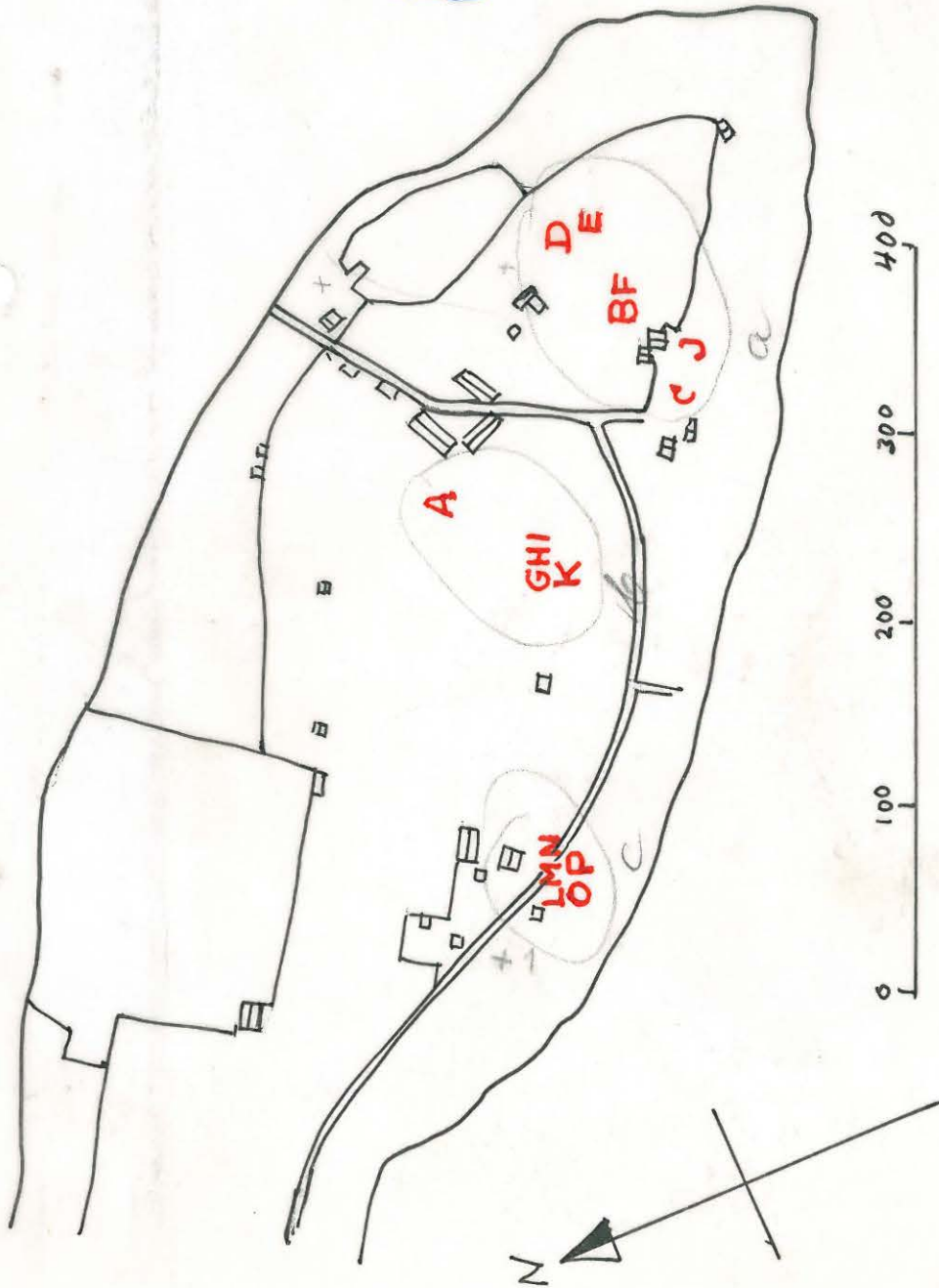

Kemijärvi

47

4.7.56, I s. 41

47

Kemijärvi, kl. Luusua, tl. Ailunka RN:o 30
omist. Lauri Ailunka, os. Luusua

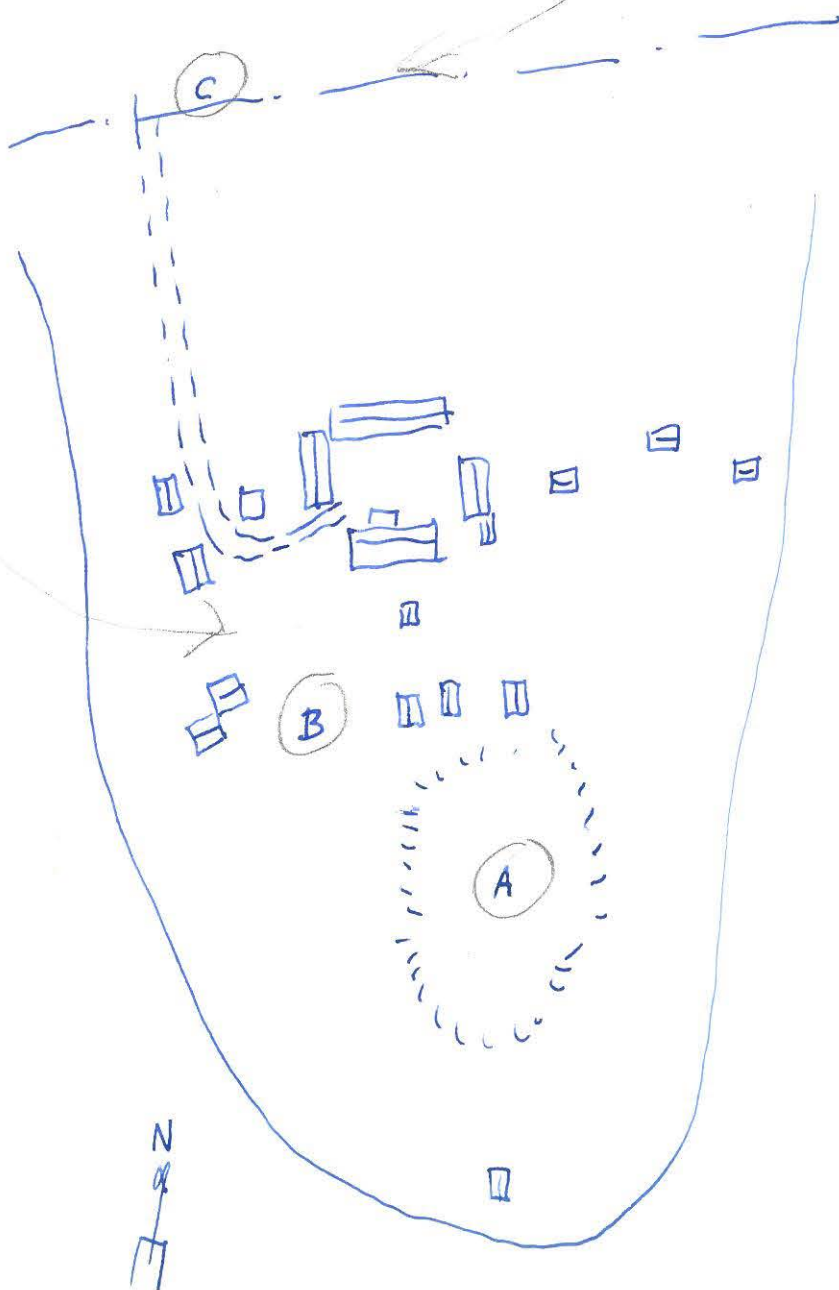
Ailunka RN:o 21:1 omist. Toivo Ailunka
(on löytöjä)

Vertti Ailunka
(ei löytöjä)

A. pitkä taltta, 40 cm

B. reikäkivi

C. Vertti Ailunka

Ilmakuvasuurennus 1:4000
Valmistanut Topografin kunta
v.1958 Valeskuvassa

OILUNBANNIEM | 15.7.1960

F145899: |

Kemijärvi, Luoma Ailunta RN:o 30

47

Valok. A. Siö. Ed. 1956

Panoraamakuva kaaklooon Ailunta RN:o 21:1 taloryhmä luota, Vasemmalla Ailunta RN:o 30 taloryhmä, Taustalla Kemijärvi

J. Leppäntalon valok. 1934 (F. 9688) →

(ilmanakuvien mukaan)

N:o 48

Kivik. asuinpaikka, KM 9904:2 tuura.

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 22,7 km suuntaan 213/400, Oilungan-
niemen etelärannalla.

Kylä: Luusua
Talo: Hietalahti RN:o 45
Omist: Aapo Kelloniemi
Osoite: Kemijärvi, Luusua

V. 1956 inventoinnin yhteydessä Hietalahdessa käydessäni muistettiin talossa ko. esineen (9904:2) löytöpaikka tarkasti. Se on liitteen 47 valokuvaan ja karttaan X:llä merkityssä kohdassa asuinrakennuksesta muutamaman metrin verran etelään. Köydessäni löytöpaikalla kasvoi heinää, ja koska sitä paitsi oli keski yö, en onnistunut havaitsemaan esim. kvartsi-iskoksia. Alue on hiekkamaata, loivaa etelärinnettä, vajaan sadan metrin päässä rantaviivasta ja n. 4,5 m:n korkeudella Kemijärven pinnasta. Maaston puolesta löytöpaikkaa on syytä otaksua asuinpaikaksi.

- Liitteet 1, 21, 22 ja 47.

Kemijärvi, Luuma, Hietalahki PN: 45

48

Kivies. 9904 lp.

E-E, lütket 1, 21, 22, 47
[-56I/s. 116]

Hietalahki 1

KM 15667: 1-358 Savas kiv. 1962

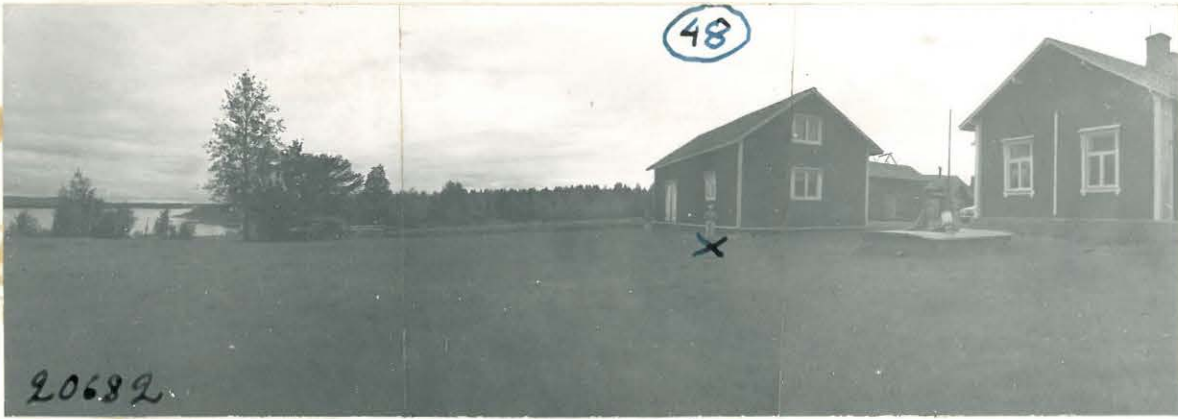
Hietalahki 2

KM 15667: 359-373

kivies. lp., pöly- ja liivien Savas 1962
(kult. kerros puuttuu)

Kemijärvi, Suoma, Hiotalahti RN:o 45, Oikungannisa

LIITE 47

Esineen KM 9904:2 köytilainikaⁿ) valkoinen kaksikeruinen, vakkomalla Kemijärven kappin selka, oikealla Hiotalahden asuinrakennus.

(ilmaluvan mukaan)

N:o 49

Kivikaut. ~~löytöpaikka~~ asuinp. KM 1969:23

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 23 km suuntaan 224/400, Kemijärven lounaiosassa sijaisevan Lautasalmen etelärannalla, Reinikan saarella.

Kylä: Luusua
Talo: Salmela RN:o 29:1
Omist: Heimo Tauria
Osoite: Kemijärvi, Luusua

Appelgrenin mainitsema löytöpaikka 'Salmelan mökin pellosta' tarkoittaa nyk. Salmelan taloa RN:o 29:1. Varsinaisia esinelöydöksiä ei oltu talosta myöhemmin tavattu, mutta Salmelan isäntä oli sen sijaan havainnut punertavaa maata kynnöksestä liitteen 23 valokuvaan X:llä merkitystä kodasta. Paikka on aivan rantatörmän läheisyydessä, n. 4-5 m vedenpinnan yläpuolella ja kuivaa hienoa hiekkamaata. Kysymyksessä on ilmeisesti asuinpaikka. - Liitteet 1, 23.

49
50

20635

Valde.
A. Eri-Esko 1956

Reinikan saarella sijaitsevan Salmenlaan talon pello, josta KM1969:3 todennäköisesti on löydetty. Varuimalla puolen takana lautasalmi ja puolen edessä, toismin lahtella-paikka(x), jota on kyymästä todettu pimentävän maata.

5 km

N:o 50

Kivikaut. asuinpaikka. KM 14044:1-2

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 22 km suuntaan 223/400, Kemijärven ~~lounaisosassa~~ lounaisosassa sijaitsevan Lautasalmen pohjoisrannalla, Jussi Tauriaisen asuinrakennuksen ja navetan välinen alue.

Kylä: Luusua
 talo: Salmela RN:o 29 "Korkiänkankaanlahti"
 Omist: Johan Tauriainen
 Osoite: Luusua, Lautasalmi

Esineen 14044:1 kertoi Johan Tauriainen löytäneensä 1930-luvulla talonsa pihalta (luonnoksen kohta X 1) kiveä maan sisään haudatessaan n. 90 cm:n syvyydestä. Löydös oli tullut esille "punaisesta kuonasta". Esineen 14044:2 oli mainittu henkilö löytänyt samoinhin aikoihin talonsa pihalta kaivon luota pintamaasta.

Tauriaisen piha on muutaman aarin laajuisella tasaisella hiekkatantereella, jonka koreus n. 100 m:n päässä olevan Kemijärven vedenpinnasta on n. 8-10 m. Pihasta länteen mentäessä on n. 50 m:n päässä sijaisevan Kemijärvi-Rovaniemi maantien kohdalla nousua pihan tasosta kun taas pihan itäpuolella on kostea notkelma. - Löytöpaikan sijainti, korkeus, maan laatu ja ehkä myös Tauriaisen maininta "punaisesta kuonasta" viittaavat kivikautiseen asuinpaikkaan.

Liitteet 1 ja 24.

23

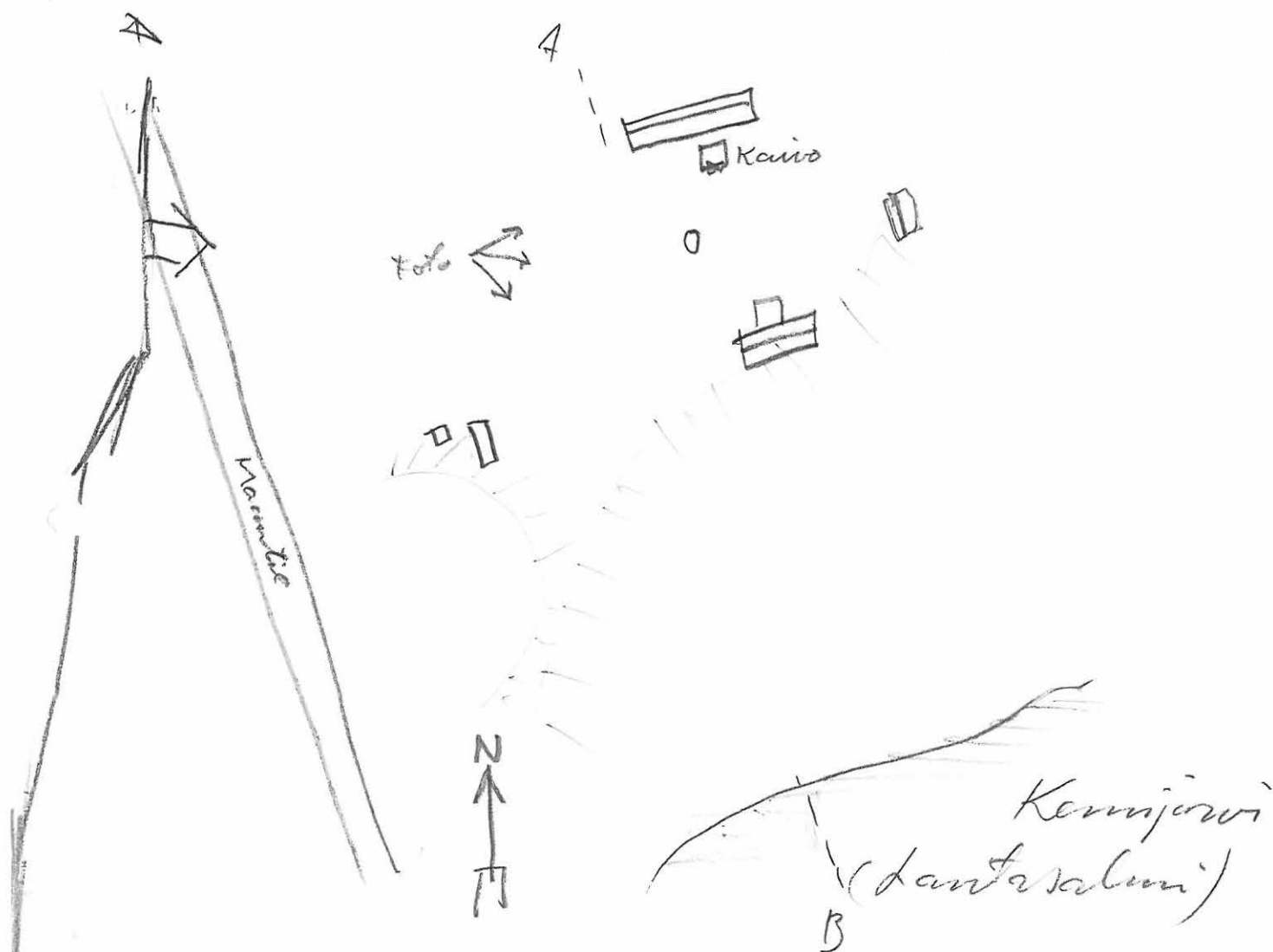
8.8.56 I s. 114 - 15

Kemijärvi (N:o 50), k1. Luusua, tl. Salmela RN:o 29 "Korkiänkankaanlahti"
omist. Johan Tauriainen, os. Luusua, Lautasalmi

- 1) isompi esine l. kiviä haudatessa pihalla 90 cm syv. "punaisesta kuonasta", ennen sotia 1930-luvulla.
- 2) pienempi esine l. kaivon läheltä pintamaasta samoon aikoihin kuin edellinen.

KM 14044:1-2

E-S liittet 1, 24

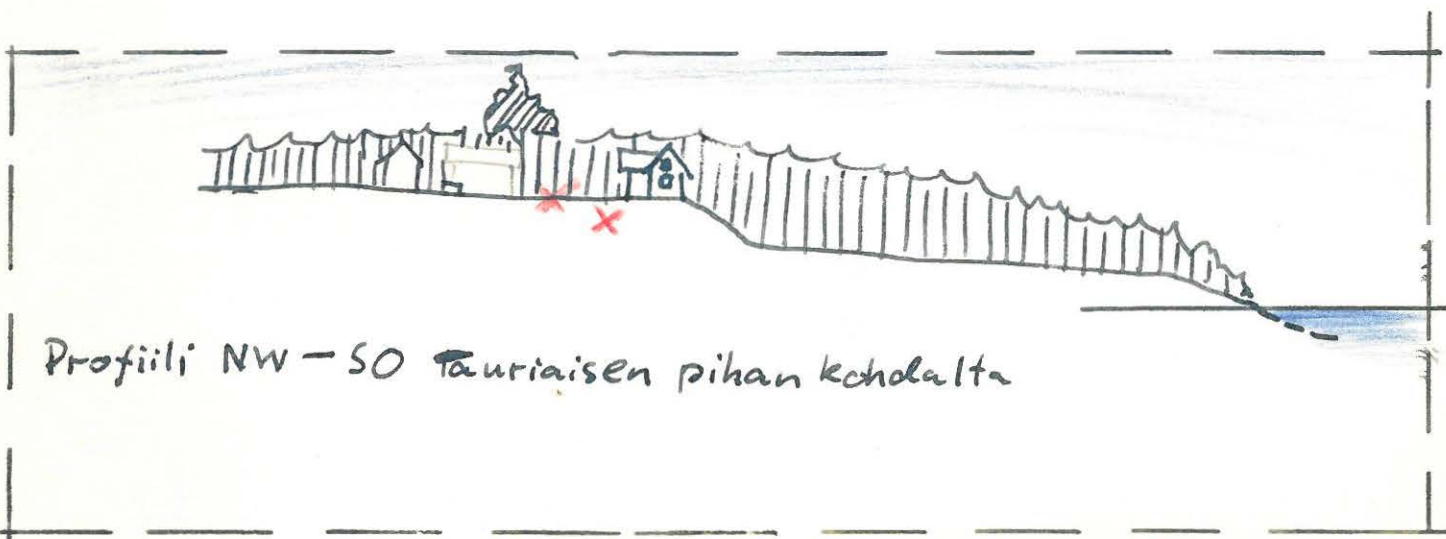
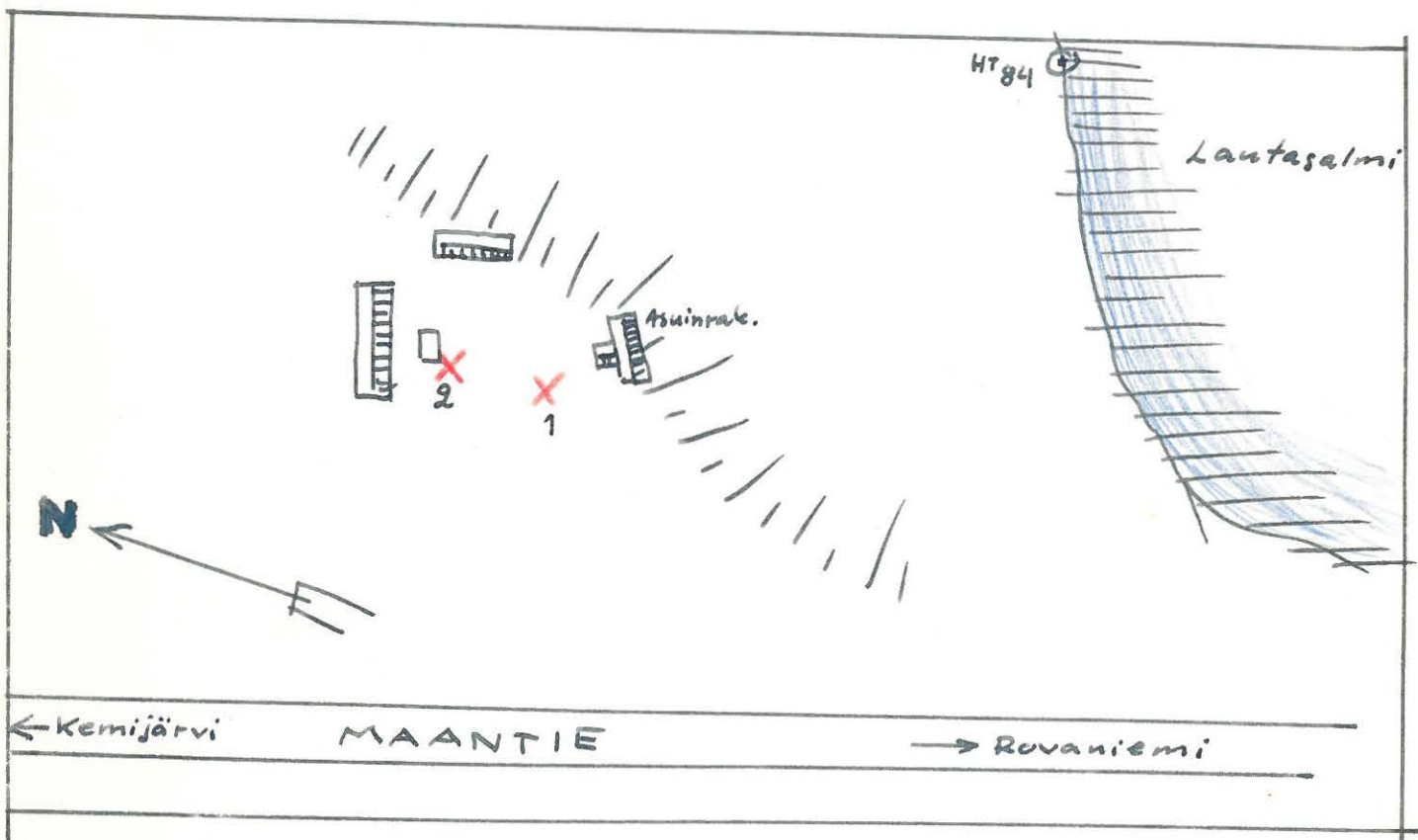

50

Salko.
 A. Esi-Öko 1956

Erineiden KM 14044:1 ja 2 löytöpaikat löydettyä kuvattuina
 ketkella Johan Tauriainen asuinrakennus, oikealla Kemijärven
 lautasalmi.

Profiili NW - SO Tauriainen pihan kehäalta

N:o 51

Kivikaut. asuinpaikka. KM 1969:24-25, KM 14042:1-2

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 23,5 km suuntaan 221/400, Kemijärven eteläosassa sijaitsevan Lapinselän länsirannalla, Ulkuniemen talon rakennusryhmän läheisyydessä.

Kylä: Luusua
 Tallo: Ulkuniemi RN:o 14
 Omist: Peter Ulrik Ulkuniemi
 Osoite: Luusua, Karsimus.

Esineistä 1969:24-25 on löytötietojen mukaan edellinen löydetty "vanhan huoneuksen alta" (1979), siis liitteen 25 I valokuvassa näkyvästä maisemasta, jossa nykyinenkin asuinrakennus sijaitsee. Jälkimmäinen on löydetty jostain kauempaa, mutta kuitenkin Ulkuniemen talon maalta.

Inventoinnissa 1956 ilmeni, että Ulkuniemen poika Kauko Ulkuniemi oli v. 1943 löytänyt taltan 14042:1 velittaustyössä muutaman metrin päässä pirtistä pohjoiseen, liitteen 25 I valokuvaan X:llä merkitystä kohdasta. Paikan välittömästä läheisyydestä löytyi inventoinnissa kvartsi-iskos 14042:2.

Ulkuniemen isäntä ilmoitti todenneensa kynnöksen alta tulisijan paikan pellosta, joka sijaitsee rakennusryhmän lounaispuolella. Löytökohta on merkitty liitteen 25 II valokuvaan X:llä

Ulkuniemen rakennusryhmän paikka lähiympäristöineen, josta em. esineet ja tulisija on löydetty ~~avok~~, on kuivaa hiemohiekkaista maata. Löytökohdat I ja II näyttävät sijaitsevan loivassa rinteessä ilmeisen abraasioluiskan yläpuolella. Kohdassa I, ehkä myös kohdassa II on todennäköisesti kysymys asuinpaikasta.

Liitteet 1 ja 25.

8.8.56 I s. 105 + 6

51

Kemijärvi (N:o 51), Luusuan kylä

Tl. Ulkunniemi RN:o 14, omist. Peter Ulrik Ulkuniemi, os. Luusua Karsim

A) Pirtin N-puolelta mv. Kauko Ulkuniemi löytänyt taltan noin v. 1943 veltatessa.

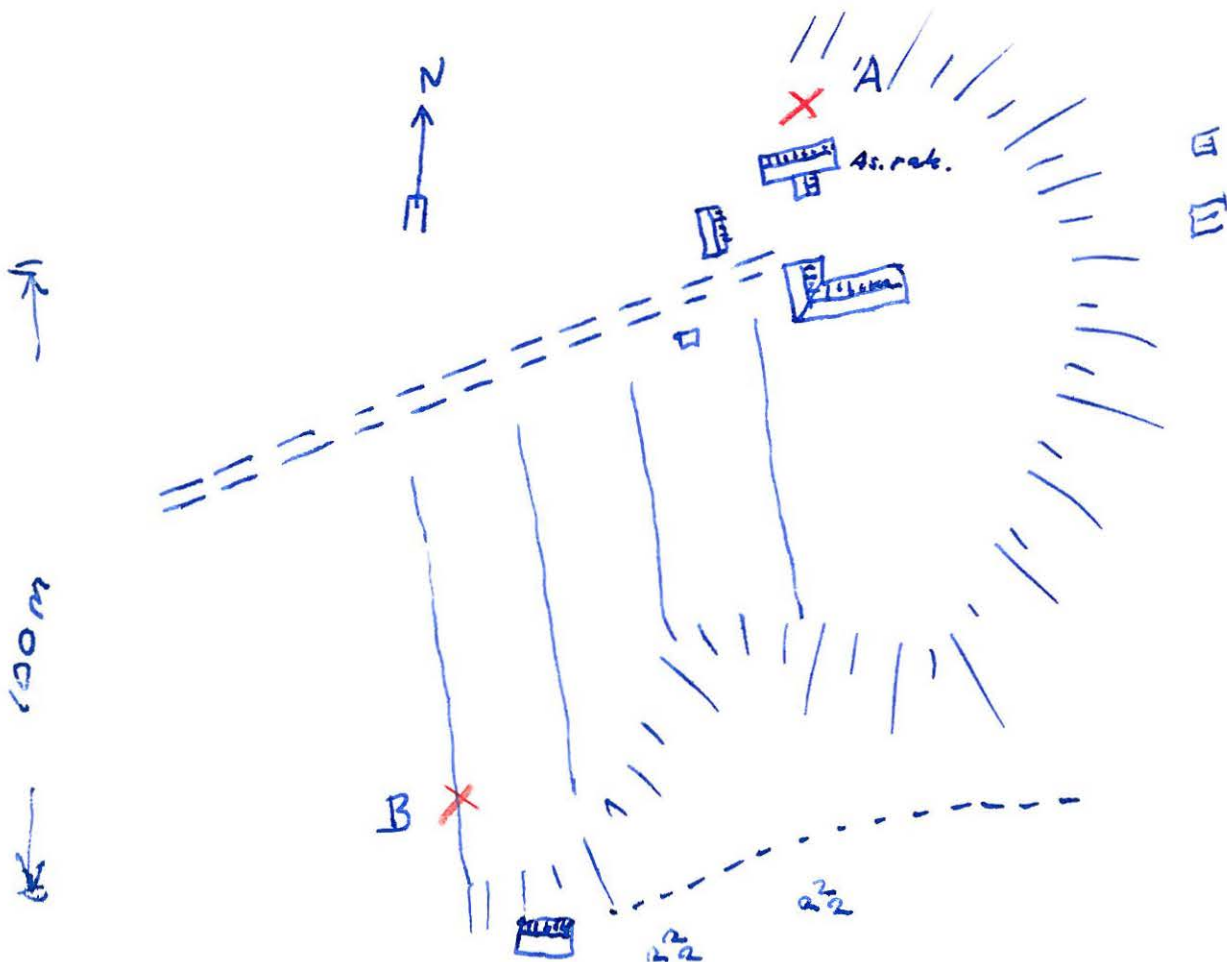
B) Isäntä löytänyt kyntäessään "tulisijan".

Ulkuniemen alue on hienoa hiekkamultaa. Rak.ryhmän eteläpuoleisessa abraasioluiskassa havaittu "punaista kuonaa, joka tulee alhaalta kovasta maakerroksesta".

KM 1969:24-25

14042:1-2,

S-E kartat 1, 25

51

Valok.
A. Sivi-Sko
1956

I

20676

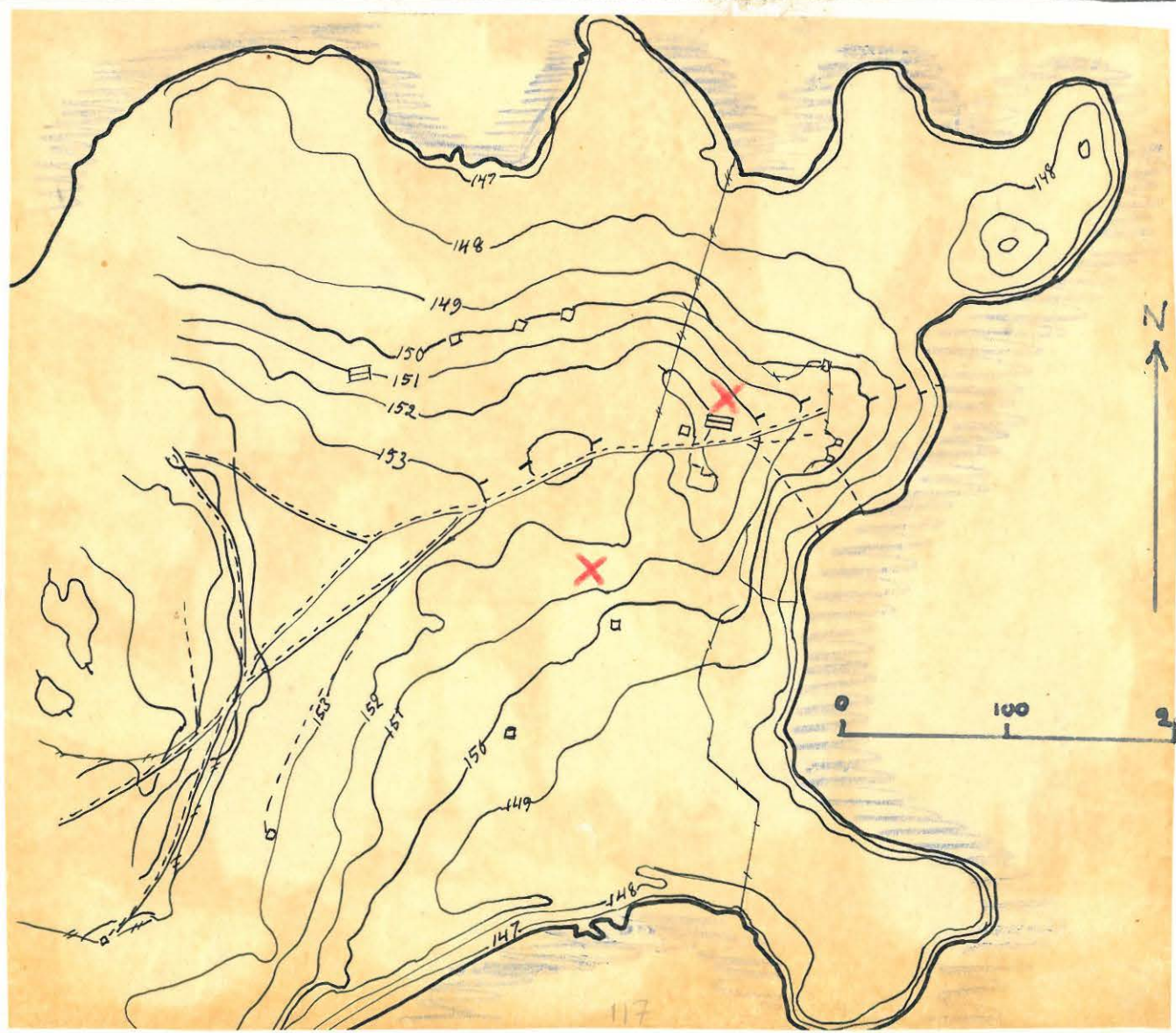
Erinoiden KM 14042:1-2 löytöpaikka X. Kuvassa Ulkuniemen asuinrakennus idässä. Oikealla taustalla Kemijärven Lapinranta

II

20676

Ulkuniemen etelärinteen pellot länsi-lusmaasta. Keskellä "Tuhimjan" paikka. Vasemmalla Ulkuniemen as. rak. taustalla Kemijärvi.

117

52

N:o 52

Kivikaut. asuinpaikka-alue. KM 9934:1-7 (löydösryhmä A)
KM 10135:1-9 (" B)
KM 10397:1-5 (" C)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 24 km suuntaan 222/400, Kemijärven eteläosassa sijaitsevan Karsimusperän pohjoisrannalla.

Kylä: Luusua
Talo: Hietala RN:o 27:8 Hietala RN:o 27:7
Omist: Onni Kelloniemi Omist: Saga Kelloniemi ja lapset
Osoite: Kemijärvi, Luusua Osoite: Kemijärvi, Luusua

Ks. myös Eino Nikkilän kertomus v. 1938/1940

Inventoinnissa v. 1956 sain oppaakseni Onni Kelloniemen, joka heinätekokiireistään huolimatta osoitti minulle Hietalan löytöpaikat

seuraavasti:

Löytökohta I, asuinrakennuksesta n. 200 m lounaaseen, H i e t a -
n i e m e n itärannalla. Onni Kelloniemen käsityksen mukaan tästä koh-
dasta on löydetty esineitä enemmän kuin Hietalan mistään muusta löytö-
kohdasta. Löydösryhmät A ja B voivat siis olla tästä. Esineet on löydet-
metsän ja rantahiekan rajalta, hienohiekkaisesta rantatörmästä, joka
näkyi liitteen 26 A valokuvassa ^{2 ja} 3. Ihmeellistä kyllä rantahietikosta
enemmän kuin metsästäkään ei löytynyt esim. kvartsi-iskoksia. - Paikka
vastaa Nikkilän löytöpaikkaa 2 ja näkyi hänen valok. 1:ssä.

Löytökohta II, asuinrakennuksesta n. 120 m itäkaakkoon, vedessä
olevien suurien kivien ja Hietalan "vanhan isännän" t i i l e n t e -
k o p a i k a n luona. Nikkilän kertomuksen lp. 2 on tällä kohdalla.
- Onni Kelloniemi ilmoitti kiviesineitä löydetyn mm. Nikkilän mainitse-
mien ja valokuvaamien isojen kivien luota sekä lisäksi em. tiilenteko-
paikan luota rantatörmältä, joka on 'isojen kivien' kohdalla. Mahdollisesti
osa löydösryhmistä A ja B on näiltä kohdilta. Inventoinnissa totesin
itse ilmeisesti kivik. asuinpaikan kulttuurimaata 40 cm:n vahvuisena
kerroksena 30 cm puhtaan hiekan alta. Kulttuurikerros oli näkyvissä
rantatörmässä kohdalla, joka on 'isoista kivistä' ja tiilentekopaikasta
n. 40-50 m pohjoiseen.

Löytökohta III; Nikkilä ilmoittaa kertomuksessaan esineitä löyde-
tyn myös jonkun matkan päässä asuinrakennuksesta itään (lp. 3), jonka
älän sijoittanut Nikkilän luonnoksen ja valok. 4:n mukaan liitteen 26 B
kartalle vaikkakaan Onni Kelloniemi ei muistanut esineitä tästä löydetyn.

Löytökohta IV, asuinrakennuksesta n. 400 m länsilounaaseen.
Löydösryhmän C löytötiedot vaikuttavat jossain määrin sekavilta etenkin
ilmansuunnan suhteen. Niissä mainitaan kuitenkin paikannimi "Johdekangas"
ja ilmoitetaan es. löytyneen "puun juurakoita nostettaessa". - Onni
Kelloniemi ilmoitti inventoinnissa 1956 minulle muistavansa kun esineitä
löydettiin J o h e n i e m e s t ä eli liitteen 26 B karttaan merkit-
semästäni kohdasta IV. Esineet, joiden joukossa piti oleman myös 'suurin
Hietalasta löydetty kiviesine', löydettiin nimen omaan puun juurakoita

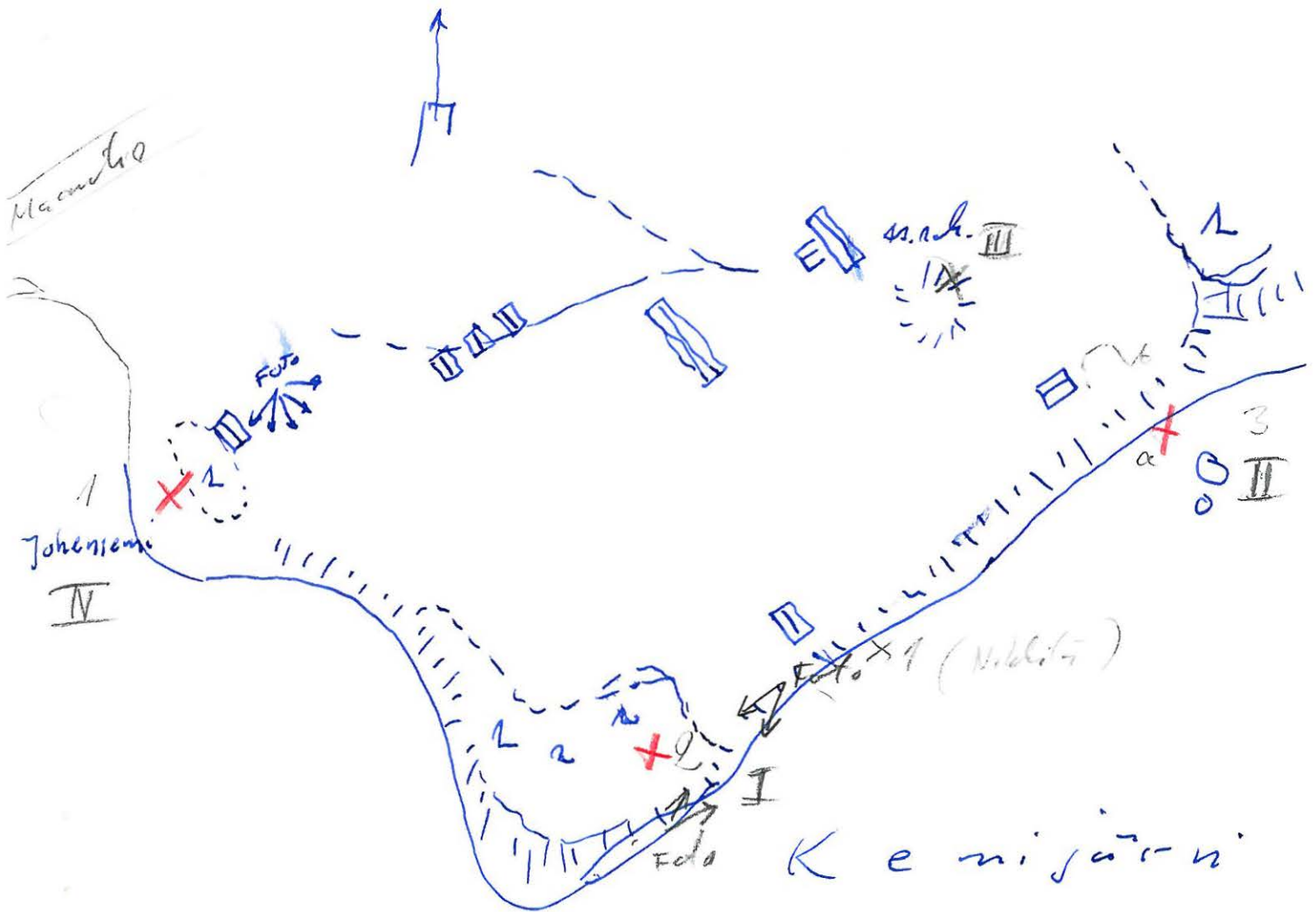
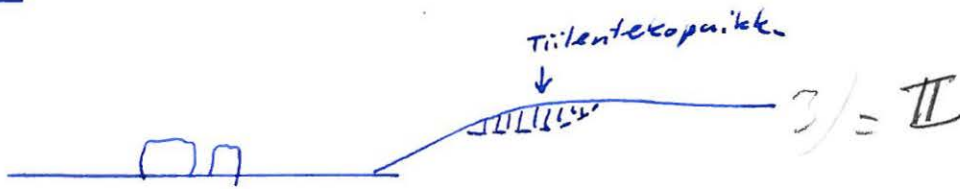
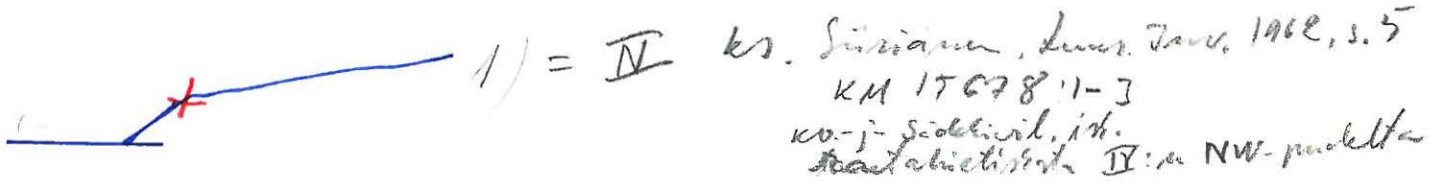
nostettaessa, joten on ilmeistä että löytökohdasta IV on löydetty ainakin osa löydösryhmästä C.

Hietala on kuten nimestäkin jo voisi päätellä, kuivaa, hienohiekkaista maata. Erittäin selvästi tämä näkyy Hietalan kauniista hiekkarannoista. Kaikki mainitut löytökohdat n:o III:a lukuun ottamatta ovat rannan välittömässä läheisyydessä, löydökset ovat joko rantahietikosta tai törmästä. Kaikesta päätellen on kyymys törmän päällä olevista asuinpaikosta, jotka vähitellen sortuvat rantahietikolle ja veteen.

- Liitteet 1, 26 A ja 26 B.

Kemijärvi (N:o 52), Luusuan kylä

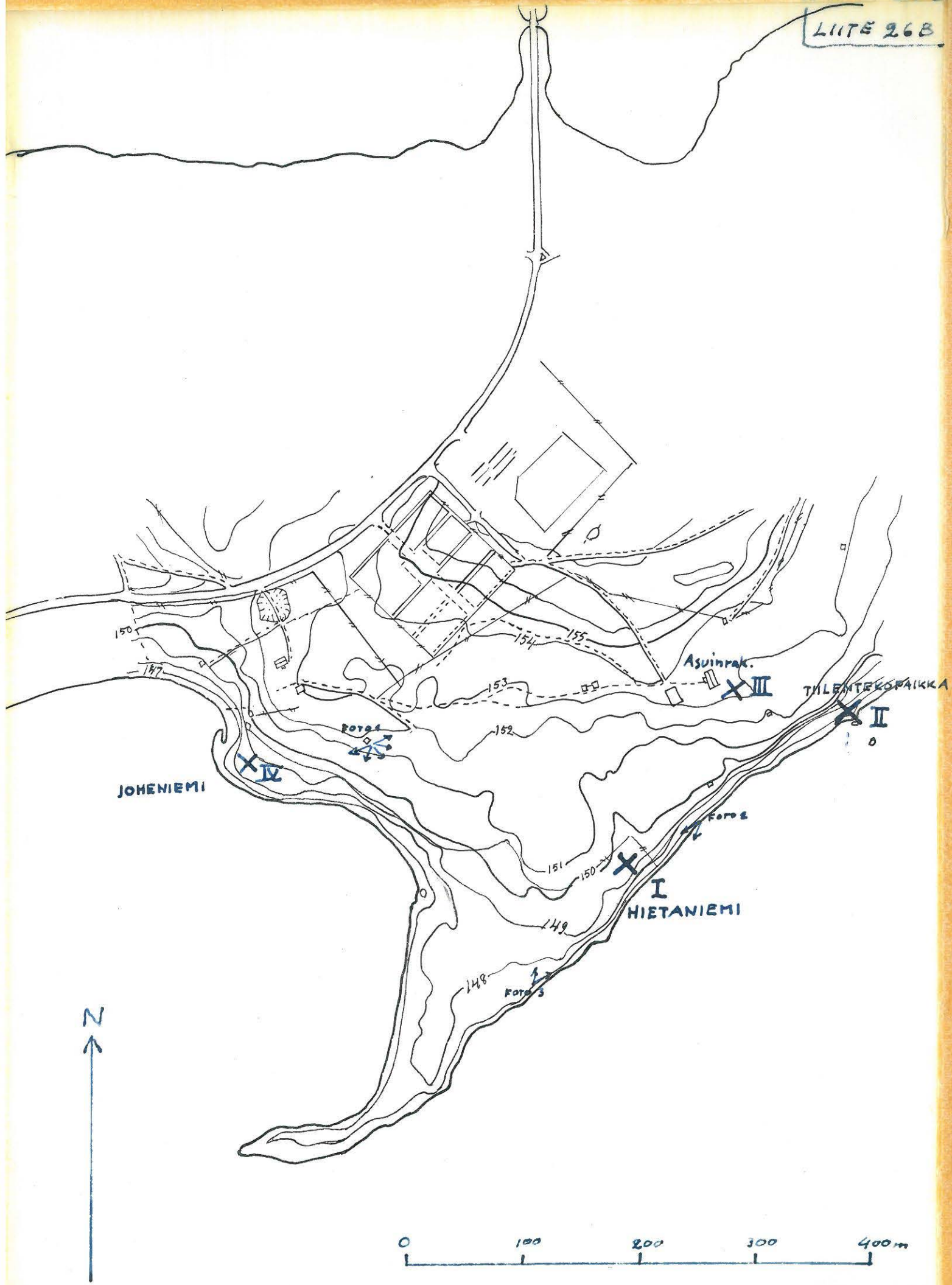
Tl. Hietala RN:o 27:8, omist. Onni Kelloniemi, os. Kemijärvi Luusua
27:7, omist. Saga Kelloniemi ja lapset

E.N.	E.C.
1	1
2	2
3	3

20678
FOTO 1

20677 4-7
FOTO 2

20677 4-8
FOTO 3

↑ Hietalan pellot luoteesta kuvattuna.
Varemmalla H:n asuinrakennus, puiston
takana oikealla näkyvä Karviunlahti.

Hietaniemen kärki saunalta, koillisesta
kuvattuna, Varemmalla Kemijärven Karviun-
perä, oikealla metsän reunalla löyfo-
kolita I (x).

Hietaniemen itäranta lounaasta
↓ kuvattuna siihen merkittyine löyfo-
kolittain I-III.

Kemijärvi, Vuonna Hietala R.No 27.8

52

LIITE 26A

Valk. A. Soin. Eka 1956

N:o 53

Kivikaut. asuinp. KM 9904:5

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 24,8 km suuntaan 223/400, Kemijärven eteläosassa sijaisevan Karsimusperän länsirannalla.

Kylä: Luusua
 Talo: Tyvitalo (ent. Karsimus) RN:o 15
 Omist: Kaarlo Karsimus
 Osoite: Kemijärvi, Karsimus pp.

Inventoinnissa 1956 käydessäni Karsimuksessa muistettiin esineen 9904:5 löytöpaikka ja osoitettiin sen olevan pellolla, asuinrakennuksesta n. 60 m kaakkoon ja n. 40 m:n päässä rantatörmästä. Löytöpaikka on hiekkamaata kuten yleensä kaikki alueet näillä main. Samalta pellolta löytyi jokunen pienehkö kvartsin palanen, mutta ei iskoksia. Sijaintinsa puolesta paikka saattaisi olla asuinpaikka.

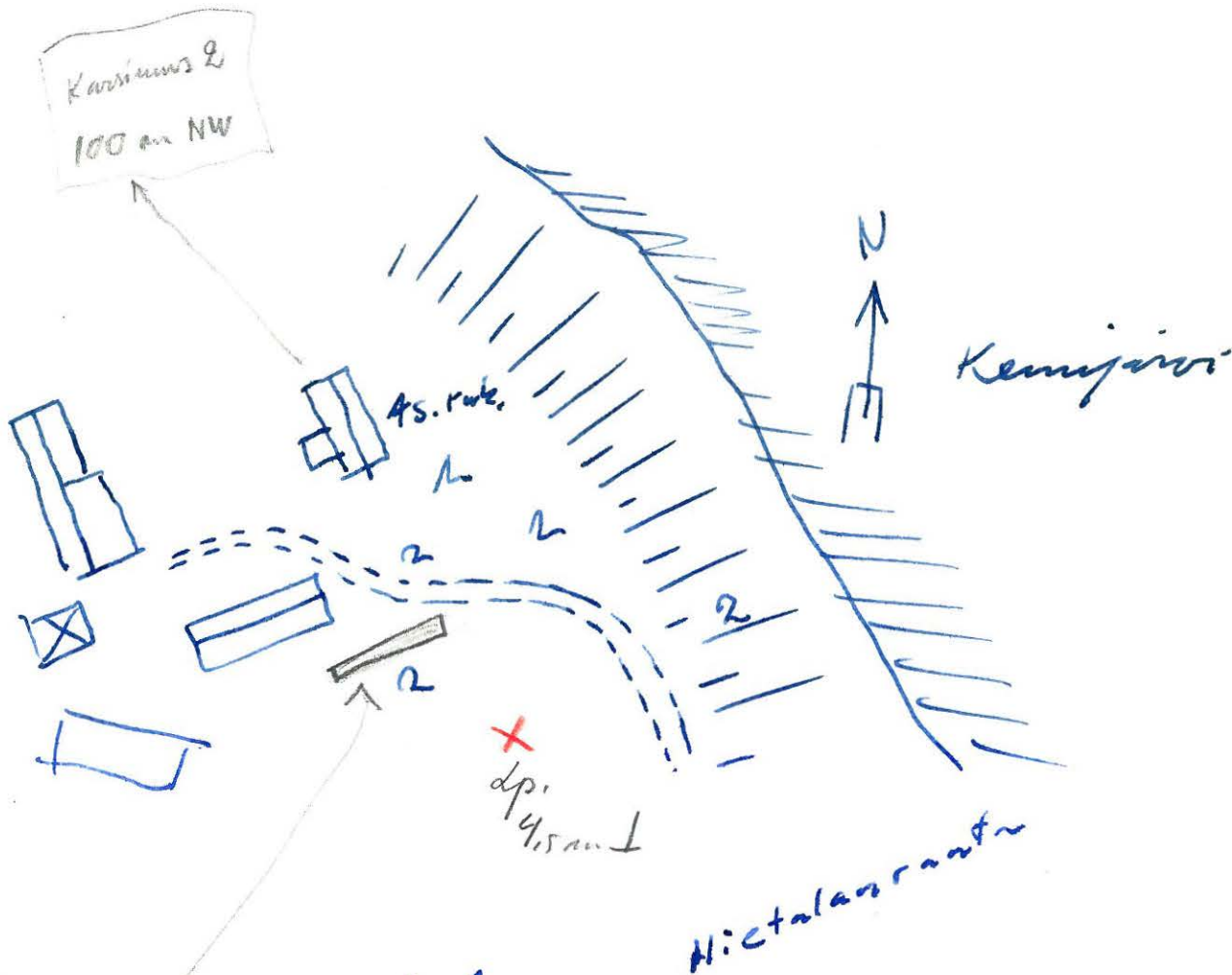
- Liitteet 1 ja 27.

Kemijärvi, kl. Luusua, tl. Tyvitalo (Karsimus) RN:o 15

omist. Kaarlo Karsimus, os. Kemijärvi, Karsimus pp

KM 9904:5

E-E liite 27

C. Carpelan ^{inv.} kert. s. 2 1962
 KM 15855

Carpelan boeajin-alueen, tulon neq
 loyhi k. i. i.

Karsimus 2 as. n. etelästä 100 m NW
 Siviilisen Luus. äw. 1962, s. 5
 KM 15677: 1-4
 kella muraanti k. i. i.
 kote. 149 m

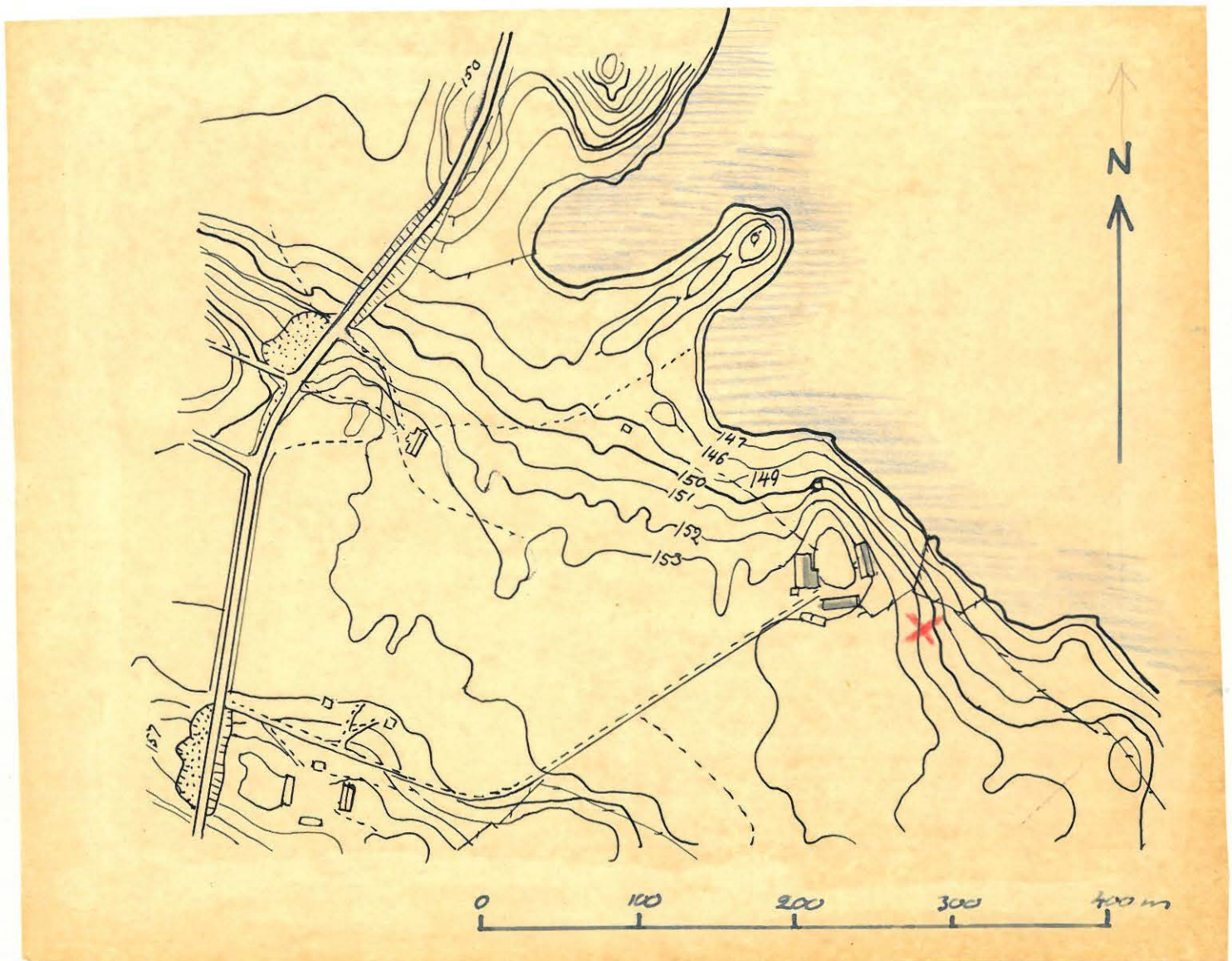

53

Erinien KM 9904:5 löytöpaikka etelästä kuvattuna,
vasemmalla metrin sisällä Työitalon arinrakennus,
oikealla Kemijärven Karsimuseperiä.

N:o 54

Kivikaut. asuinpa

KM 3266:4-6 (löydösryhmä A)
KM 3266:3 (löydösryhmä B)
KM 14043:1-2 (löydösryhmä C)

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 27 km suuntaan 216/400, Severijärven
^{itä}
~~etelä~~osan pohjoisrannalla.

Kylä: Luusua

- a) Tallo: Yli-Severi RN:o 19
 Omist: Hilda Kerkelä
 Osoite: Kemijärvi, Isokylä (Esko Säynäjängas)
- b) Tallo: Keski-Severi RN:o 26
 Omist: Aimo Nikulassi
 Osoite: Kemijärvi, Luusua
- c) Tallo: Alaseveri RN: 25:2
 Omist: Erkki Severikangas
 Osoite: Kemijärvi, Luusua

Inventoinnissa oppaaksi saamani mv. Erkki Severikangas ilmoitti käsityksensä, että löydösryhmän A esineet olisivat peräisin hänen talonsa länsipuolella sijaitsevasta Yli-Severistä, joka lienee vanhin Severin taloista. Ko. talon asukkaat olivat vaihtuneet, eikä löydöksistä muuten tiedetty mitään. Juho Severi oli muuttanut Amerikkaan.

Löydösryhmä saattaa olla Keski-Severistä, joskaan löytötiedossa esiintyvä 'Leppänenä-niminen niemi', jota oppaani ei tuntenut, ei näytä viittaavan Severijärven rannalle.

Löydösryhmän C esine 14043:1 oli oppaani v.1939 karttaan A:11ä merkitystä kohdasta löytämä. Lähettyviltä oli löytynyt myös 'sinertävän-harmaa, n. 20 cm:n pituinen taltta', joka oli kadonnut myöhemmin. Inventoinnissa löytyi Alaseverin pellolta myös kvartsin pala 14043:2.

Yllämainitut löytöpaikat ovat soiden ympäröimän hiekkakankaan eteläreunassa sijaisevilla rinnepellolla, n. 8 m Severijärven pinnan yläpuolella ja 100 - 200 m rannasta. Löydösten runsaslukuisuus viittaa alueella sijaisevaan asuinpaikkaan. Alaseverin po. löydös (x) näytti sijaisevan abraasioluiskassa, mikä osittain käy ilmi myös valokuvasta liitteessä 28. Tästä päätellen ~~asuinpaikka~~ kulttuurikeskus lienee löydettävissä valokuvan oikeassa laidassa näkyvä pellon osa.

- Liitteet 1, 28 A ja 28 B.

Kemijärvi, suuret

54
△

a) Ylä-Severi RN: 19

b) Kesk-Severi 26

c) Ala-Severi 25:n

huom. 3266:4-6 l. ryhmä A

3266:3 — B

14043:1-2 — C

5-8. kättä 1, 28A ja 28B

[-56I/s. 112-113]

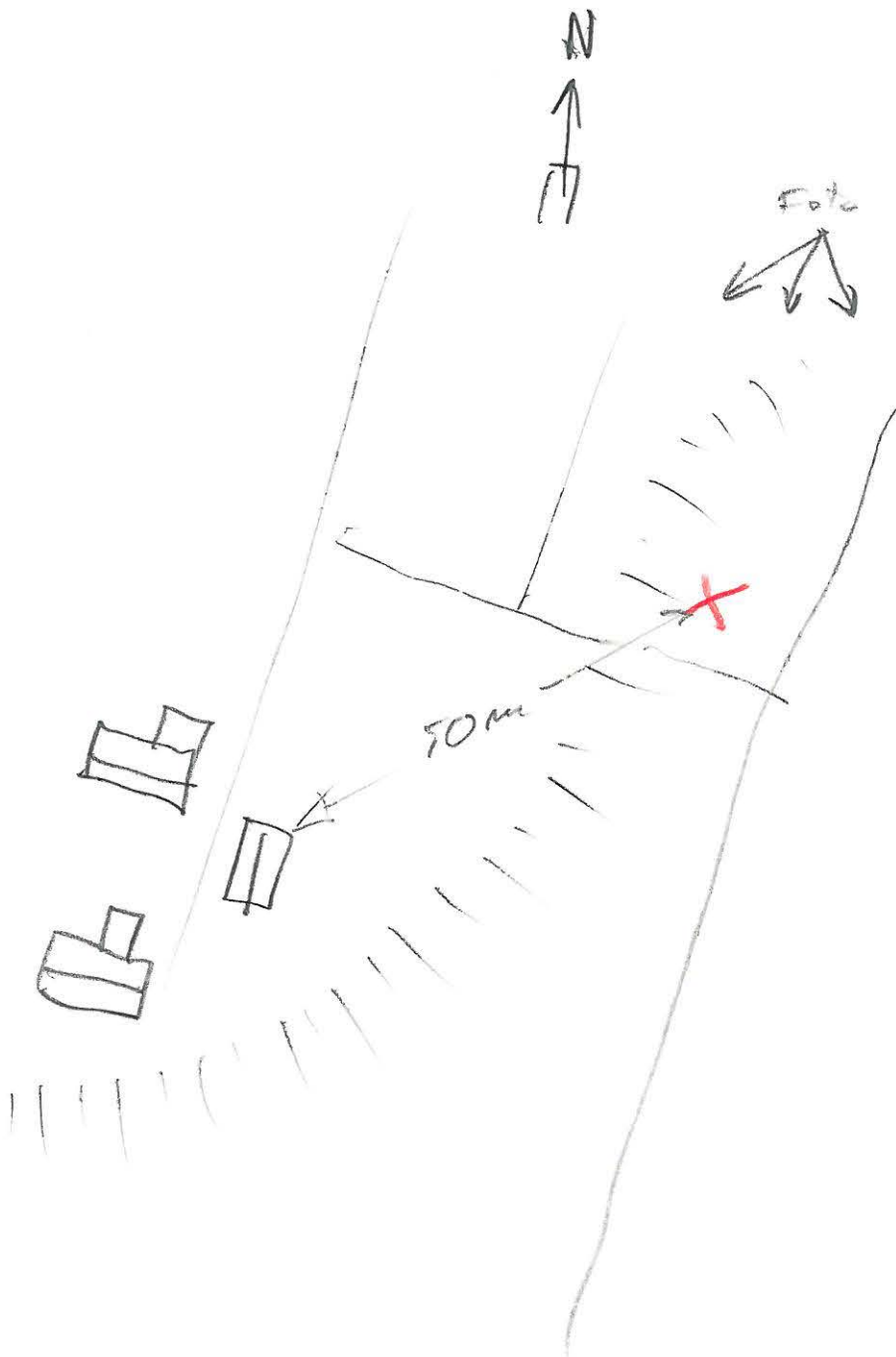

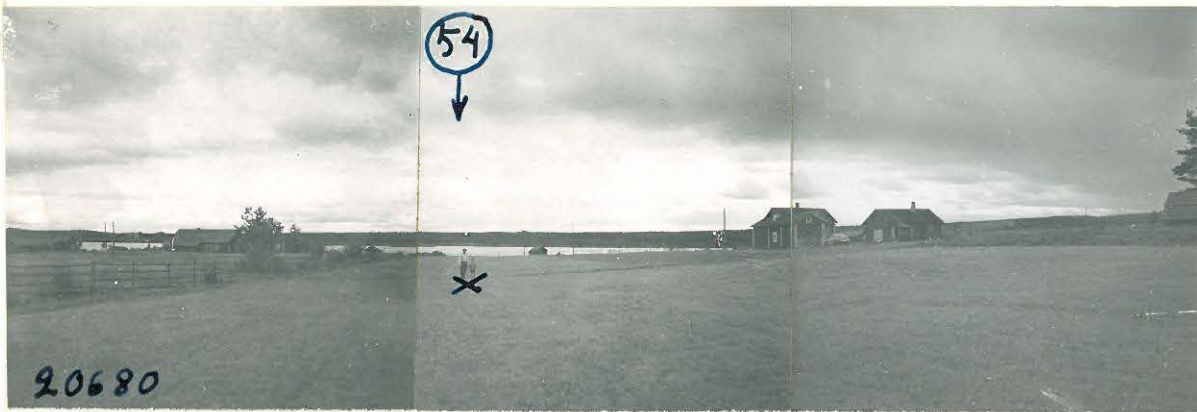
8.8.56 I s. 112 - 113

54c

Kemijärvi (N:o 54), kl. Luusua, tl. Alaseveri RN:o 25:2
omist. Erkki Severikangas, os. Kemijärvi, Luusua

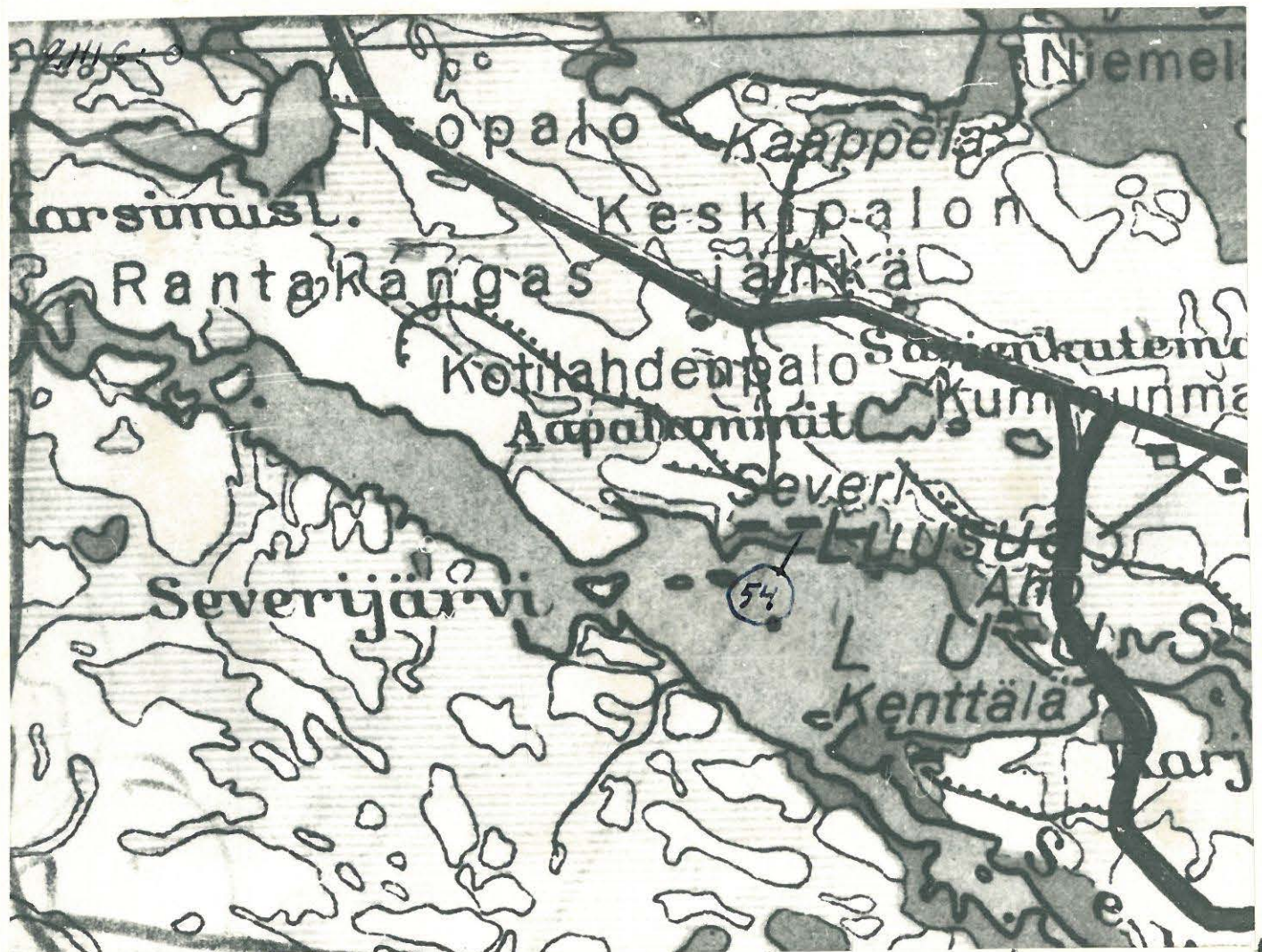

54

20680

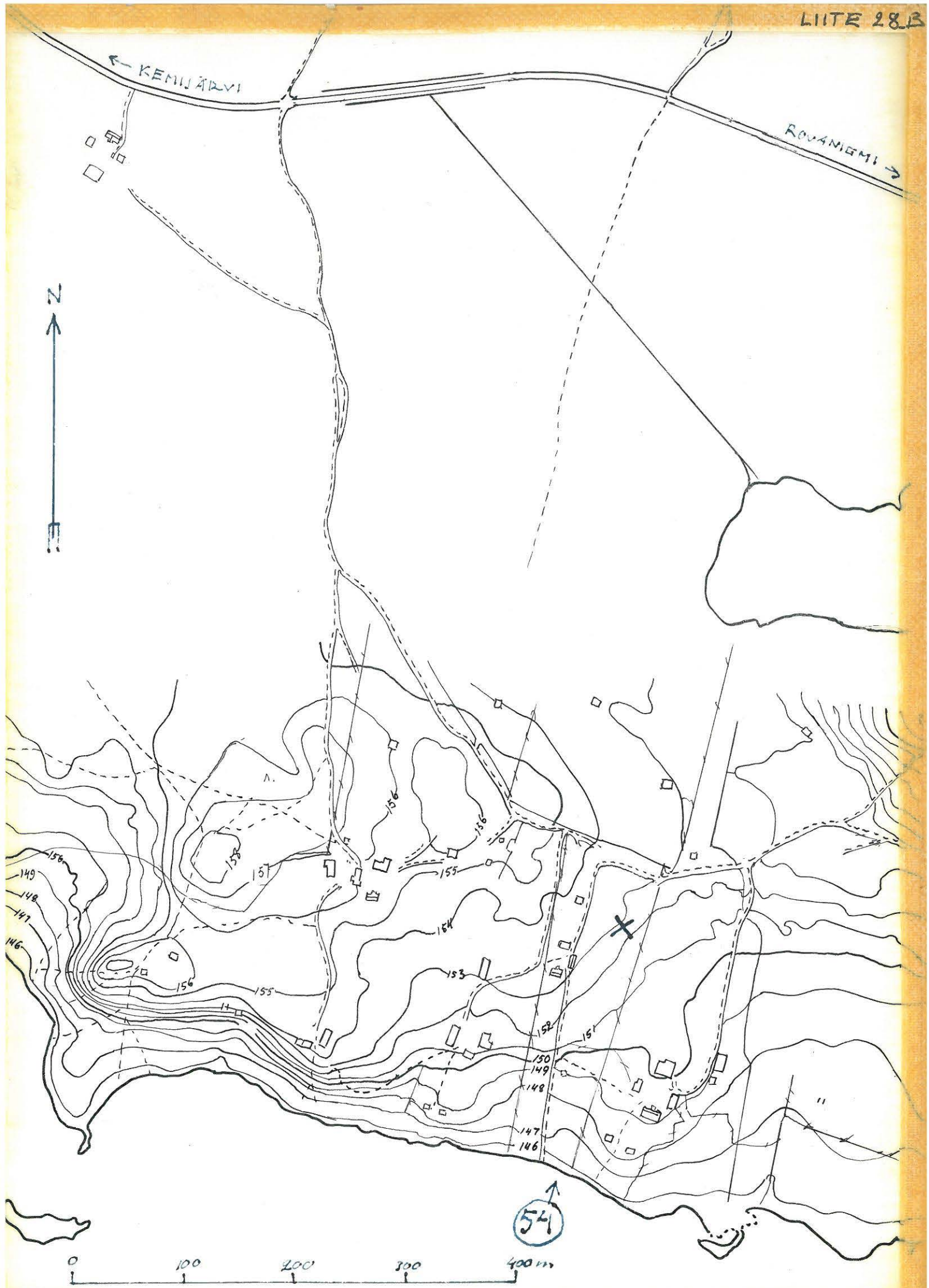
Erineen KM 14036:1 Löytöpaikka (x) koilliseen kuvattuna.
Taustalla Severijärvi, oikealla Alaverin talon rakennukset.

← KEMIJÄRVI

ROUANIGMI →

54

Kemijärvi, Luoma, Kukulunki RNo 12

55

- ▷ 1969:26 (A) S
x 13258 → (B) x 7744, y 1568, z 147-148 m
x 14036:1-2 (C) x 7777, y 1553, z 148 m

littteet 1.29

[-56/n.98]

ε-ε littteet 1.29

J. l. kert. 1953

20.11.

s. 2

x KM 14409 Kukulunki RNo 12, om Matti K.

Siddari-kives + Endonut paikkari

As. n. s. ta 70 m E

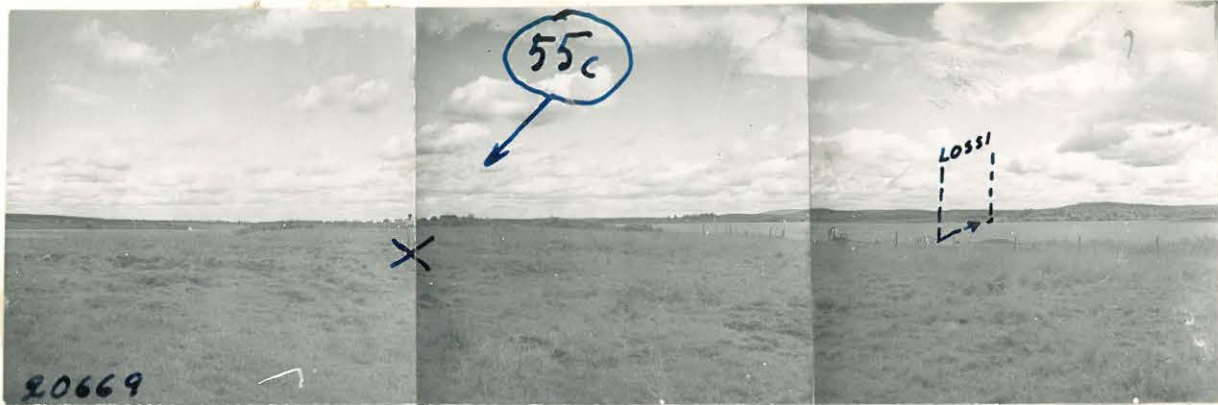
x 7694, y 1518, z 151 m

J. Saksanen ei k. as. piiri mittausin

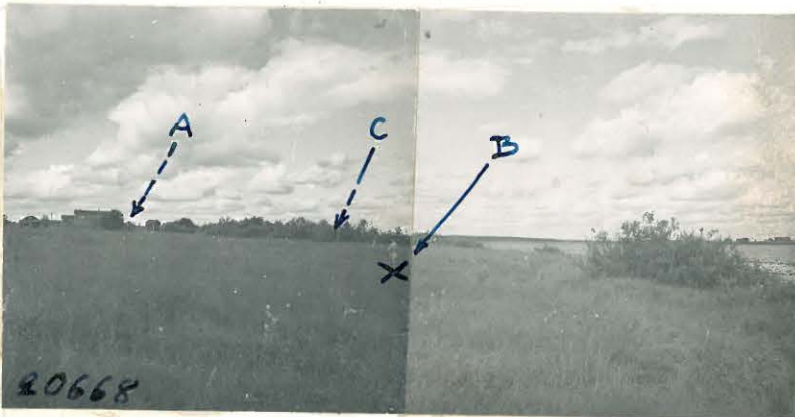
istoin t. Kulltuurim. - tark. n. 1958

kert 5.6.59 s. 1

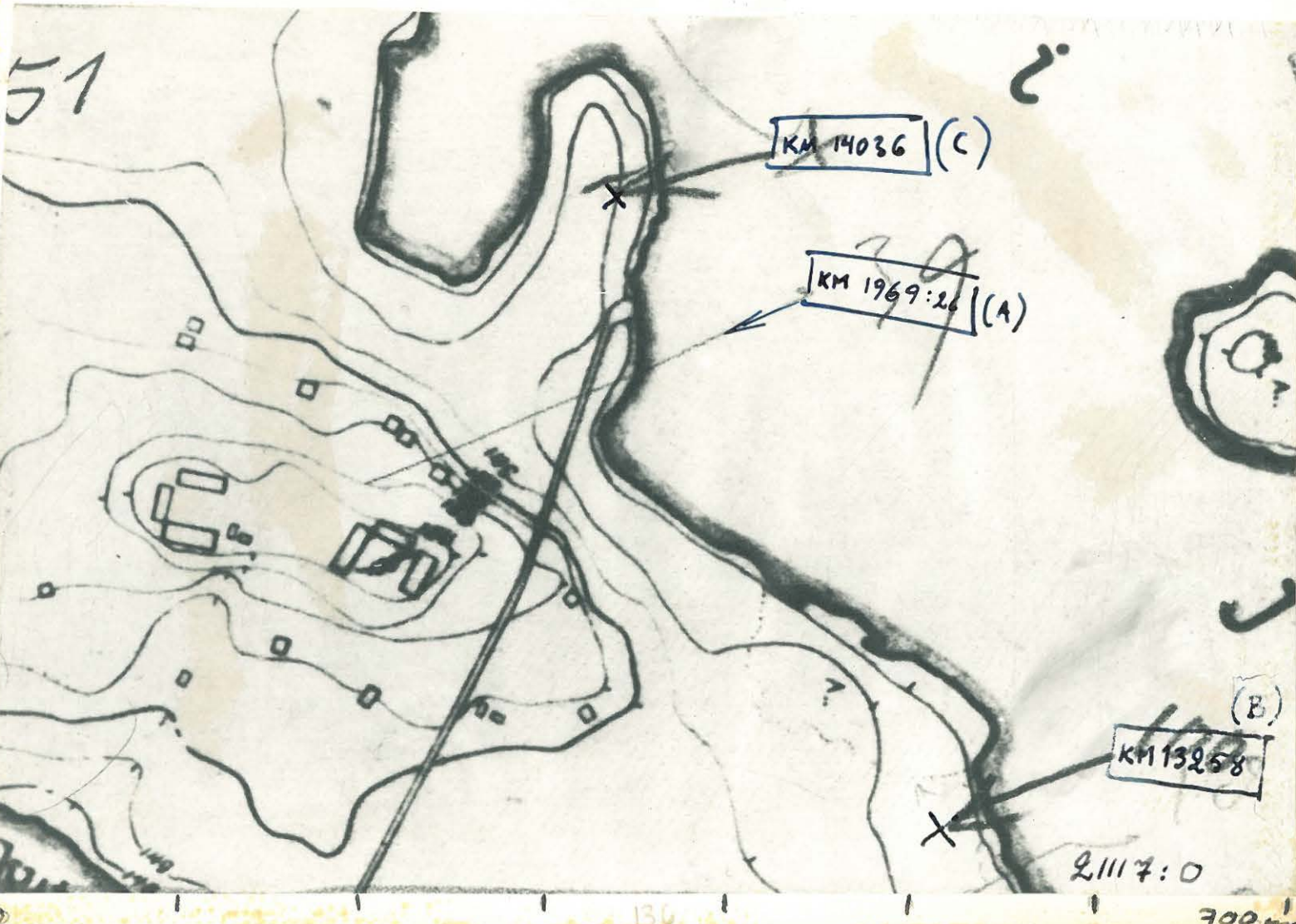

Valde.
A. Eni. Etko 1956

↑ Eninliden KM 14036:1-2
löytopaikka kerrin poijon-
puolella etelästä kuvat-
tuna.

Kulmungen löytopaikat
kaskosta kuvattuina. Va-
himmalta Kulmungen
rakennusryhmä, oikealla
taustalla pari viittä kappa-
laa.

N:o 56

Kiviesin. löytöp. KM 12714:1-3

Sijanti: Kemijärven kirkosta n. 26 km suuntaan 206/400, Kemijoen itä-
rannalla.

Kylä: Luusua
Talo: Maununiemi
Omist: Elisabet Kellöniemi
Osoite: Luusua

Esineiden löytöpaikaksi on luettelossa ilmoitettu Maununiemi (1950).
Inventoinnissa en ehtinyt tarkastaa paikkaa, mutta em. Hietalassa (n:o 52

jossa asui samaa sukua olevia Kellöniemiä, ilmoitettiin sen sijaitse-
van alempana mainitusta Kuppuraisenniemen asuinpaikasta n. 300-400 m
ylöspäin. - Liite 1.

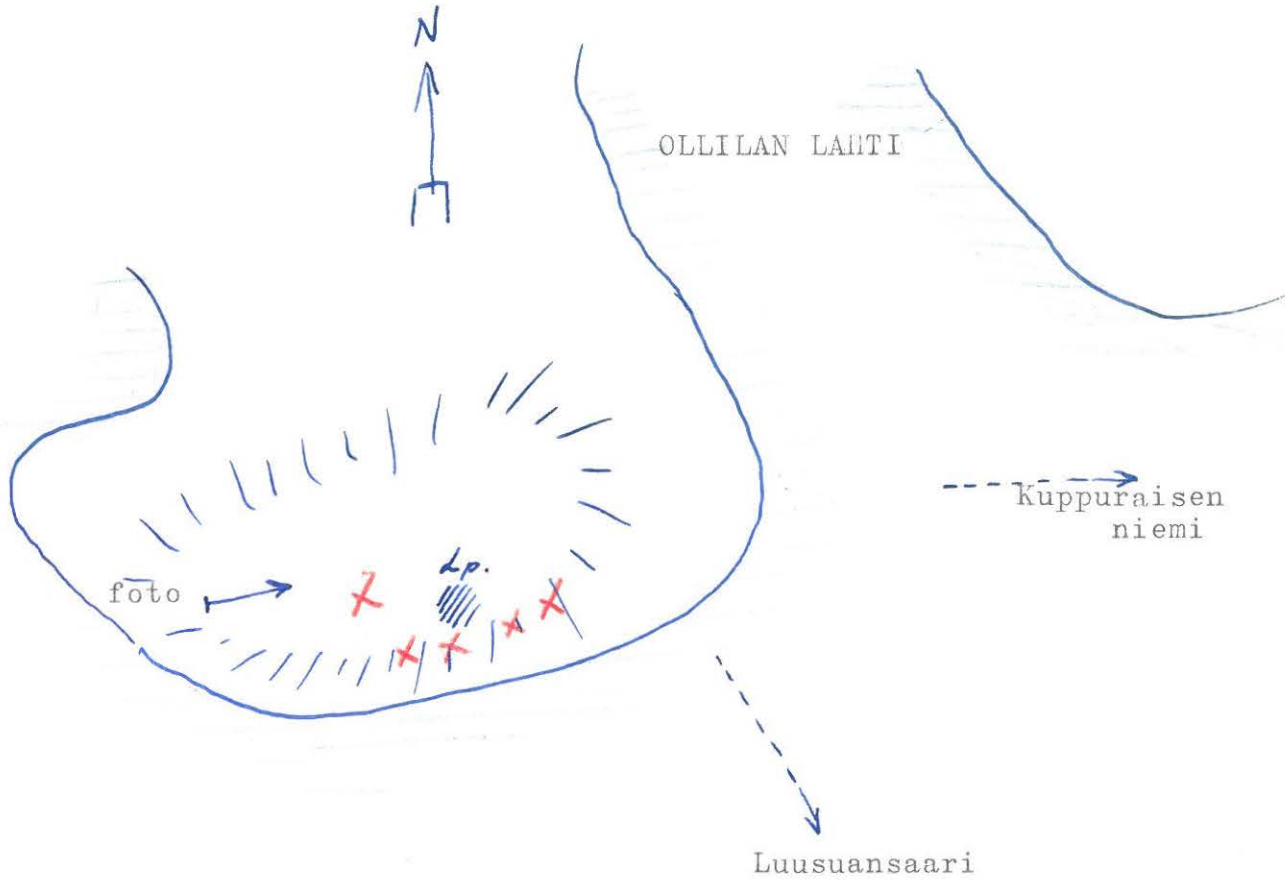
30.6.61 pe ss 14-15

Mammillari

S. 14

56

Kemijärvi, kl. Luusua, tl. Vainio RN:o 22, omk. Vieno Leinonen
os. Luusua, Itäranta

F145900:1

F145900:2

F145900:3

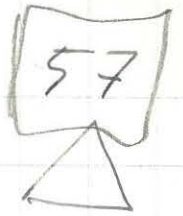
INVENTOINNISSA LÖYTTEYDIN KVARTSIEN KM 15411 LÖYTÖPAIKKA RANTAPELOSSA. KUVAUTTU LÄNNESTÄ.

F145900:4

KM 15411 LÖYTÖPAIKKA RANTAPELOSSA. KUVAUTTU LÄNNESTÄ.

Kemijärvi, Luoma, Kuppurainen

KM 1906:1, 2, 4

1969:27

3266:1

14039:1-6

[-56I/1.102]

E-E, lüllet 1, 30

Ed. 09, p. 7

Aio II, 71

N:o 57

Kivikaut. asuinp. KM 1906:1
-:2
-:4
KM 1969:27
KM 3266:1 (1896)
KM 14039:1-6

Sijainti: Kemijärven kirkosta n. 26,5 km suuntaan 206/400, Kemijoen itärannalla, Luusuansaaren pohjoispään kohdalla.

Kylä: Luusua
Talo: Kuppurainen RN:o 22
Omist: Eino Kelloniemi
Osoite: Luusa, itäranta.

Kuppuraisen niemi on jo Appelgrenin tarkoin tunnettu löytöpaikka (SMYA V, s. 7, n:o 33 ja s.4 n:ot 4-6). Inventoinnissa 1956 paikalla käydessäni löytyi korkeahkon rantatörmän vieressä Kuppuraisen rakennusten lounaispuolella sijaisevasta kasvitarhamaasta runsaasti kvartsi-iskoksia ja -esineitä. Löytökohdat ovat laajemman tasaisen maa-alueen, jolla mm. rakennukset sijaitsevat, reunassa. ~~Kysy~~ Kysymyksessä on ilmeinen asuinpaikka, josta osa lienee sortunut törmän reunalta veteen.

- Liitteet 1 ja 30

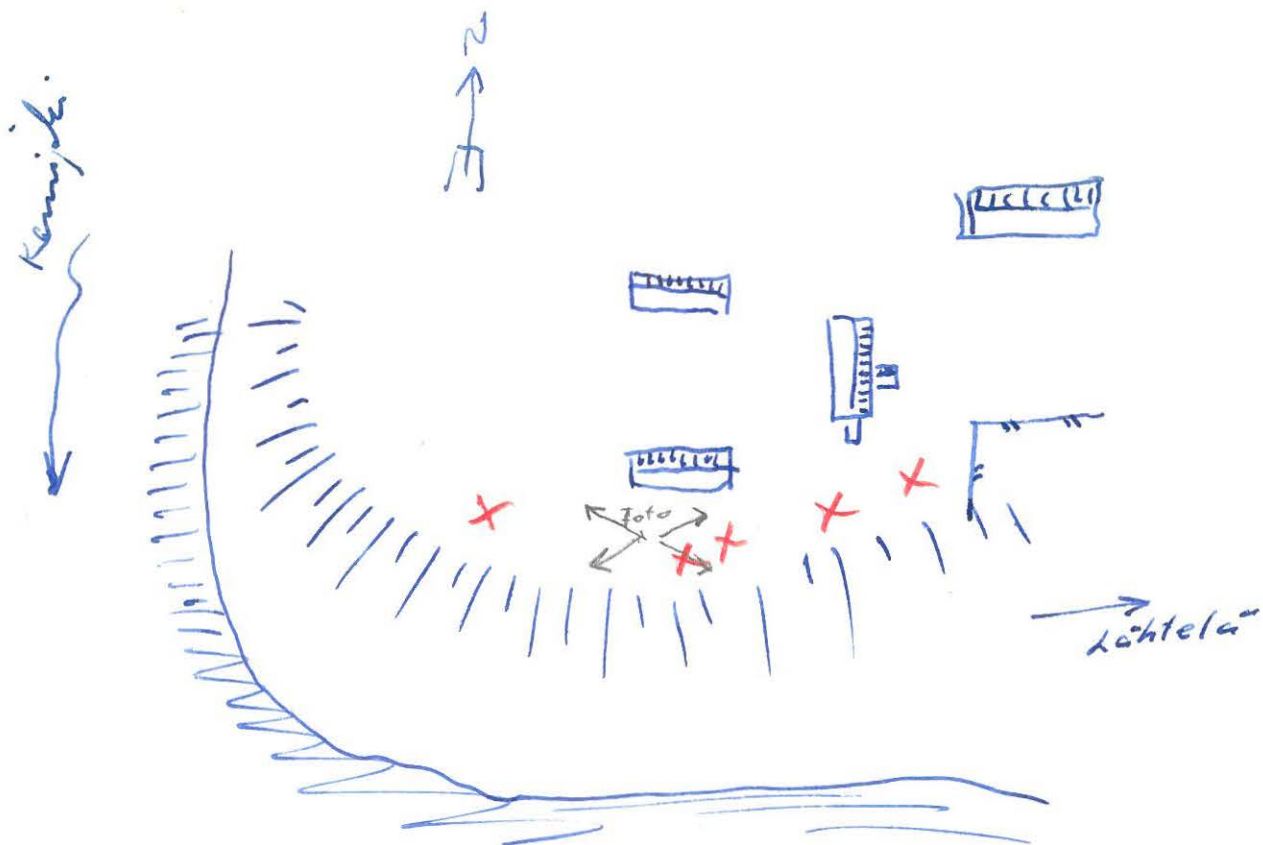
7.8.56 I s. 102

57

Kemijärvi (N:o 57)

Kh. Luusua, tl. Kuppurainen RN:o 22

omist. Eino Kelloniemi, os. Luusua itäranta.

Kuppurainen

57
58

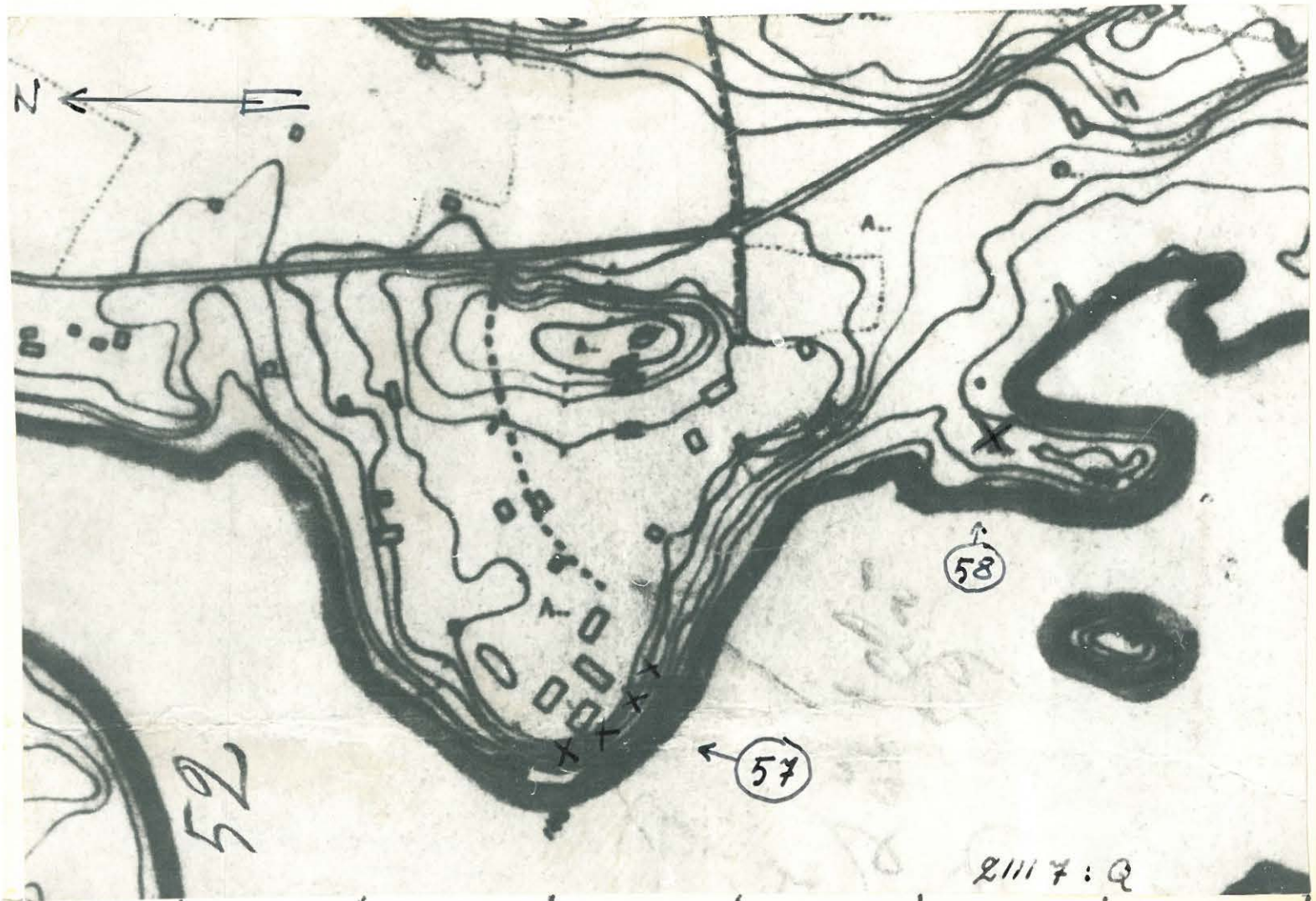
20672

ja Lähtelä RN:o 23

57

20673

52

58

57

21117:Q

Kylä: Luusua
Talo: Lähtelä RN:o 23
Omist: Joonas Sipola
Osoite: Luusua, itäranta

"Katsomien"

N:o 58

- A) Kivikaut. asuinpaikka. KM 1969:28
-:29
-:30
KM 14040:1-2
- B) Rautavitjojen löytöp. (SMYA V, s. 41)

Sijainti: Edellisestä (n:o 57) n. 200 m kaakkoon.

Kemijärvi, kuusma, Lähtelä RN: 23 58

Kivies. 1969: 28-30 (A)
~ 14040: 1-2

B) rantavitjien lp. (Suom II s. 41)

[56II/s. 101]

76.8.56 I s. 99 98-99100

N:o 59

Kemijärvi, LuusuansaariKl. Luusua, tl. Yli-Luusua RN:o 9, omist. Lauri Pernu (Pernun perik.)
os. Luusua

- A) Inventoitaessa löytyi Yli-Luusuan asuinrakennuksesta 200 m itään sijaitsevalta paikalta muutamia kvartsi-iskoksia (KM 14037:1-2). Silloin oli ~~maazjunnizkynnökközzä~~ kyseinen pelto juuri kynnetty ja maan väri hyvin näkyvissä. Hiekkamultaisella pellolla erottui löytö kohdalla n. 30 x 60 m:n laajuinen punertava alue. (3) Sarkamon 1958 kaivauksien ei osuttu kulttuurin aaltomaan, kev. 5.6.59, s. 2.
- B) Inventoitaessa löytyi Yli-Luusuan asuinrakennuksesta 100 m pohjoisluoteeseen sijaitsevalta paikalta muutamia kvartsi-iskoksia, joukossa kaavin, (KM 14038:1-2), Löydöt tehtiin n. x2 30 x 50 laajuisella ~~al~~ hiekkamultaisella pellolla, joka siis oli hyvin tarkkailtavissa, mutta kivik.asuinpaikoille ominaista punertavaa väriä ei ollut havaittavissa. (4) Sarkamon kaivauks. 1958 tulokset opirönn. 7. elokuuta, s. 2
kev. 5.6.59, s. 2
- C) Yli-Luusuan as.rakennuksesta 200 m luoteeseen, siis Luusuansaaren pohjoiskärjessä, suoritti Jaakko Sarkamo 16.6.-19.6.1958 välisenä aikana kaivauksia saaden tosin talteen muutamia löydöksiä (KM 14408:1-88), mutta kulttuurikerrokset olivat ilmeisesti tulvien vaikutuksesta zekaantuneet niin, ettei kiinteää muinaisjäännöstä enää tavoitettu. (Sarkamon nimitykset: Luusuansaari 1-4) Sarkamon kev. 5.6.59

s. 3

- A) W-E suuntaan 100 m
B) NE-SW ~ 50 m
C) NE-SW ~ 80 m

Antinuari

100 m

171

Foto

A

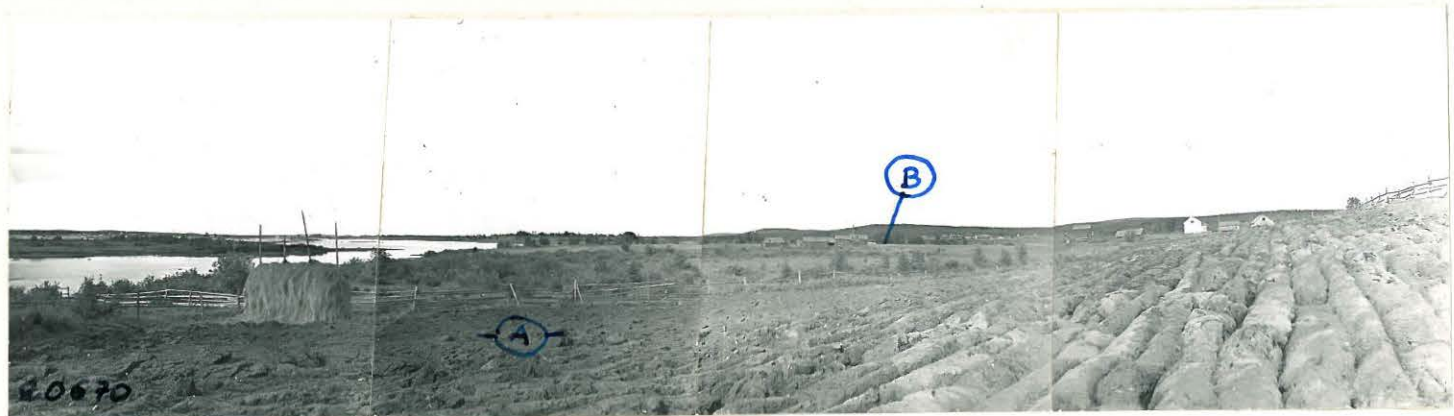
B

Foto

Yli-Luusuun
as.rak

159

A) x 7606, y 1604, z 151-152 m

59

B) x 7620, y 1621, z 149-150 m

C) x 7628, y 1608, z 150-151 m

53

2117: P

7.8.56 I s. 103

Kemijärvi (N:o 60), Luusuan kl.

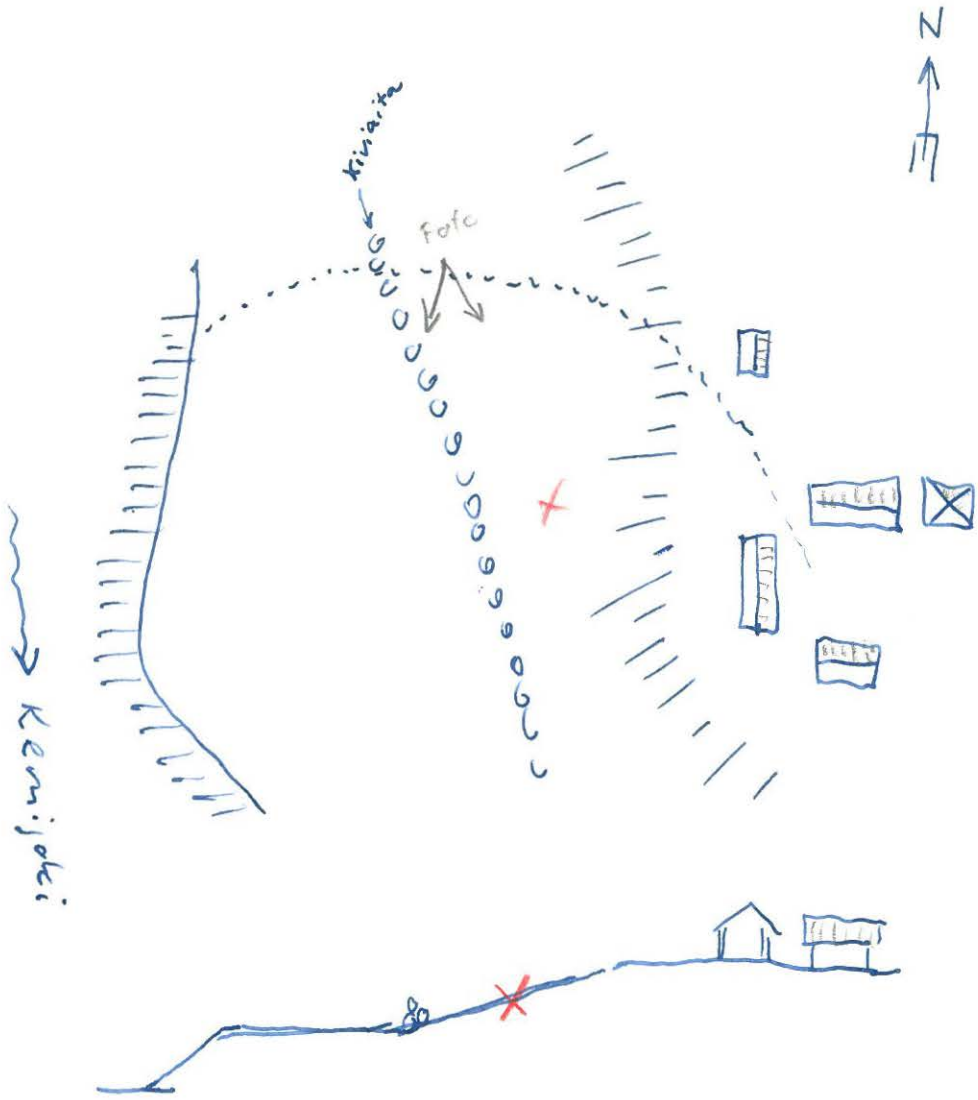
Tl. Niemelä RN:o 16, omist. Pekka Niemelä, os. Luusua itäranta.

KM 1969:36 ?

NIEMLÄ, LIUSKEVEITSI VAI KEMIJÄRVENKÖRKI

KM 14041

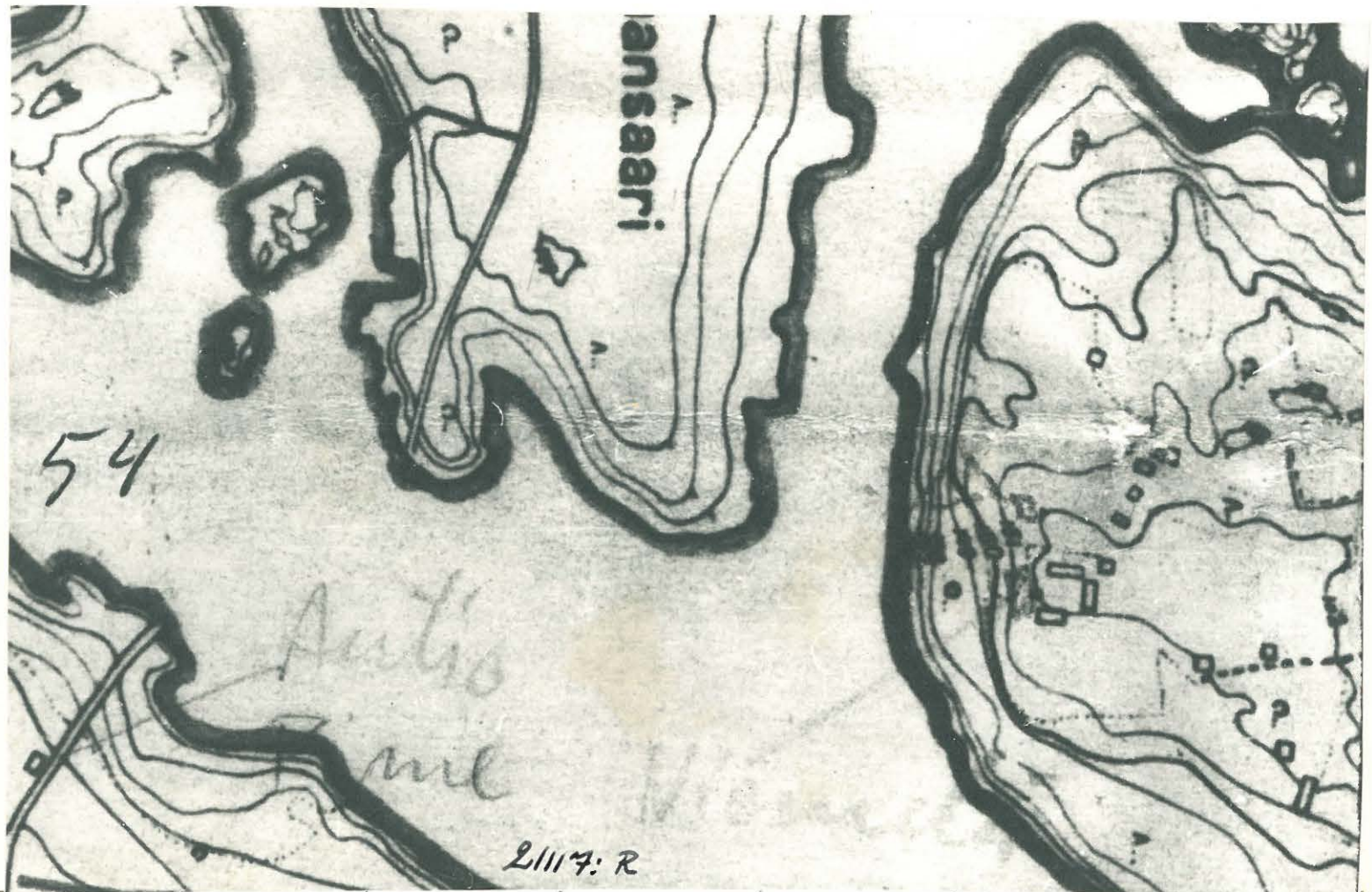
NIEMLÄ RN:O 16, KVARTSI-ISKOS

20674

60

54

Janssari

Aulis
mie

21117: R

150

700

NEITILÄ 1

61
*

7.8.56 I s. 104

Kemijärvi (N:O 61), Luusuan kylä.

Tl. Neitilä RN:o 34, omist. Viljo Alaluusua, os. Luusua itäranta.

ks. 101 NEITILÄ 1a = eri kohde kerran tamm. (ks. Kehusmaa 1972)

Sarkana eläin

156

Neitelin 1.

Sarvas kauri 1962

Järven 1971
(54520)

Kort. puuttuu, pois kaurilla
in koiratyyppinumero

1a

A. Sarvas kauri - 1964
+ 1962 prof. kert. Koken. alle

25.11.64
5 no
7 kauri -
noll. 29962-65

2

lps. KAM lajioje 1962
ohje, jalk.

ks. Dier

3

P. Sarvas Prof. 1962
A. Sarvas 1964, kert. -
ohje, tuki

8.12.64
4 no -

4

P. Sarvas kauri 1962, 6.3.64

huom. A. Sarvasin kauri 14.11.63 kert. puuttuu
Tutkimus 90%

5

veden alle 1964, dps. veden alle tark. 1964
Ko. lajioje, puuttuu
ei lattia mukana -

6

A. Sarvas kauri 1964, kert. on 16.12.64
veden alle 90%
147 in group.

5 no
9 kaurilla
valok. 30057-30059

7

Kaurilla prof.

8

lps 8 kauri miot

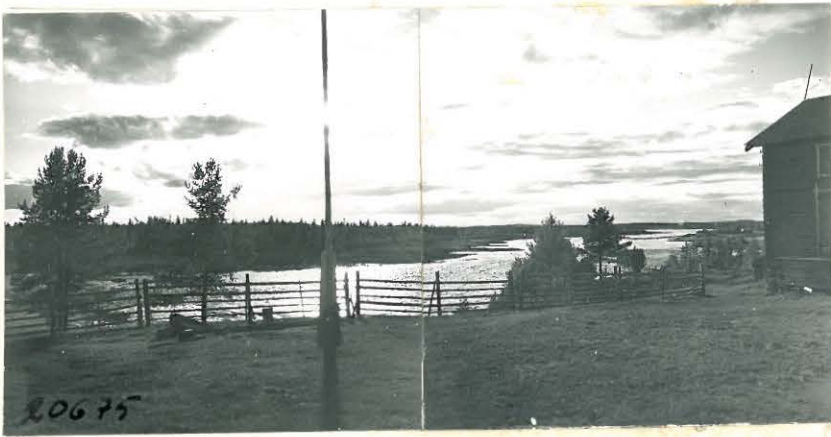
9

lps 1964 veden alla

156

61

6.8.56 I s. 96-97

62

Kemijärvi, kl. Luusua, tl. Rajatalo RN:o 50

80

omist. Eelis Kähkönen, os. Kemijärvi, Luusua
(Leppäaho tark. 1953)

Kourutaltilta löydetty Kähkösen pellosta ja annettu Kalle H. Juujärvelle,
joka tiedusteltaessa ilmoitti esineen olevan kadoksissa.

J.L. Eel ~~1953~~ 20.11.53 s. 2-3

as. arki: n. 40 m

Hiokentien Tehtaan tien k. esip.

KAA 13257:1-8

lp. 1 (6 esim.) as. arki: n. 40 m

lp. 2 (2 esim.) — 300 m S (pellon reun.)

J.L. ei tarkast.

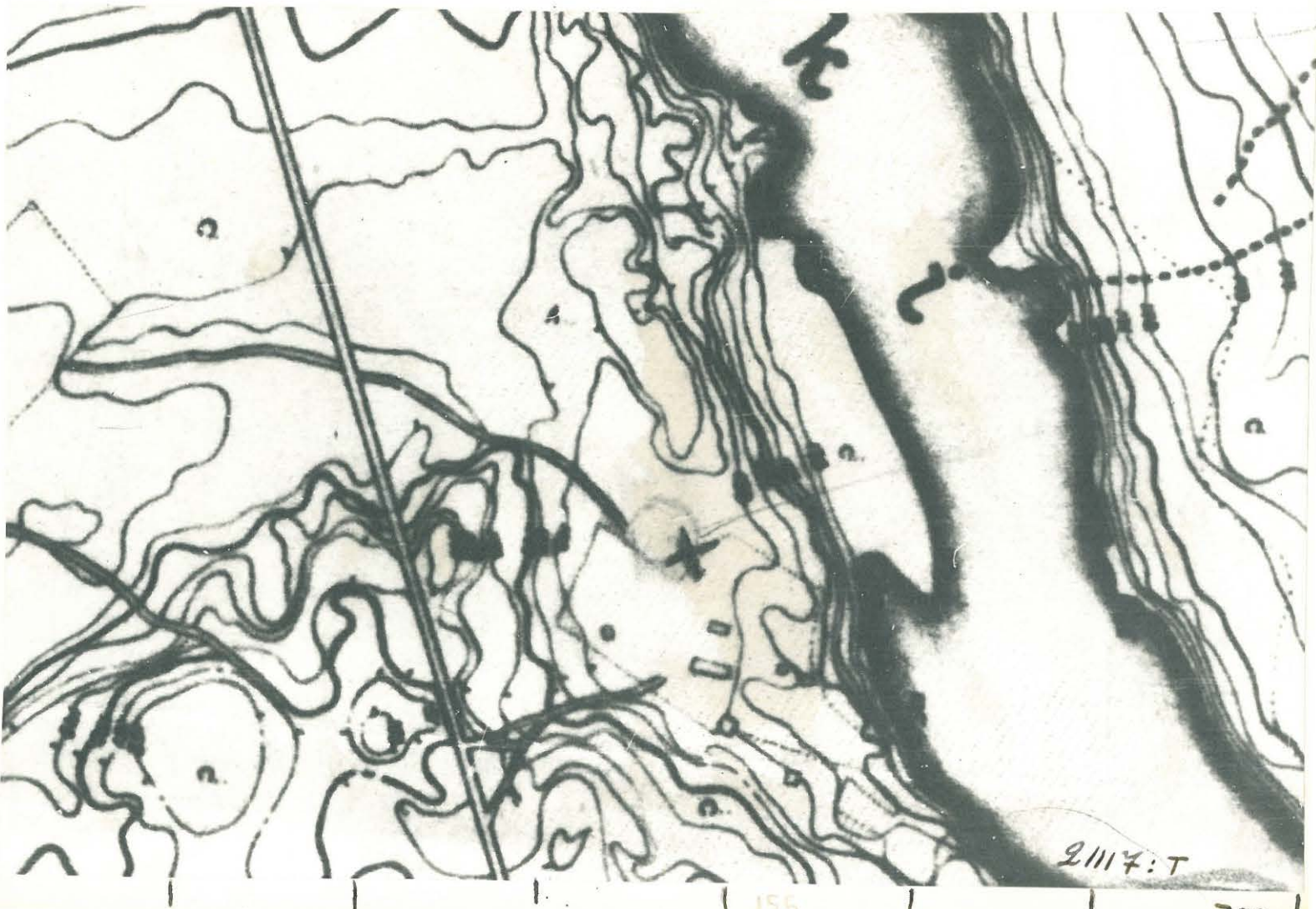

Kemijärvi, Luusua, Rajatalo RN:o 50

LIITE 34

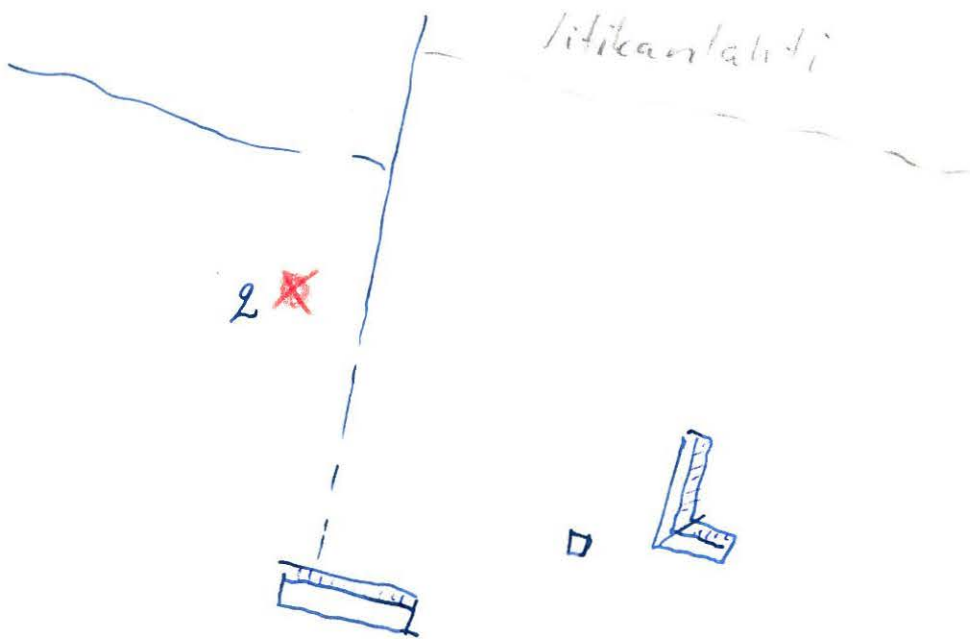
69

Juujärvi.

Kemijärvi, Juujärvi kl., Mattila RN:o 32 (erotettu Hoppulasta)
omist. Heikki Sotaniemi, os. Juujärvi

- 1) kaksi isoa kiviesinettä ja taltta (kalamiehet?)
- 2) neljä kiviesinettä löytyi saven päältä, mustasta tulenpitomaasta.
- 3) Mattilan maata, *Armas Sotaniemi "Matti Sotaniemi" l. 1886*
joka ku.

20.11.55, s. 2

Sotaniemi J. L. kart. 1953 maantien 26 km päästä

160-170 m E
 Kemijärvi - 200 m W
 As. aluetta - 70-80 m NW

Stammi 1 Mattila RNo 32 on kemj. op, ant. Erno Sotama
RNo 32:5 ant. Heikki

1956 S-E siiv. ja l-d. as. p.m. ^{kest. 26.1.61, ss. 1-2}

1960 J. Sotama keuhkoissa; ^{kest. 26.1.61, ss. 1-2} väkensä löydöksiä
KM 14925:1-10 Heikk. S:n as. oik. r. n. 930 m S-SW
kain. alary. 137 m

1961 Carpel. kark. kain. (kest. 24.4.1962 ss. 1-2
- kain. paritegumentä' todennep. oik. l. puolella
→ kappaleiden väliset joiden välillä
as. p.m. ylimmät rippeet, josta J.S:n löydöt
ovat peräisin

ks. myös Carpel. Haverin kest
4.9.61

Stammi 2 Mattila RNo 32:5

Talon W-puol. sisästä d. "Merkkien valvonta" kemj. op, ant. Heikki S.
tulosp. muista 4 k. ves. (78), Heikki S:n as. oik. r. n. 100 m W-NW

J.S. talon 1960 löydöksiä ko. itäin, runilla keuhkoissa
neqat. ^{kest. 26.1.61, s.3}

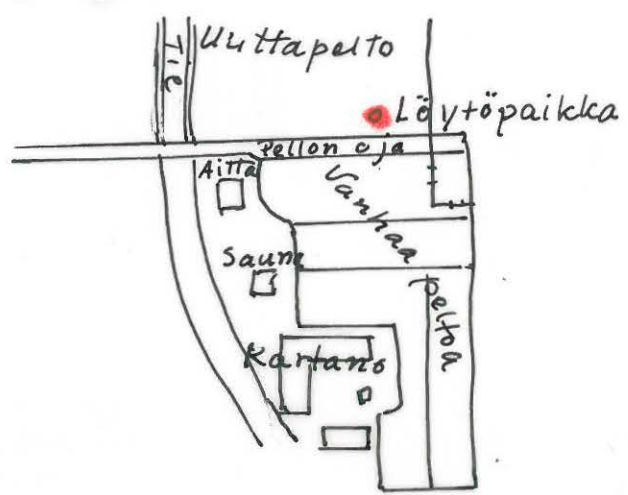
1960

Carpel. keuhkoissa (kest. 5.7.1961) s. 6
kolmen talon puolella.
josta Erno Stammi löyt. erimät
muunnattien alle jäänyt op.

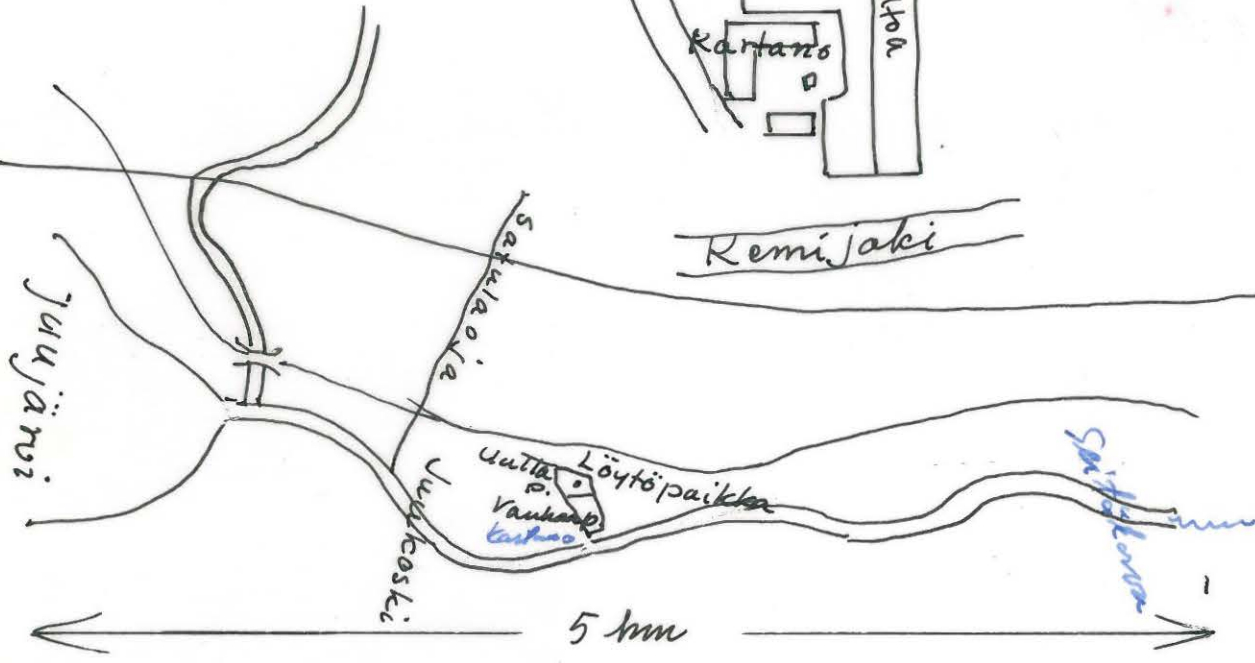

KM 12308:1-4
S. Järvi
2

KEMIJÄRVI 98

Kemijoki

Sotaniemi 2a

Mallila RN^o 32^s
ant. on. Heikki S.

Heikki Sotaniemen as. parista 40 m E ss. 5-7
J. Sarkeno kerä. 1960, kert. 26.1.61. yläkannalla liite 5
KM 17925: ~~171-175~~ 17-451

kerä. alarysä n. 135 m

Sotaniemi 2b Mallila 32^s
Heikki Sotaniemen as. parista
60-70 m S-SE

1960 J. Sarkeno, kert. 26.1.61, 5, 7, liite 5
kavonkoti joutamassa kv. ja maahan tulvitiijun
jämsäsi

1961 Carpel. kaveri kisaan väleisiin kuleksiin
ja minkäin löydöt (kert. 24.4.1962 s. 2)
KM 15409: 1-25
→ tulvien peimpelejä koritettiin s.p.

100 m päästä N. NE

Salmenni 3, Mattila RNo. 32:1

E-E l. perusmuunnos Mattila ja Heijunlan pl.
rajan-oiden kummitta Matti puolelta n. 50 m
joka n. 100 m. k. i. v. l.

1961. Carpel. koir. (kert. 29.4.62, s. 2-3)
loppuun saakka

3.

Salmenni 3a

aut. on. Heikki Salmenni

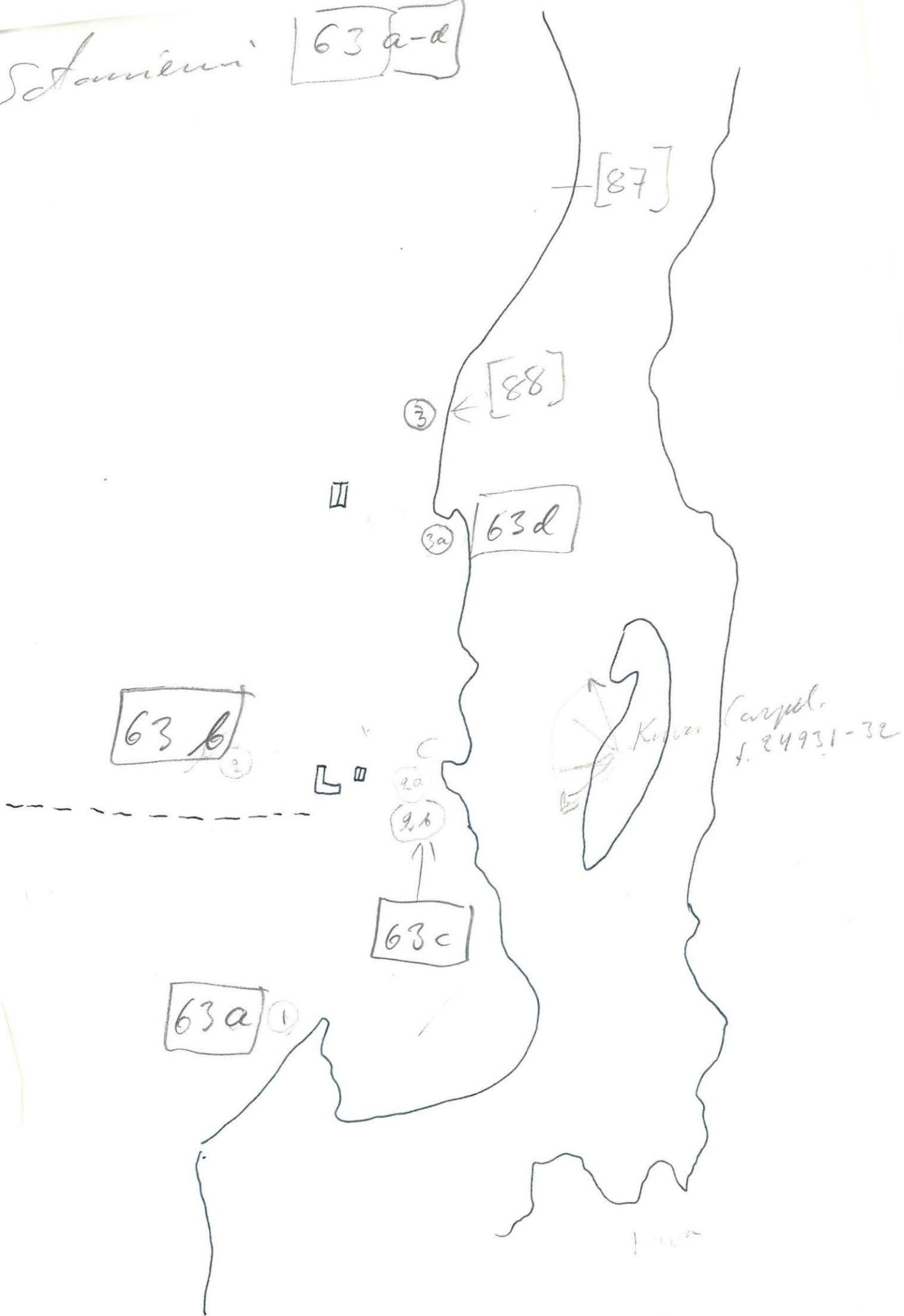
Mattila RNo. 32:1

90 m Mattilan puolelta E-SE, n. 200 m
as. p. 2a:sta ja 250 m Heijunlan puolelta

Carpel. koir. 1960 (1-27.2.), Kert 5.5.1961, ss 1-6
KM 15042:1-330

Sammien 63 a-d

Kemijärvi, Luusua Mattila RN:o 32

LIITE 35

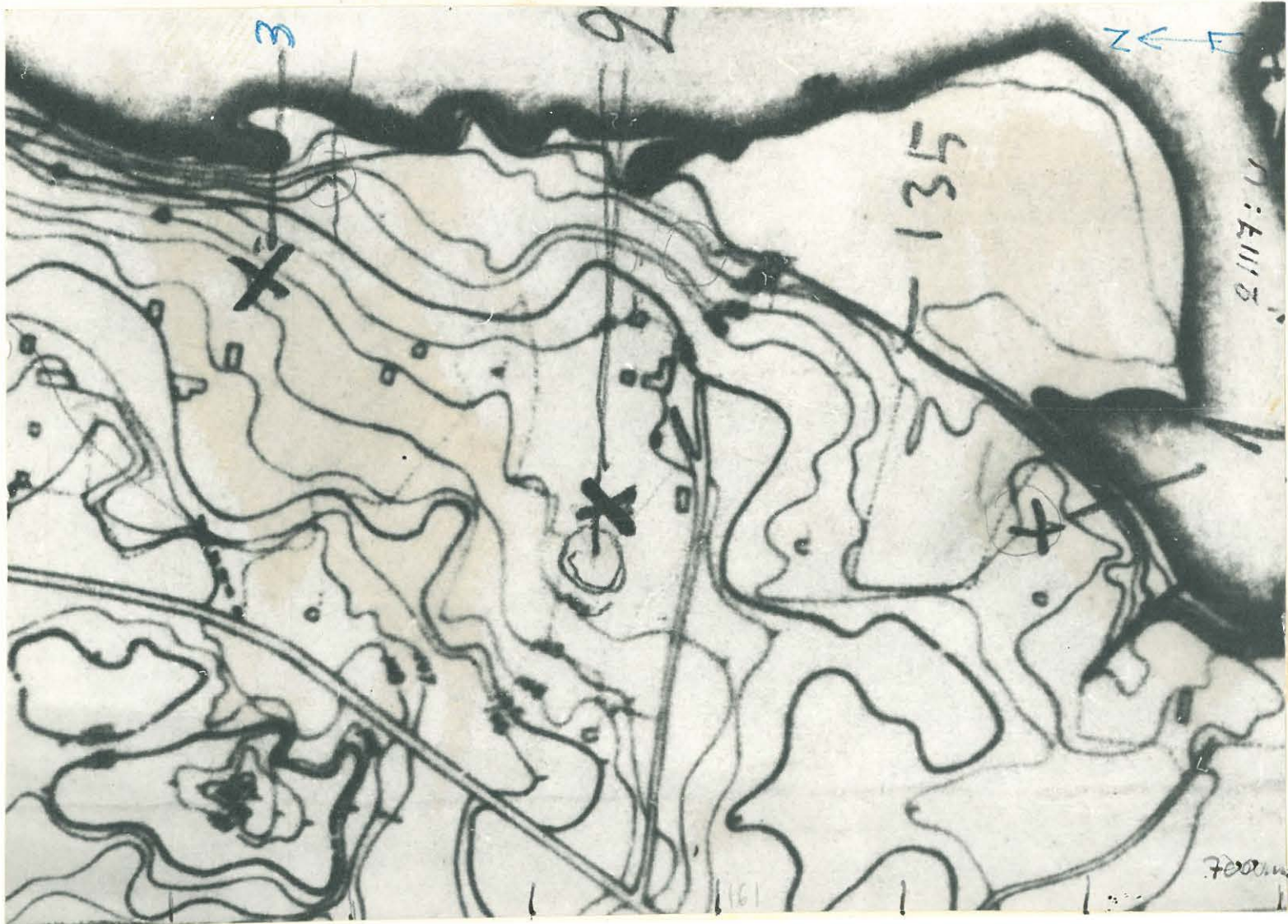
63

Lp 1

Lp 2

Kemijärvi, Juujärvi, ~~Kriix~~ Karila RN:o 18
omist. Pekka Posio, os. Juujärvi, Hoppula

KM 10661 Kirk. ark. kirkko-alueen kpl.

J.L. kert. ~~1953~~ 20.11.1953, s. 1

maahd. M. kirkonkylän-alueen

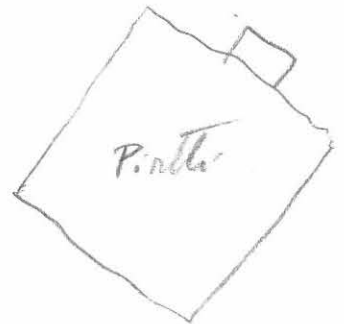
E. Niukkanen kair. ~~1939~~ 1938

kert. 22.5.1939

talouksen paikalla

lp.

Kemijärvi, Junjärvi, Karila RN:o 18

LIITE 36

64

Kemijärvi, Juujärvi kl., Päivänniemi RN:o 7:2

omist. Kalle Ilmari Juujärvi, os. Juujärvi/Kemijärvi

Sijäistä + ole
pöytäkirja
pöytäkirja

Sarkeammi

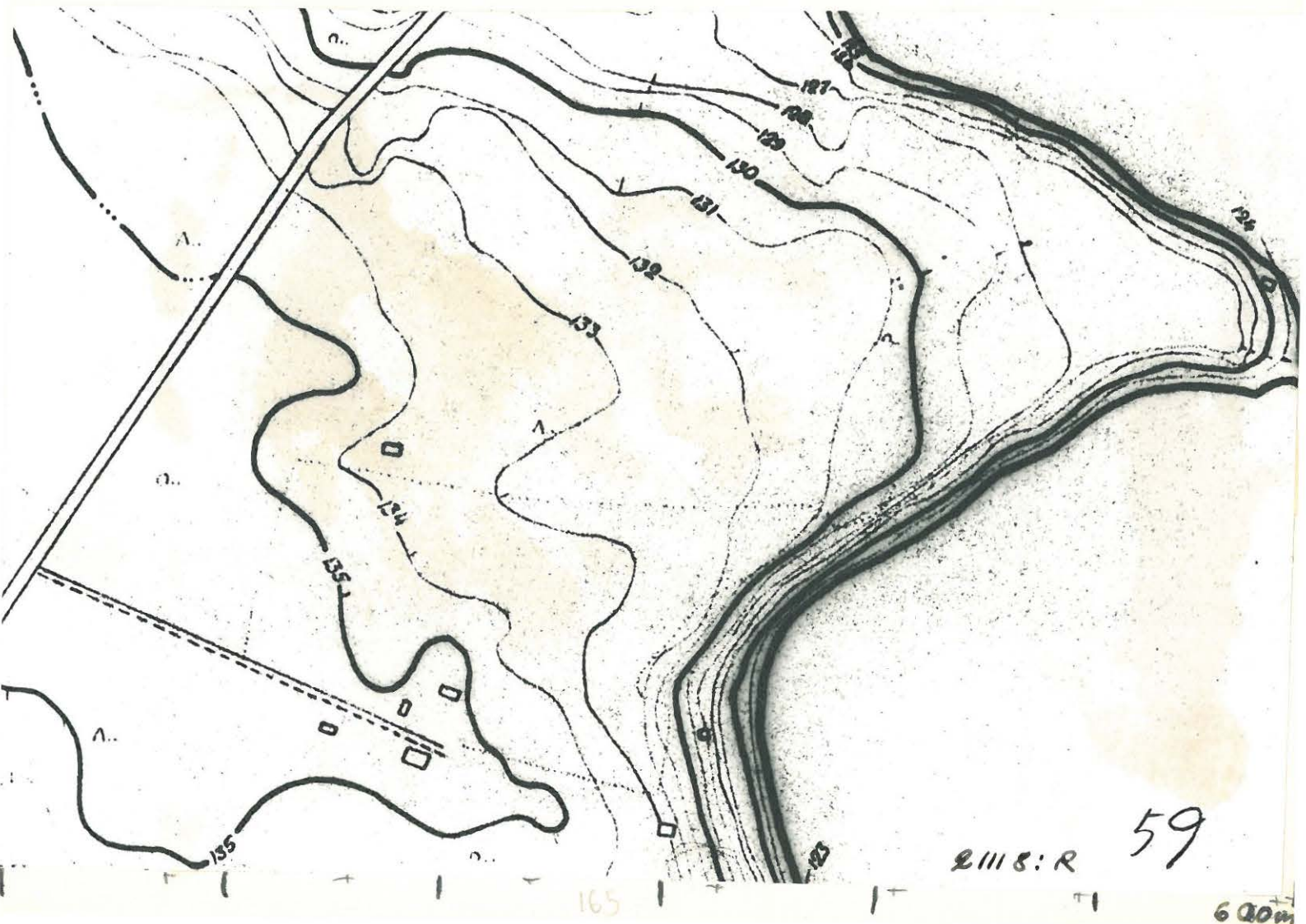
vert. 2 l. 4.59
SS 11-12

Kemijärvi, Juujärvi, Pöivänniemi RN:o 7:2

LIIITE 37

65

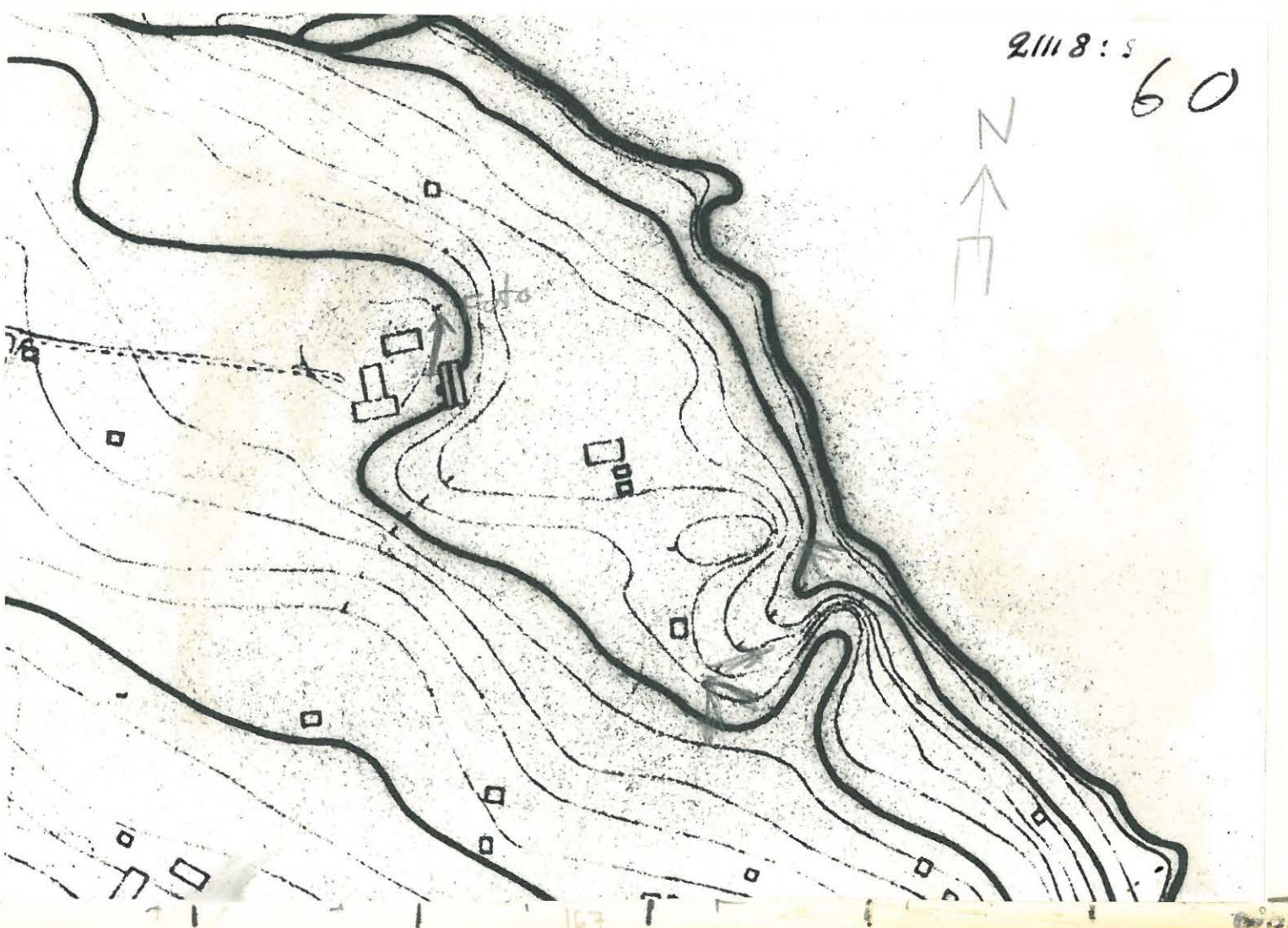

Kemijärvi, Pujärvi, Heinola RN:o 11

LITTE 38

66

Kivituura Yli-Juujärven "Pirttipellosta" annettu Kalle H. Juujärvelle.

Kemijärvi, Juvajärvi Ylijuvajärvi

LIITE 39

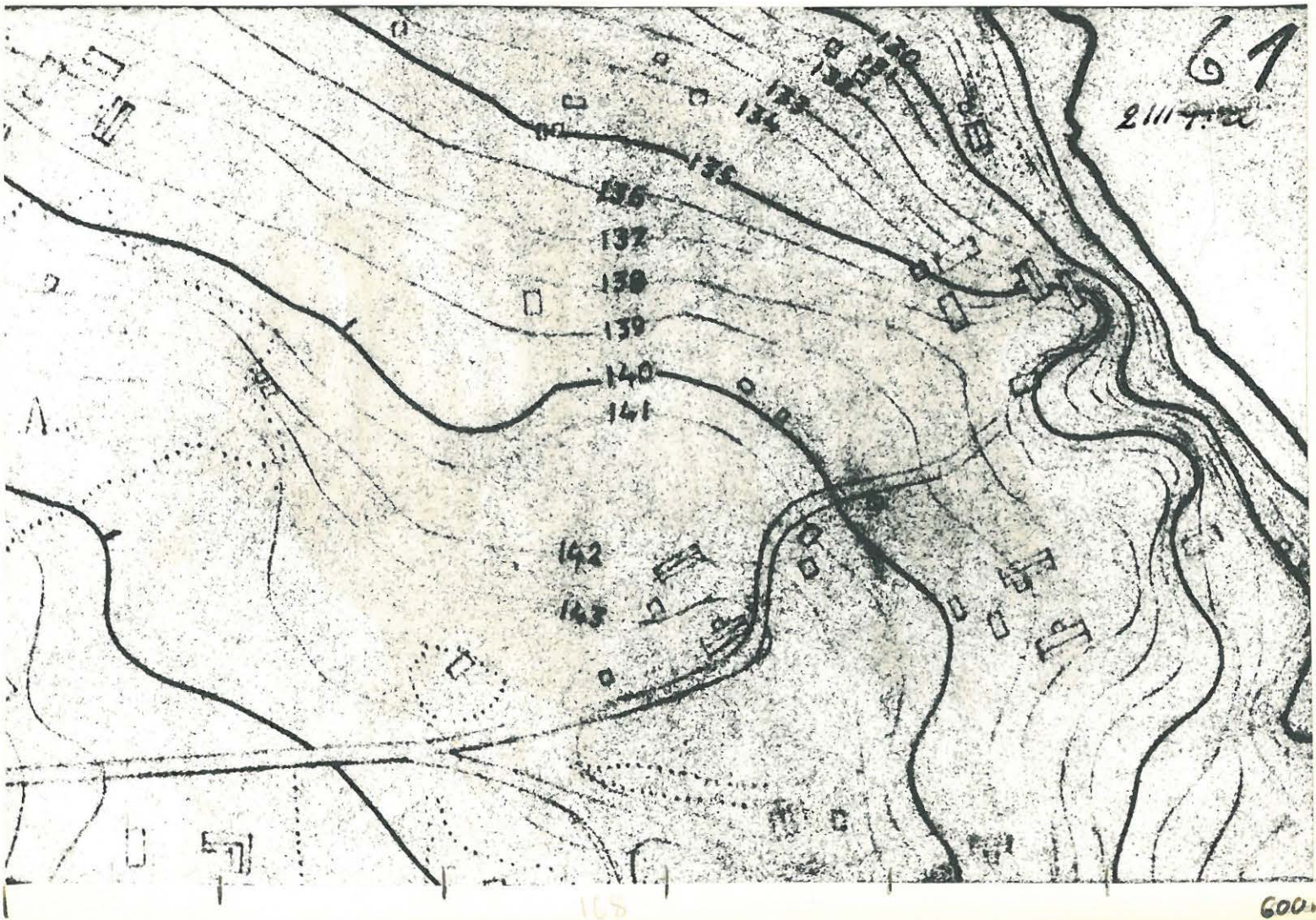
67

20662 a-c

20662 d-f

14.7.56 I s. 66-67

Kemijärvi, kl. Juujärvitl. Niemi RN:o 8, omist. Lauri Juujärvi, os. Juujärvitl. Mäkelä omist. Felix Juujärvi, os. Juujärvi

valok. 11-12 Niemen tl. navetan luota itään. Oikealla lähellä jokea äestetty pelto, josta löytyi kvartseja. Vastakkaisen rannan niemestä Kalle H. Juujärvi on v. 1950 löytänyt kiviesineen (lieneekö sama, jonka Ilmari Schroderus on ilmoittanut ?)

Kvartsien löytöp. x x x on savihiekkaa. 2 Mäkelän tl. pelto
KM 10396:1

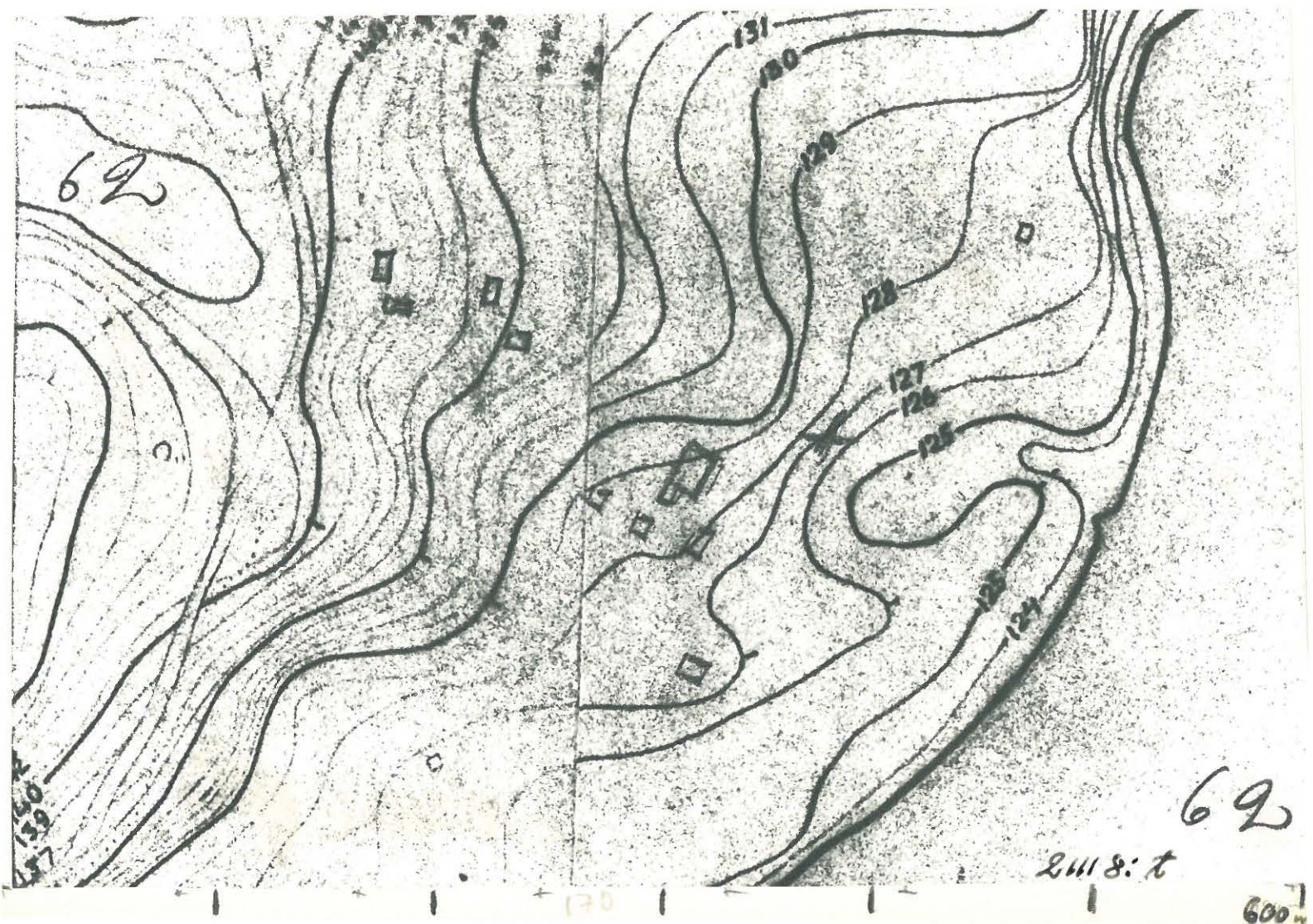

Kemijärvi, Junjärvi, Niemi RN:o 8 - Mäkelä

LIITE 40

68

a-c
69
Z

14.7.56 I s. 65 - 66

Kemijärvi, kl. Juujärvi, tl. Anttila RN:o 12
omist. Ilmari Schroderus, os. Juujärvi

70
Kopio
97

"Antinranta"

löydökset 22 v. sitten
19 v. "
6 v. "

ojaa kaivettaessa 20 m törmästä

69

Anttila II

Matti Ollila, os. Taipaleen kylä, Rovaniemi, löytänyt keihäänkärjen
"Anttilan pihasta" (?)

Autila

69

7. Sastamon Kain. 18.6 - 13.7.57

Kort

I, kain. 18.6 - 7.7.57, Kort. 5.5.59

(103) Sastamon Kain Autila I

(120) Peltom. m. Eless

"Autila"
Autila I

- 1) Ilmari Söderström l. gän-
känessä Lehtijärvi
- 2) Ilmari S. l. peltom. - sekoitelt
karilla taltta
- 3) Paavo A. Junjori l. taltta
raamatt. Kujalan pellon k. hidal-
- 4) Kalle Junjori l. taltta
Autilan oita
- 5) Sastamon Kain. (103) 245 m. e
tulinjyri
Keräimilokana 14344:83
(Kokoa 1-2 osalle)

→ Kain

II kais. 8. -13.7.77 Sarkkunen kert, 5.5.59
Maanrast. kuu alle

Matti Ojala 9. peih. korpä torini pulk.
Jindii l. tutinijä
Sarkkunen l. kuu alle Tolu ja kuu vakiitt-

III Auttika III

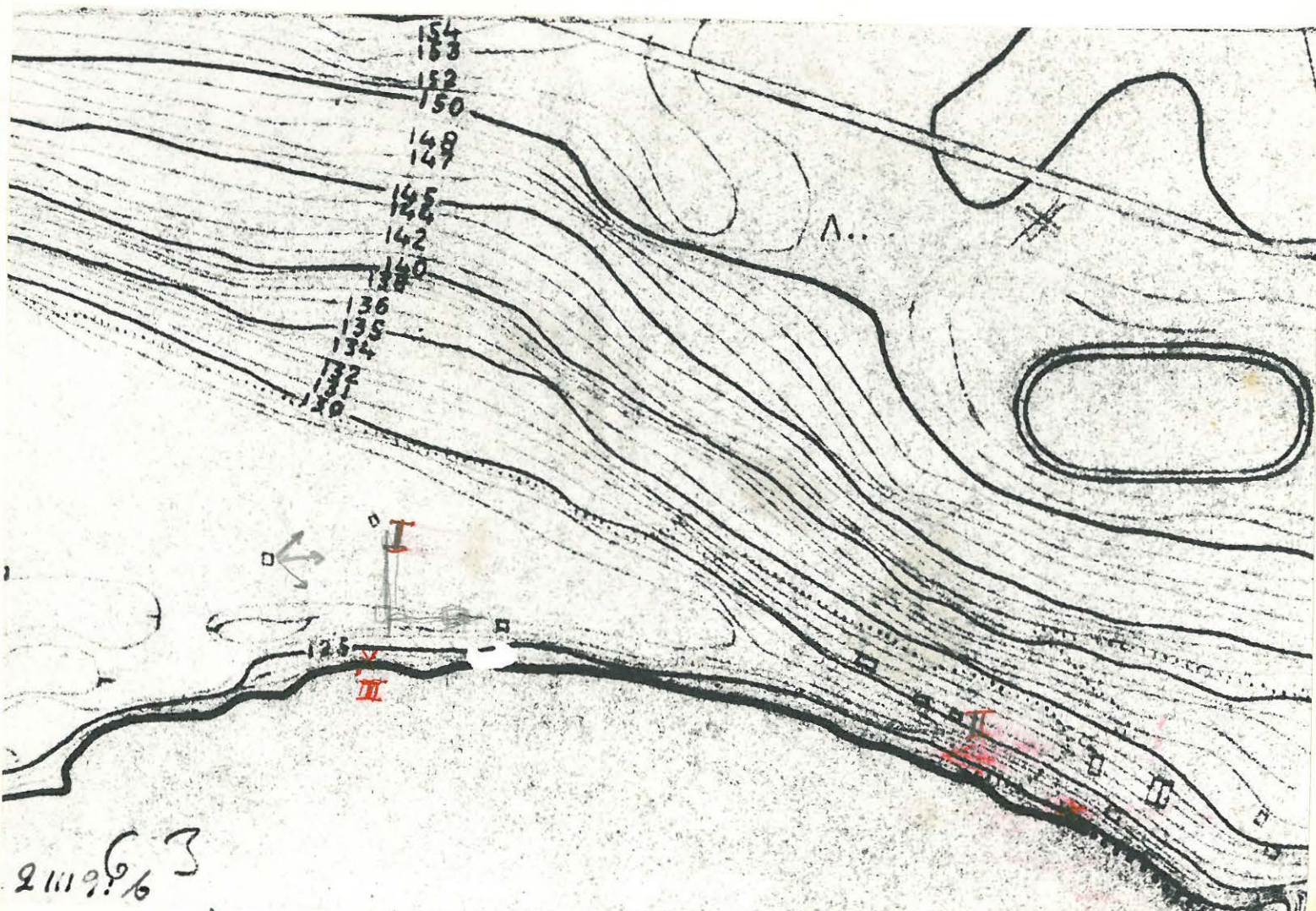
Kalle Mikkonen l. kuu alle ton 12⁶ + Van⁶
KM 14344:212 Kiuuwoe
Sammalla kuu alle kuu Auttika II asp.

Kemijärvi, Juntjärvi Anttila RN:o 12

LIITE 41

69

70

KOPPELOJA

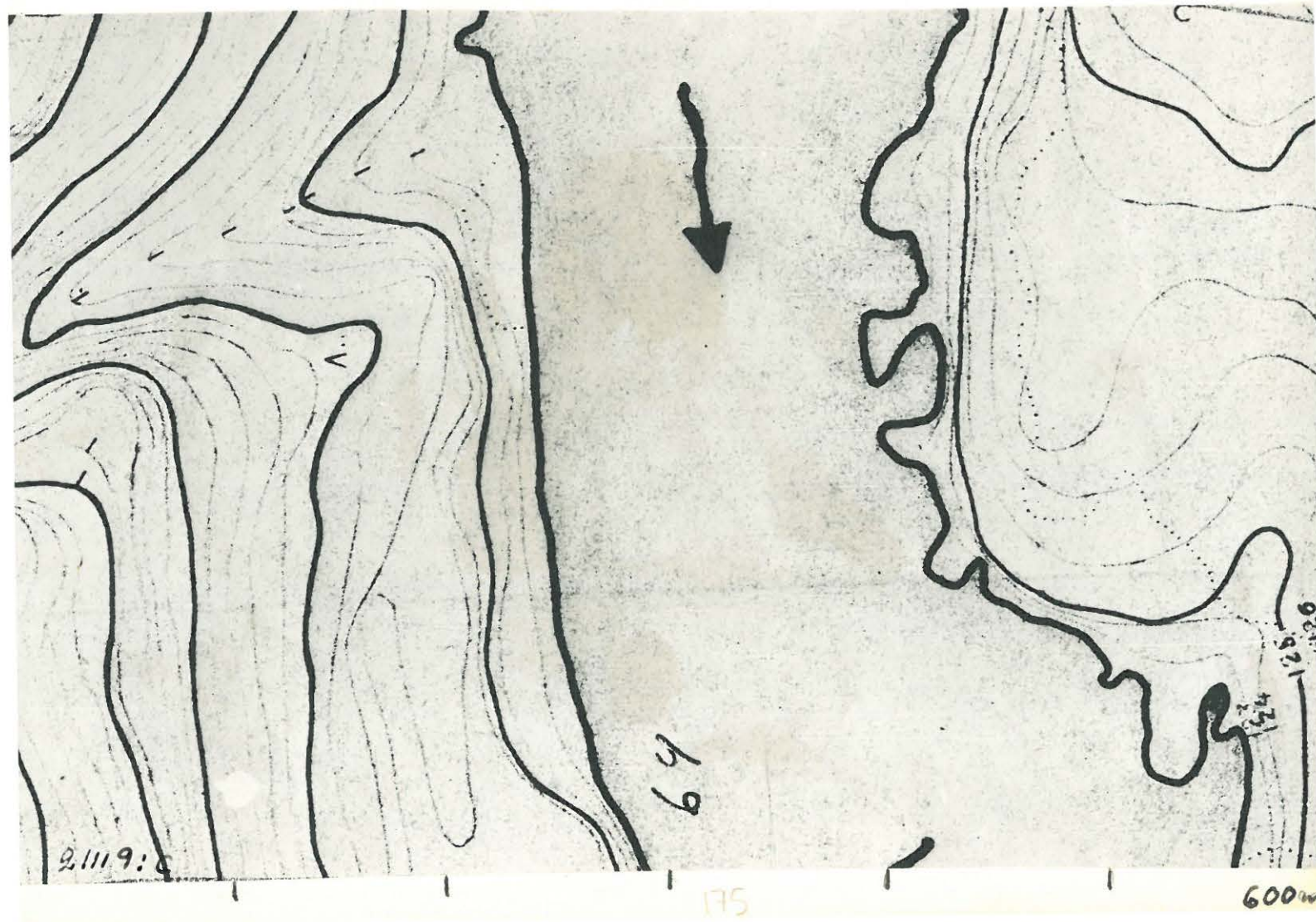
KS.

75

Kemijärvi, Juijärvi "Kappelo-oja"

LIITE 42

70

[70] KOPPELOJA KS. [75]

---

[71] PUISTOLA KS [75]

[76] KESKITALO RN:053:2 KS [76] RAJANIEMI

[75] JA [76] PAPERIJA ON SEKOISIN

320 0100 71 PUISTOLA

Kemijärvi, Juujärvi, Puistola No 14:2

71
△

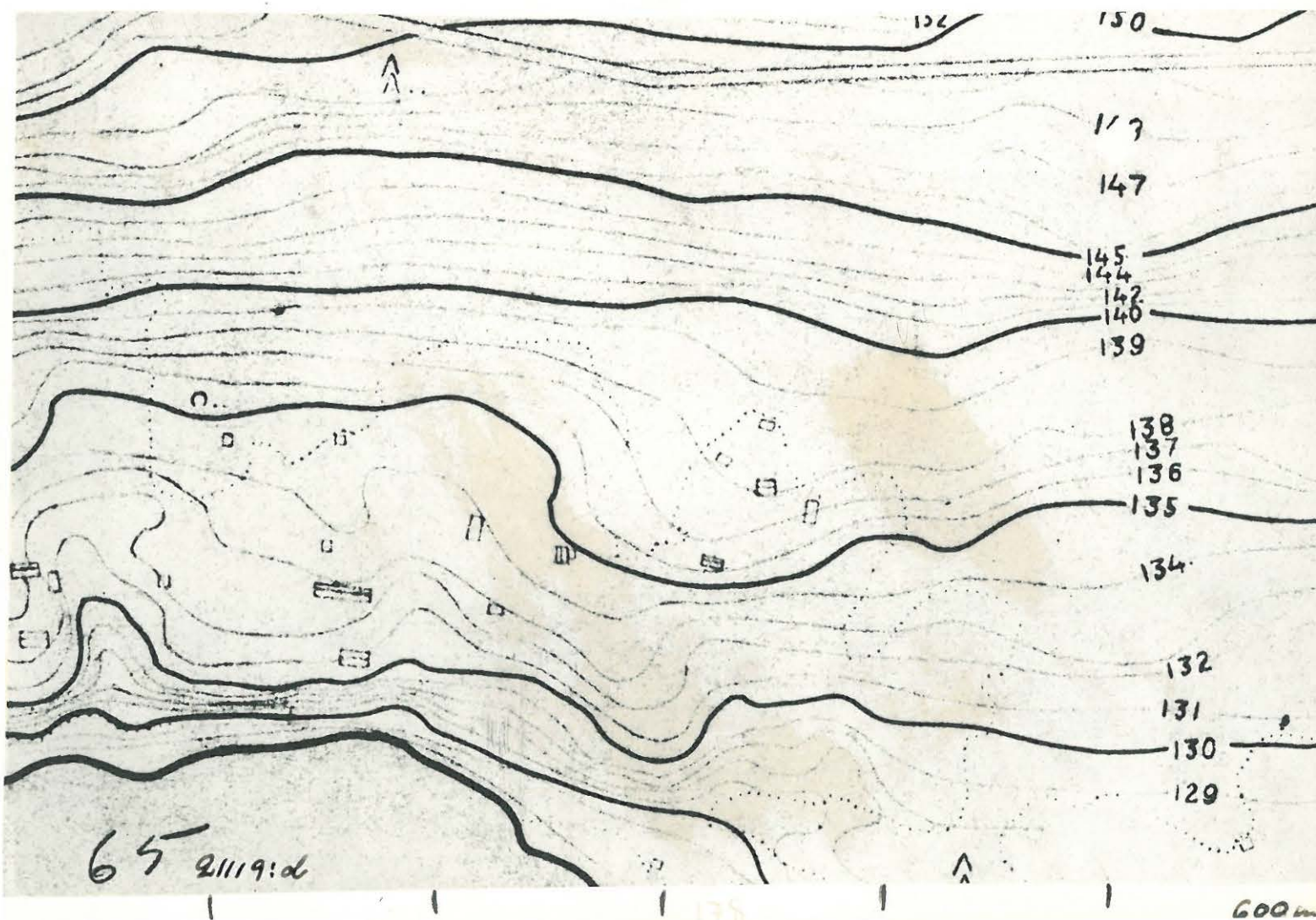
562/a.63-64

→ ks. ~~76~~
75

Kemijärvi, Lumsua, Puustola RN:o 14:2 LIITE 43

41

6.8.56 Is. 67

Kemijärvi, Juujärvi kl. Juuvaara

Juuvaaran kerrotaan muinoin olleen uhripaikkana, jossa olisi ollut useampia uhrimäntyjä. Pystyssä pitäisi vielä oleman ns. vuosilukumänty, johon on veistetty vuosilukuja 1700- ja 1800-luvulta. Muut männyt Kalle H. Juujärvi kertoi kaadetun voimayhtiöiden mittamiesten toimesta viime aikoina.

Alue on valtion maata (aluemetsänhoitaja Saverikko, , toimii myös luonnonsuojelijana.

6.8.56 I s. 96

73
?

Kemijärvi, Juujärvi kl., Ahvenlampi

"Tapsi-aita" niminen lahonnut hirsiaita on Ahvenlammella, Juujärvestä n. 5-6 km itään. Kerrotaan, että aidassa olisi vielä näkyvissä vanha 'vuosiluku', jossa 3 numeroa.

74
←

Ks. 69

74

ks. 69

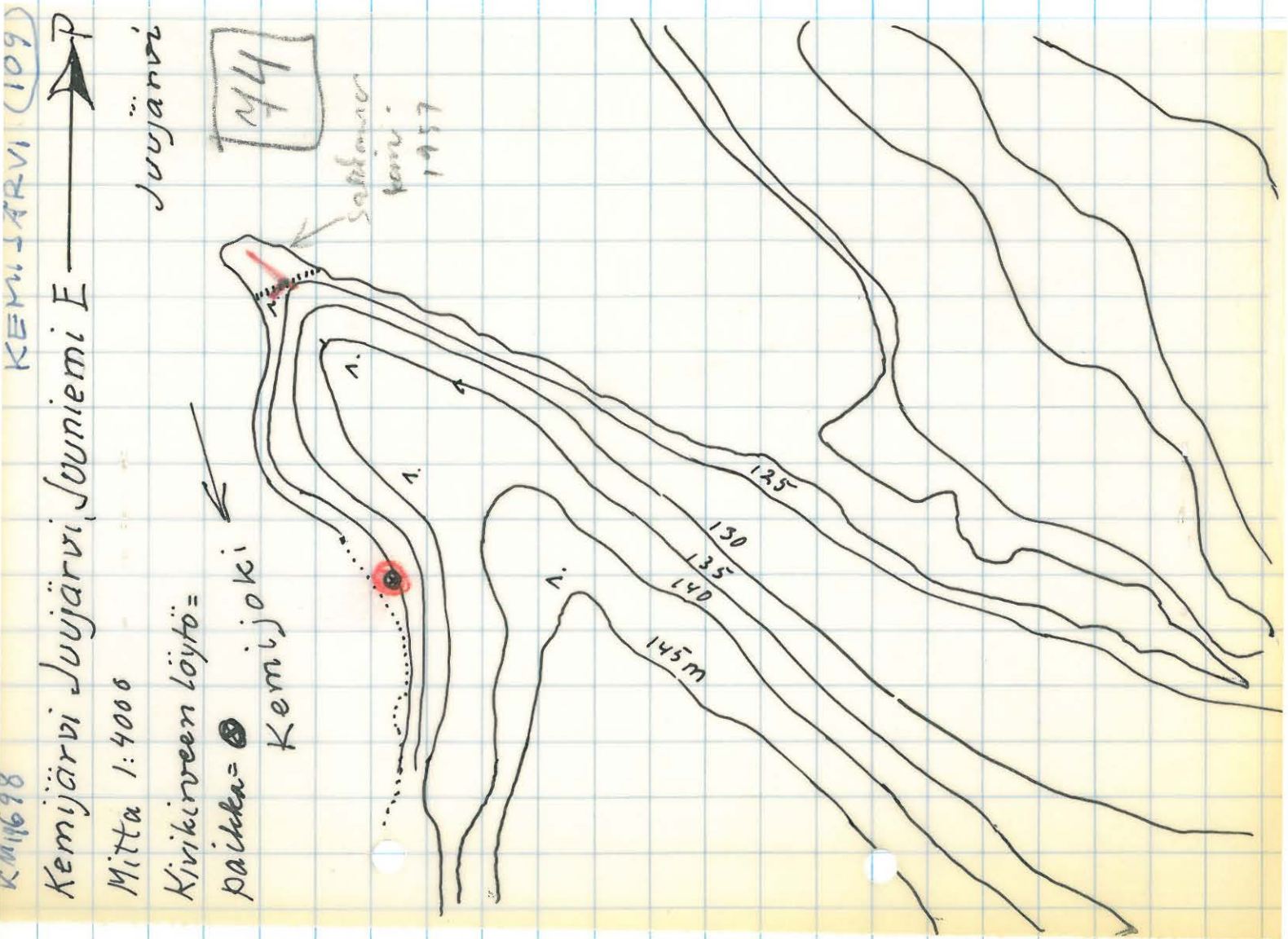
Selkämäen Joki 8.7. - 13.7.57

leit. 22.4.59

ks. 14345: 1-81

muokattu tuoreman tutkimuksen perusteella

± 126 - 127,5

Kemijärvi, Pihlajakatu, Välikatso No 52:3

75

562/o. 62

(No. 2272/1899 A.K.)
s. 3

(lo. 76)

Hj. A:m list 10.4.1899 (kain. 1898)

75:B-C kofo (52), kollektiv. megat.

75:A, vu. 1878 l. liikkeiden aitto-
uuden tiedot.

75:D, kymmenten pöytäkirjat
kollektiv. megat.

76 Δ

13.7.56 I s. 62

Kemijärvi

~~Keskitalo~~ kl. Luusuan Pikkukylä, tl. Keskitalo RN:o 53:2

omist. Helmeri Ollonen, os. Roi Luusuantie

Kartta: Vieremä 9

valok. 1-3

≡ Rajaniemi

76

Kemijärvi

~~Keskitalo~~, kl. Luusuan Pikkukylä, tl. Välitalo RN:o 53:3

omist. Eino Lehtoniemi, os. Roi Luusuantie

Kartta Listimä 8

75

Kemijärvi, kl. Luusuan Pikkukylä, tl. Puistola RN:o 14:2

omist. Onni Saarenpää, os. Juujärvi, Luusuantie (Jokela)

71

Löydöt:

A) Taltta, löytänyt v. 1929 Ilmo Saarenpää Tammankarilta.

- Juujärven kansakoululla

119

B) Taltan kärki, löytänyt 2 v. sitten Onni Saarenpää auran viilloksen pohjasta. Paikalla näkyi myös palaneita kiviä ja tuhkaa

C) ~~Ilmo Saarenpään~~ Tulisijan pohja havaittu kynnettäessä auran viillo syvyydessä. Tältä kohdalta, ^{jossa maa on} ~~missä maa on~~ punaista hienoa ~~hiosta~~ multaa, on Ilmo Saarenpään isävainaja löytänyt hiotun kiviesineen kappaleen.

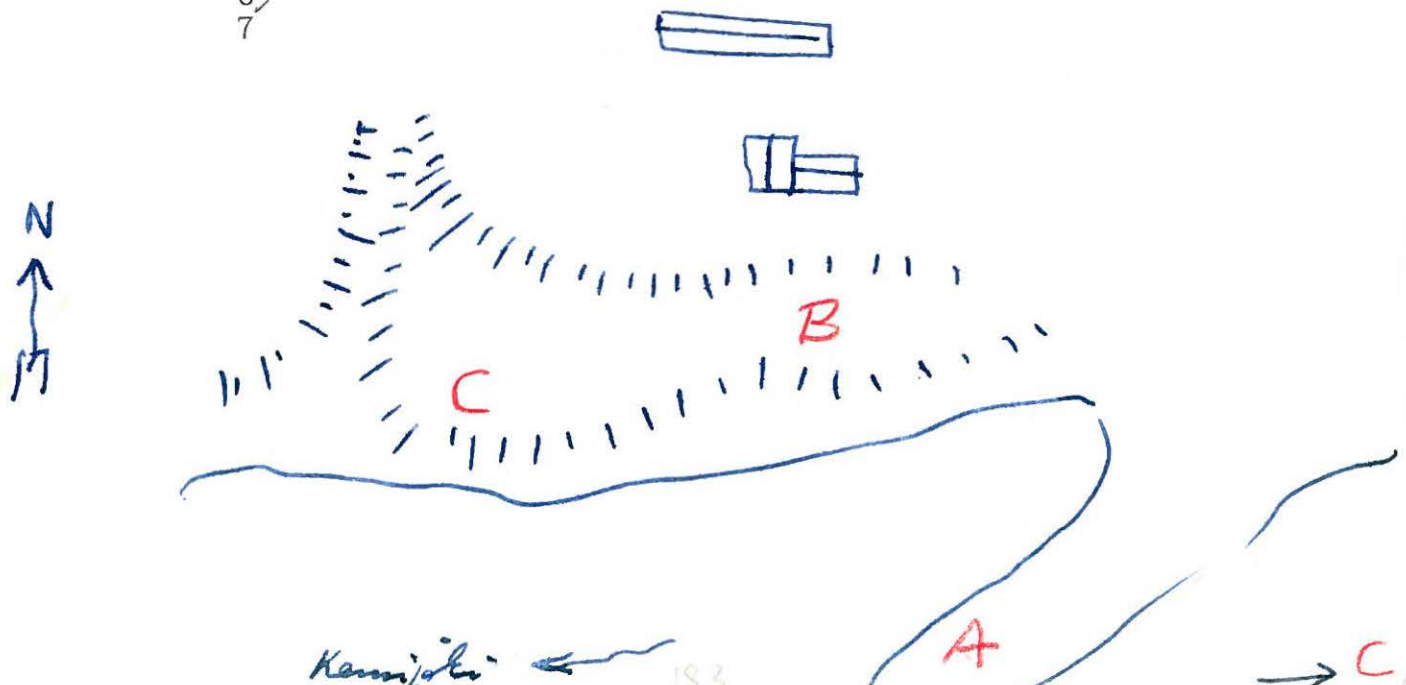
D) Koppelo-ojan vastapäätä Ilmo Saarenpää löytänyt 25 cm pitkän taltan poikasena (20 v. sitten). Esine on sittemmin hukkaantunut.

Välitalon isäntä muisteli isänsä kertoneen, että kohdista B ja C on aikaisemminkin löydetty runsaasti kiviesineitä.

- Valok. 4 kohta A, taustalla Rajaniemi

5 } C ja B
6 }
7 }

70

Kemijärvi, Pikkukylä, Väliatalo RN:o 53,5

LIITE 44

75

M 141

76

Kemijärvi, Rajaniemi
Pihlajakylästä Rovaniemen rajalla
joen S-puolelle

- Kirje. as.p.

- Es. 09, n. 8

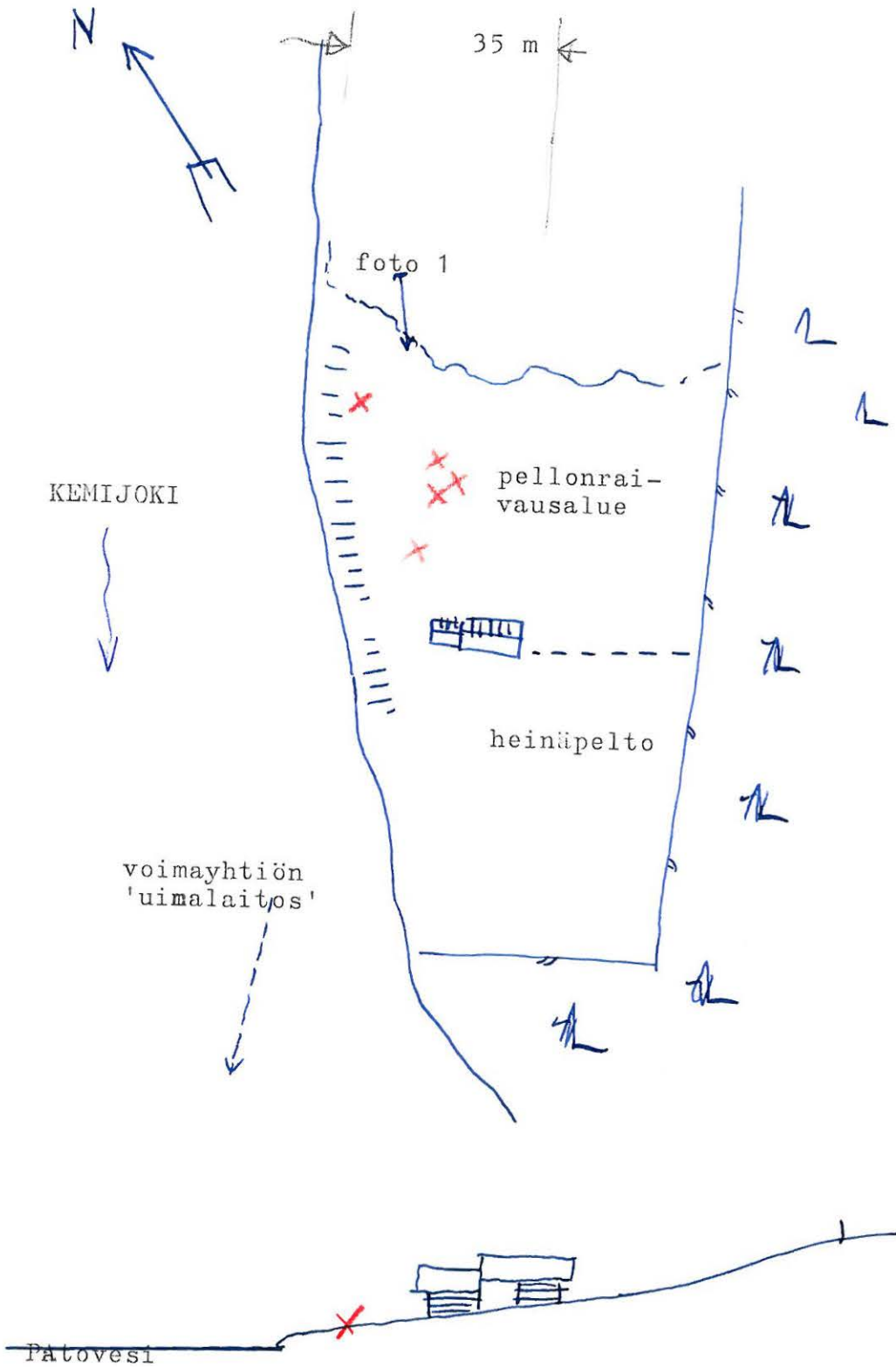
- A II, 72
60/n. 25

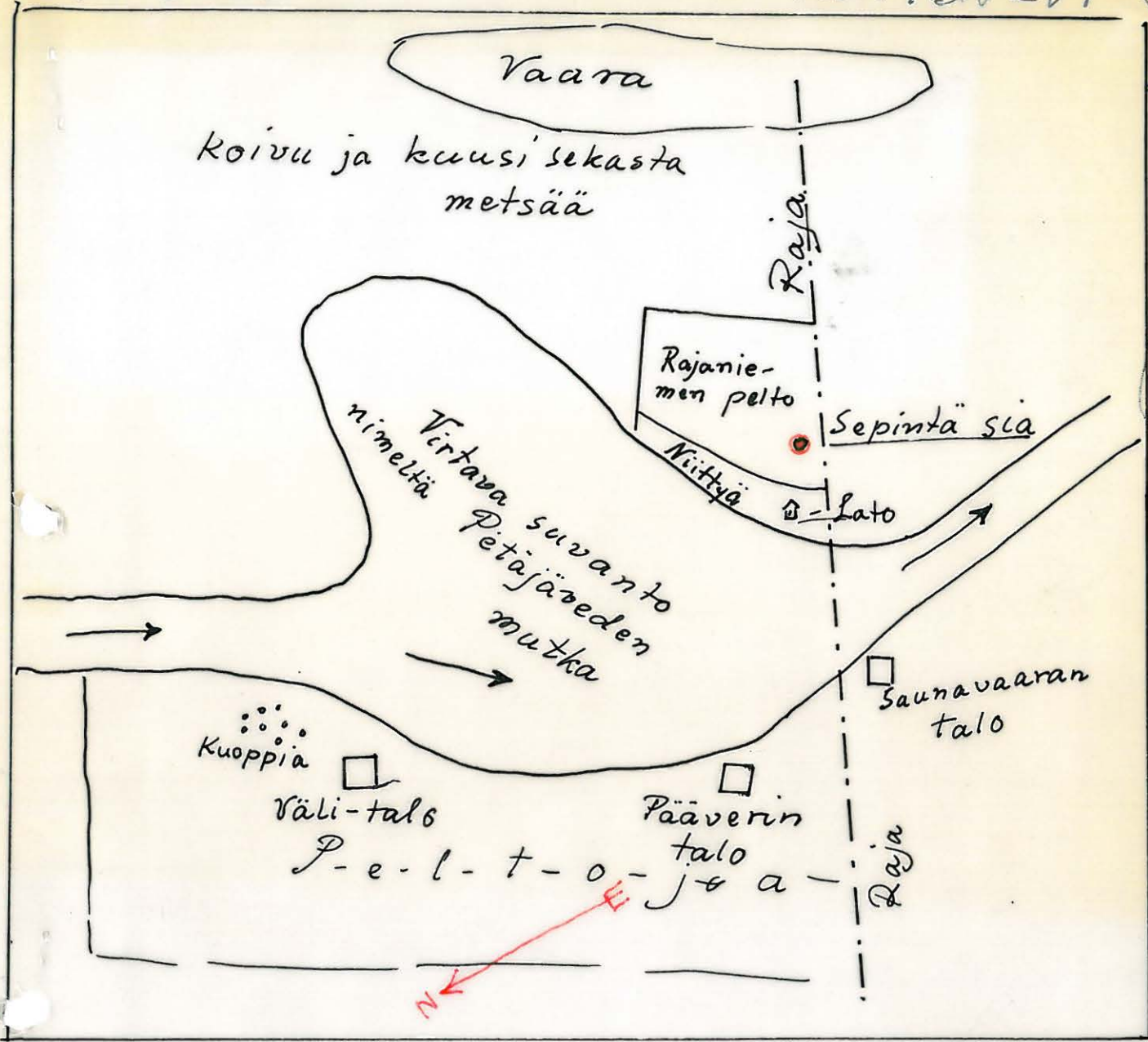

1.8.60 ma I s 25

76 § 25 B

Kemijärvi, Pikkukylä, "Rajaniemi"

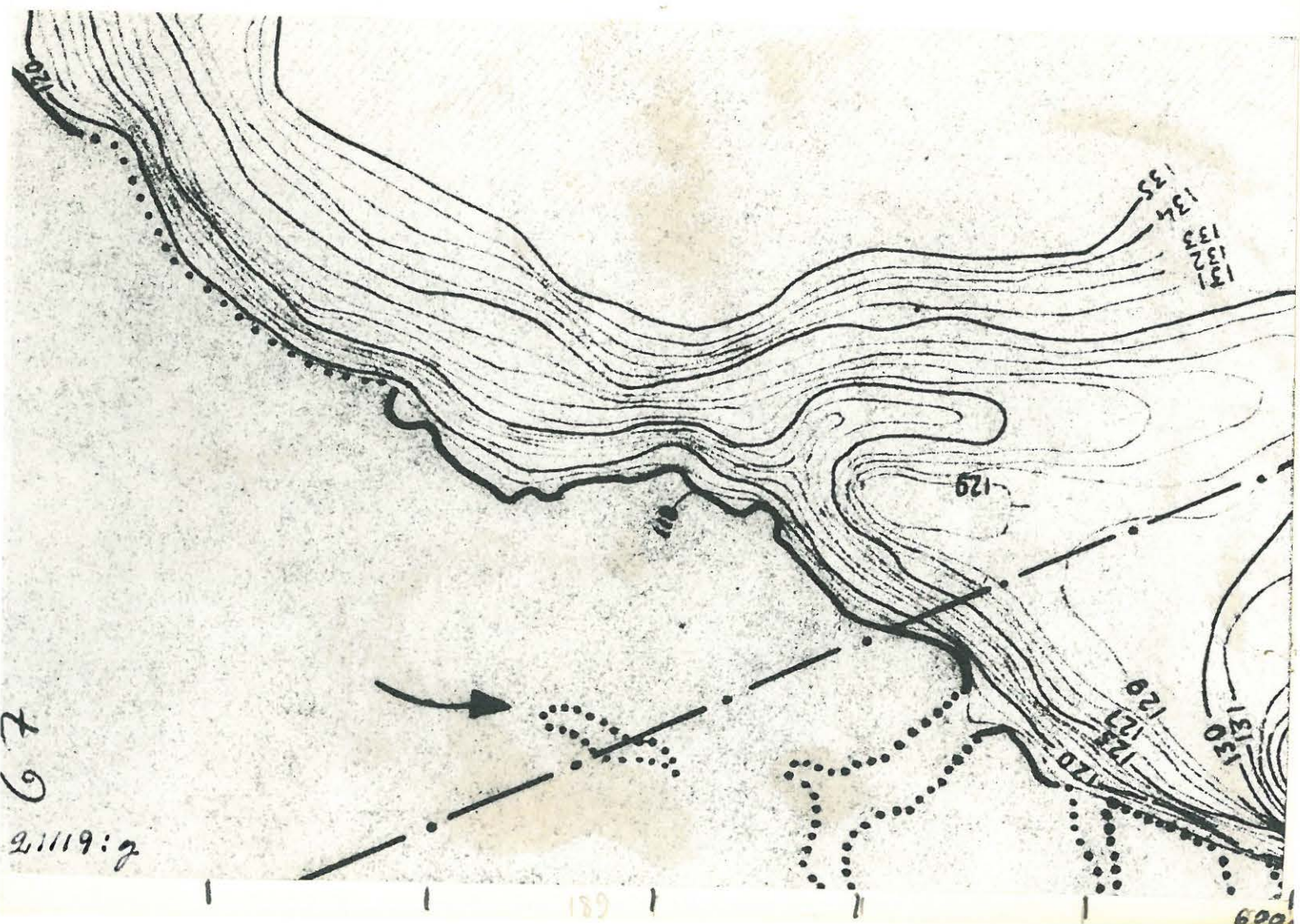
= Mäenikön krunnunkappi (SMYA V s. 14) v. 1879
 Hj. Am. kair. 1898 (Kert. 10.4. 1894) s. 1-3

Kerujärvi, Pikkukylä, Keskitalo RN:o 53:2
"Rajaniemi"

LIITE 76

76

76

LÖYTÖPAIKKA PELLOKSI RAIVATULLA ALUELLA. KUVATTU ETELÄSTÄ
F145901:1
KM 14995 KVARTSIA

LÖYTÖPAIKKA PELLOKSI RAIVATULLA ALUELLA. KUVATTU POHJOISESTA.
F145901:2

190

77

Petrijärven, Luoma. pl.

toistella

Muinaisrekki K. 9908 k. p.

J. d. kert. 1934 s. 3, tulk. 6-15. 8. 1934

Arvo Kemppainen ja Kalle Heliole l. 15. 7. 33
kallion muokkaukseen

Iskelmänsä meidän
Muinaisrekkiä

~~XXX~~

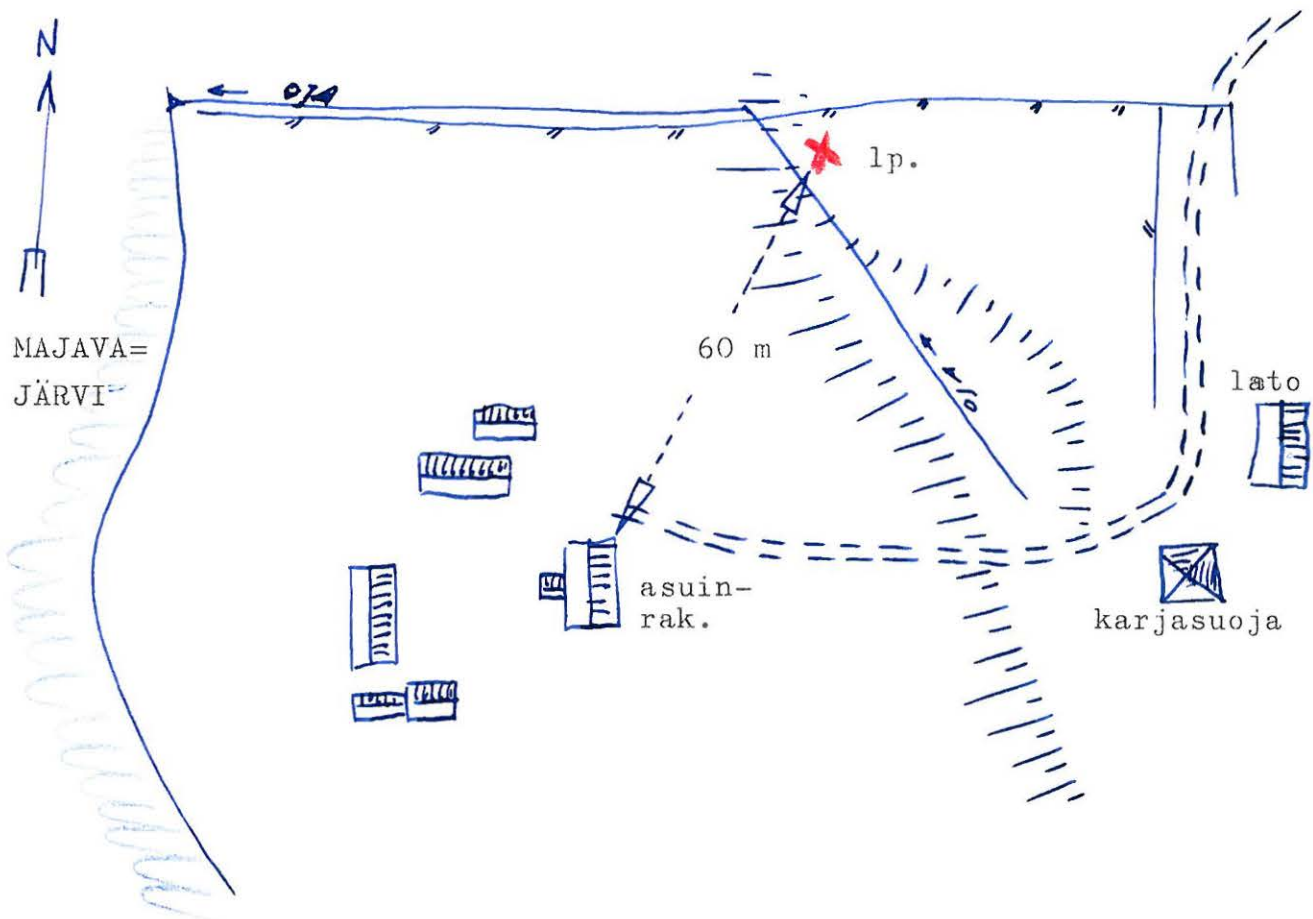
5.8.62

s. 36

78

Kemijärvi, kl. Majava, tl. Huhtaniemi RN:o 2, omist. Alpi Nampajärvi
os. Kemijärvi, Majava

Löytö tehty n 6-7 v sitten 30 cm syvästä,
jossa todettiin myös 'tulisijan' jäännökset

YLEISKUVA , MAJAVAN TALO

F145902:1

F145902:2

F145902:3

F145902:4

KM 15403 KIRVEEN LÖYTÖPAIKKA . KUVAITTO KOILLISESTA .

KUV. AARNI ERÄ-ESKO 1962

Mustalaji / Karppinen

79

En muista mainita, kun kirjitel-
len muuta löytöni.

Uikko Karppinen löysi kirjain syvästä
maasta jonkinlaisen "veto väkkin" puinen
ahkien tapainen, samasta maasta la-
länseudusta.

Litän puolestaan kirjain.

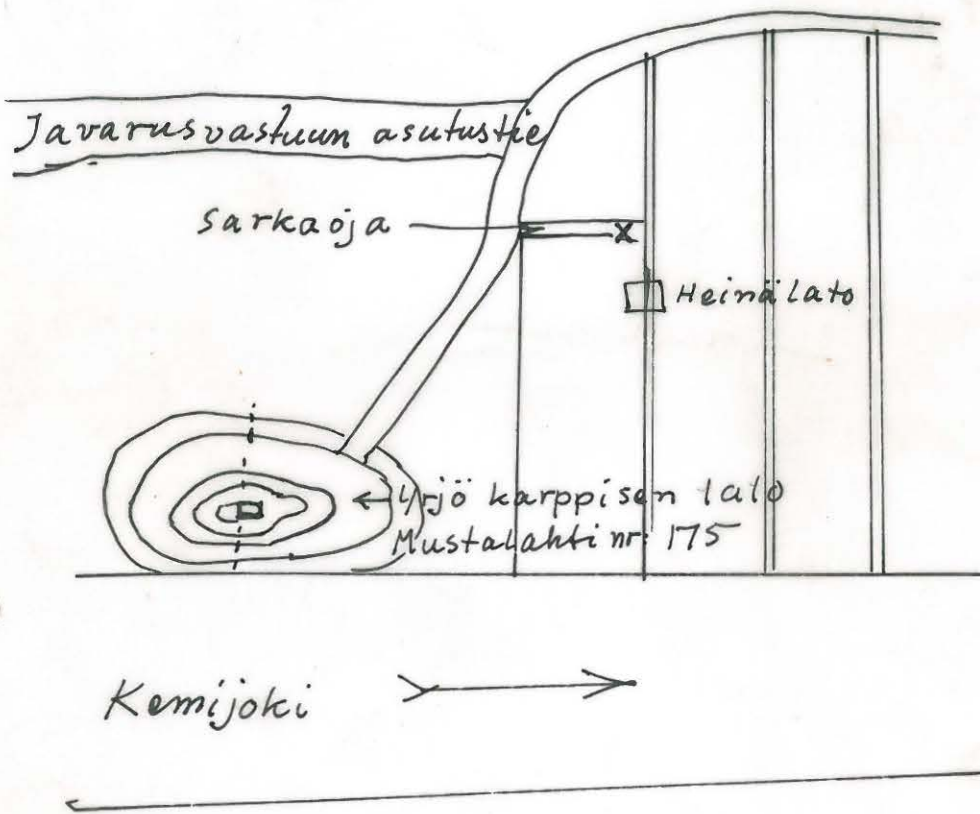
A. Karppinen
Puhdas. Kija

KM 14105

KEMIJÄRVI (102)

79

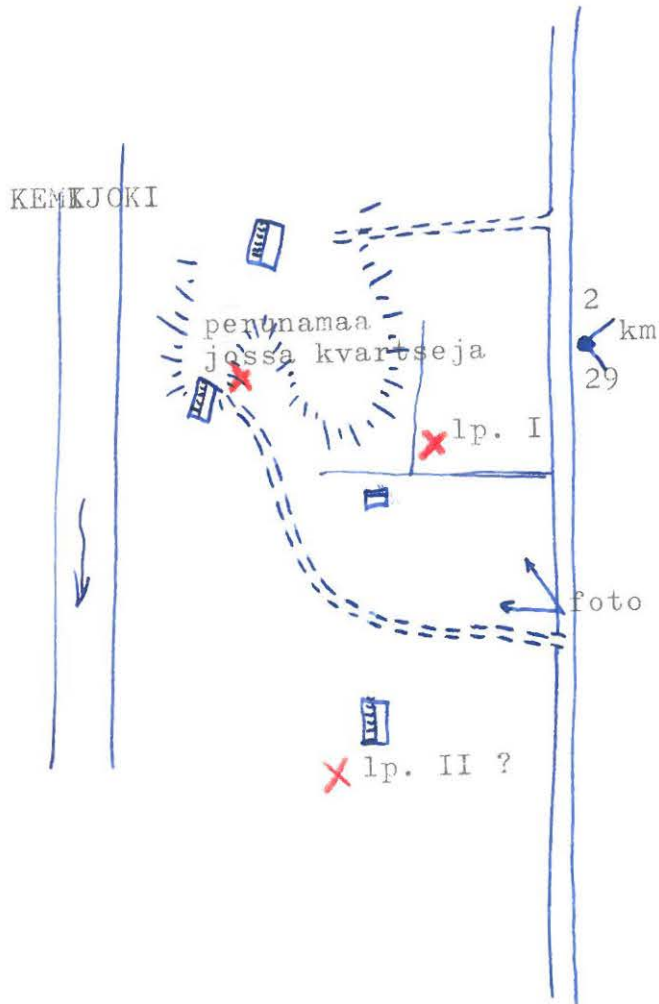

x Löytöpaikka Kemijoesta suoraan
itään noin 200-250 m.

6.8.62 s 39

Kemijärvi,

omist. Yrjö Karppinen

F145903:1

F145903:2

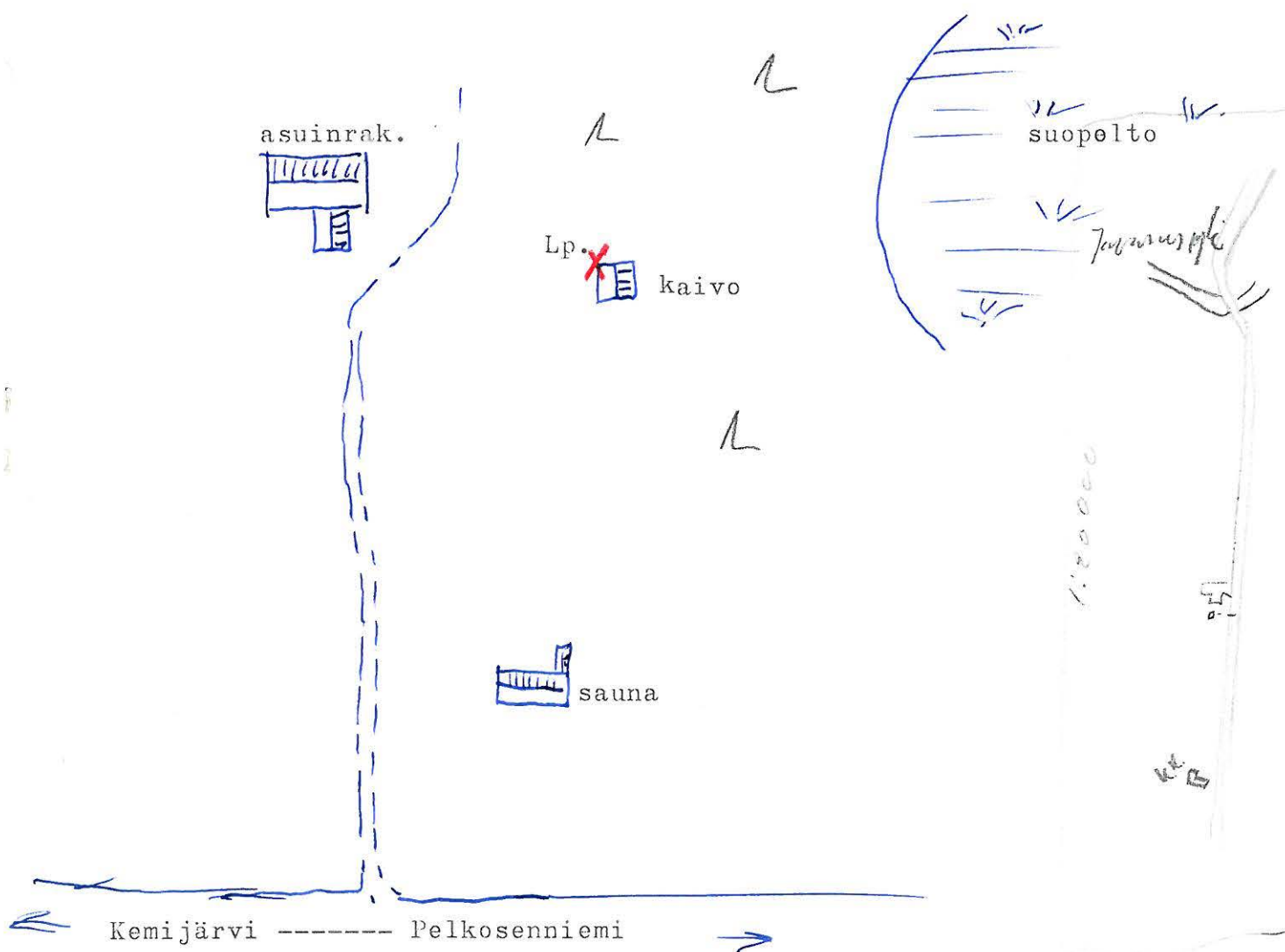
KM 14105 TUURAN LÖYTÖPAIKKA. KUVAUTTU KAAKOSTA.

15.7.60 pe I s 16

Riittä 19/24

80

Kemijärvi, Tapionniemi, "Kiimanen"kl. Ylikylä, tl. Jaakkola RN:o 143, omist. mv Matti Heikkinen
os. Ylikylä Tapionniemi I/KemijärviE-E 123 (Kemij.Kotikiekerö ry:n kok.) tuuran teelmäLöytäjän (Matti Heikkinen) mukaan löytöpaikalla oli pidetty maata
170 cm syvyyteen asti.Paikka on Tapionniemen koulusta 400 m Pelkosenniemen päin ja
sijaitsee n 15 m Kemijoen veden yläpuolella.(Matti Heikkisen kert. muk. on paikalta löydetty myös reikänuija
2-3 v. sitten ja se on lähetetty KM:oon)

80

Maisteri ~~Arja~~ Asko
Rovaniemi

Hajamielisyyksissäni annoin Teille väärää tietoa siitä kivi-
kauden esinelöydystä, jota asiaa kävitte tutkimassa tänään Kemijär-
ven Tapionniemessä.

Luuhin koko ajan reikanuijasta. Sellainen lähetettiin Kansal-
lismuseoon tänä keväänä, mutta se oli löydetty Javarukselta.

Ohitte juuri lähtea, kun huomasin "möhläykseni".

Heikkisen kaivosta löytynyt esine ei suinkaan ollut nuja,
vaan pitkähäkö kivieske, jota alunperin epäilin harrastelijamaisesti
keihäänkärjeksi, mutta joka tri salmon ilmoittaman mukaan oli kivi-
kautinen j ä ä t u r a.

Kansallismuseosta löytyvät tietysti lähettämäni tiedot, mut-
ta ettei virhe jäisi kummittelemaan, korjaan asian näin kirjeitse.

En huomannut kysyä osoitettanne, joten lähetän tämän kirjeen
varsin vaillinaisin osoittein siinä toivossa, että maamme kuuluisa
postilaitos Teidät löytää tälläkin tavoin.

Siitos käynnistä! Toivottavasti tapaaamme seuraavalla kerral-
la paremmin tuloksin.

Kemijärvellä 15.7.-60

Risto Toiviainen
Risto Toiviainen

Os. Tapionniemi I.

ks. myös 86

F145904:1

TUURAN TEELMÄN LÖYTÖPAIKKA JAAKKOLAN TALON KAIVOLLA.

8.8.56 I s. 116

Kemijärvi (No. 48), kl. Luusua, tl. Hietalahti RN:o 45

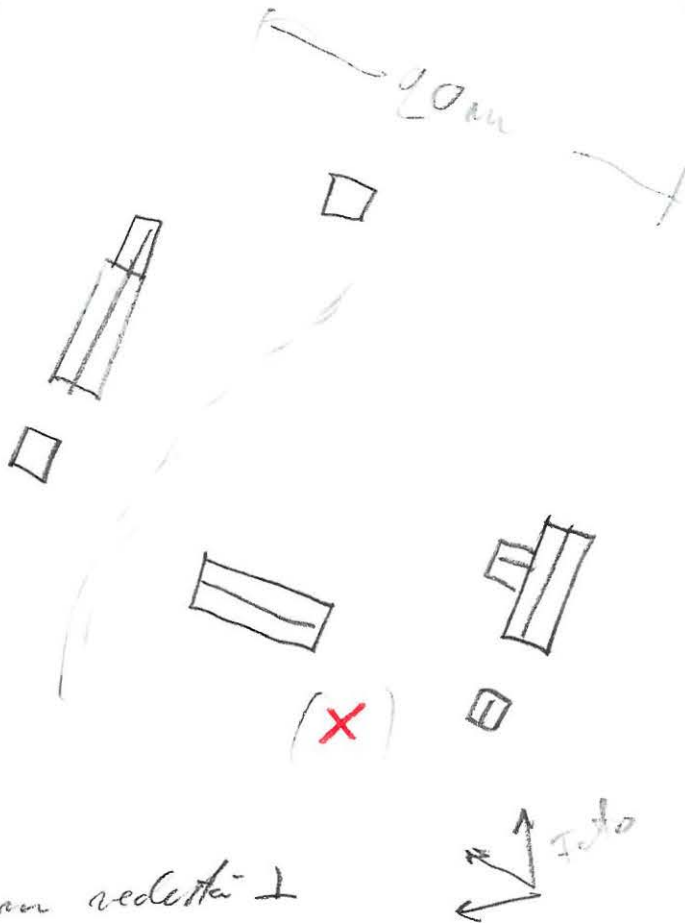
omist. Aapo Kelloniemi, os. Kemijärvi, Luusua

Aapo Kelloniemi löyt. 3 v. sitten taltan Oilungan tien 1 km pylvään läheltä Kokonnimeltä savenottopaikalta. Talttaa ei löytynyt säilytyspaikastaan, mutta se luvattiin lähettä KM:lle.

? 9904:2

LÖYTÖT
TÄSMÄKIVAT

KM 9904:3-4
KUKONNIEMI

dp. 4 1/2 km redeltä I
li

ks. 466

km 15656

huom! löydöt 9904:3-4 ja 15656
koode KUKONNIEMI 32001132

KUITANIN EHTEEN 81 MERKKI PERUSEKORTTELON
ON SAMASSA EHTESSÄ KUIN 320 01 0081 AILUNKI JOS 2010

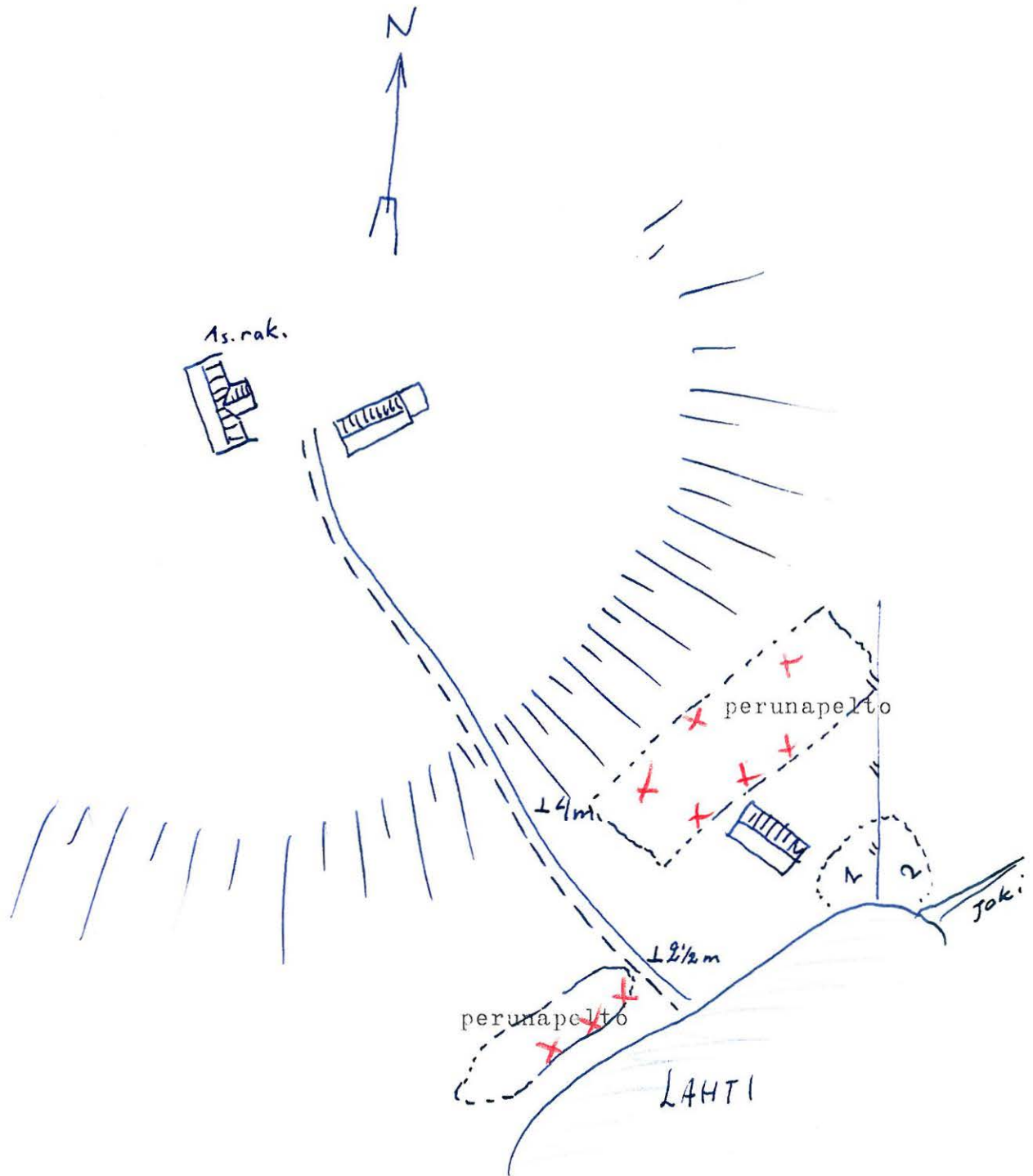
30.6.61 pe s 12-13

320010082 OLLILA

82 5/5

Kemijärvi, kl. Luusua, tl. Ollila RN:o 2:1, omist. Nestori Kelloniemi
os. Luusua, Itäranta

128

F145905:1

F145905:2

OLLILAN LÖYTÖPAIKKA. KVARTSIA PERUNAPELLOSSA. KUVATTU LUOTEESTA.

F145905:3

KVARTSIA PERUNAPELLOSSA. KUVATTU LUOTEESTA.

OLLILAN LÖYTÖPAIKKA.

F145905:4

KVARTSIA PERUNAPELLOSTA. KUVATTU KAAKOSTA.

F145905:5

204

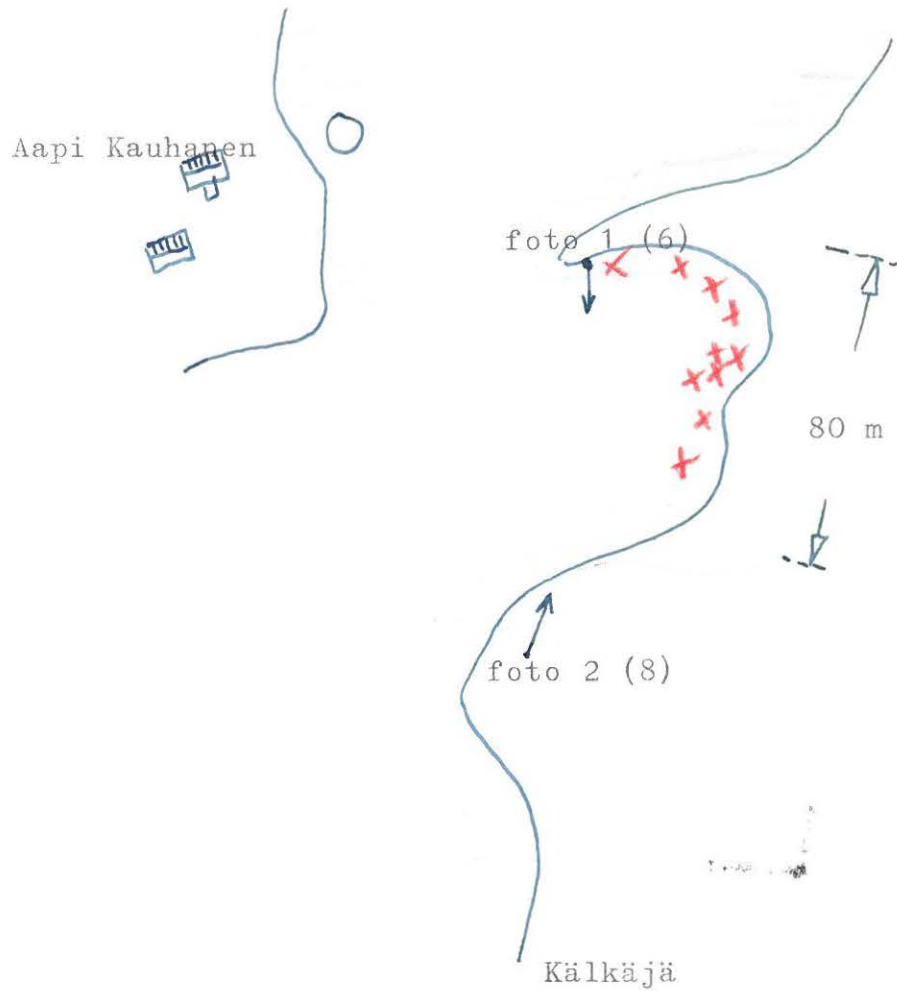
25-26.7.63 to.-pe. s 27

Kemijärvi, Kälkäjän tl.

Ritasalmi

Kivisalmi, asp. I

Kälkäjänsalmi

23

F145906:1

KIVIKAUTINEN ASUINPAIKKA - LÖYTÖJÄ RANTAVEDESTÄ.
KUVATTU POHJOISESTA.

F145906:2

KIVIKAUTINEN ASUINPAIKKA - LÖYTÖJÄ RANTAVEDESTÄ.
KUVATTU ETELÄSTÄ.

5.27/63

706

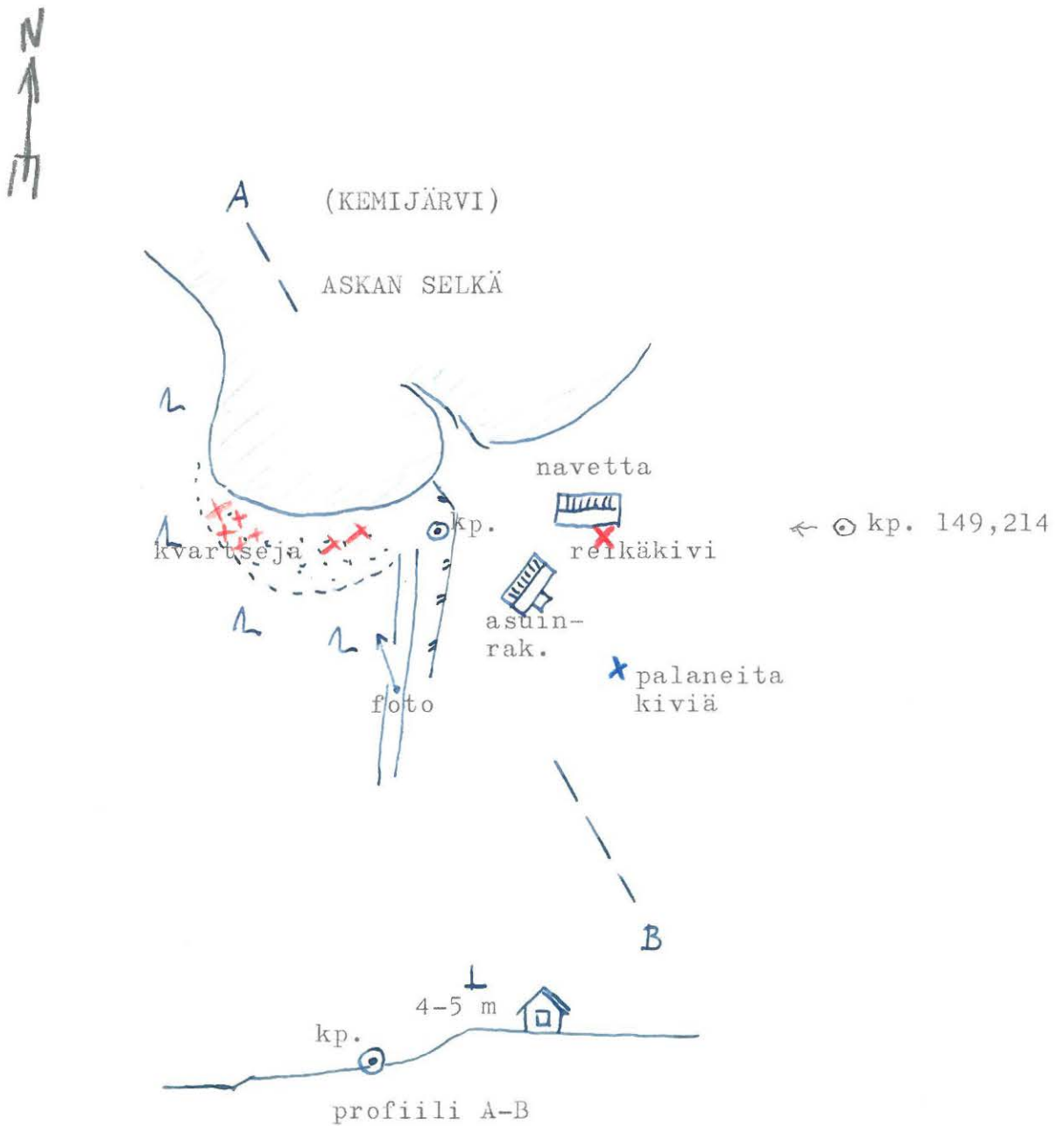
84

23.7.ti 1963

Kemijärvi, kl. Lehtola, tl. Askan kenttä RN:o 112:8
omist. Eelis Lehtola

Noin v 1953 löysivät Lehtolan lapset reikäkiven
navetan kohdalta. Uiton miehet veivät sitten esineen Räsälän
kansakoululle

KM 16087

KEMIJÄRVI ASKANKENTTÄ 320010084

84

F145907:1

KM 16087 KVARTSIEN LÖYTÖPAIKKA RANTAHIEKOLLA.
KUVATTU ETELÄSTÄ.

S. 24 23

108

KUV. AARNI ERÄ-ESKO 1963

Johanna Eino Lagerö, Karijärvi
sukunimi pitiäiti koulun tontilla

Oskar Kaisanlahti, Soppela
koulun p. palomusta pihalla

Pentti Halonen, Tolonen
kiviesine

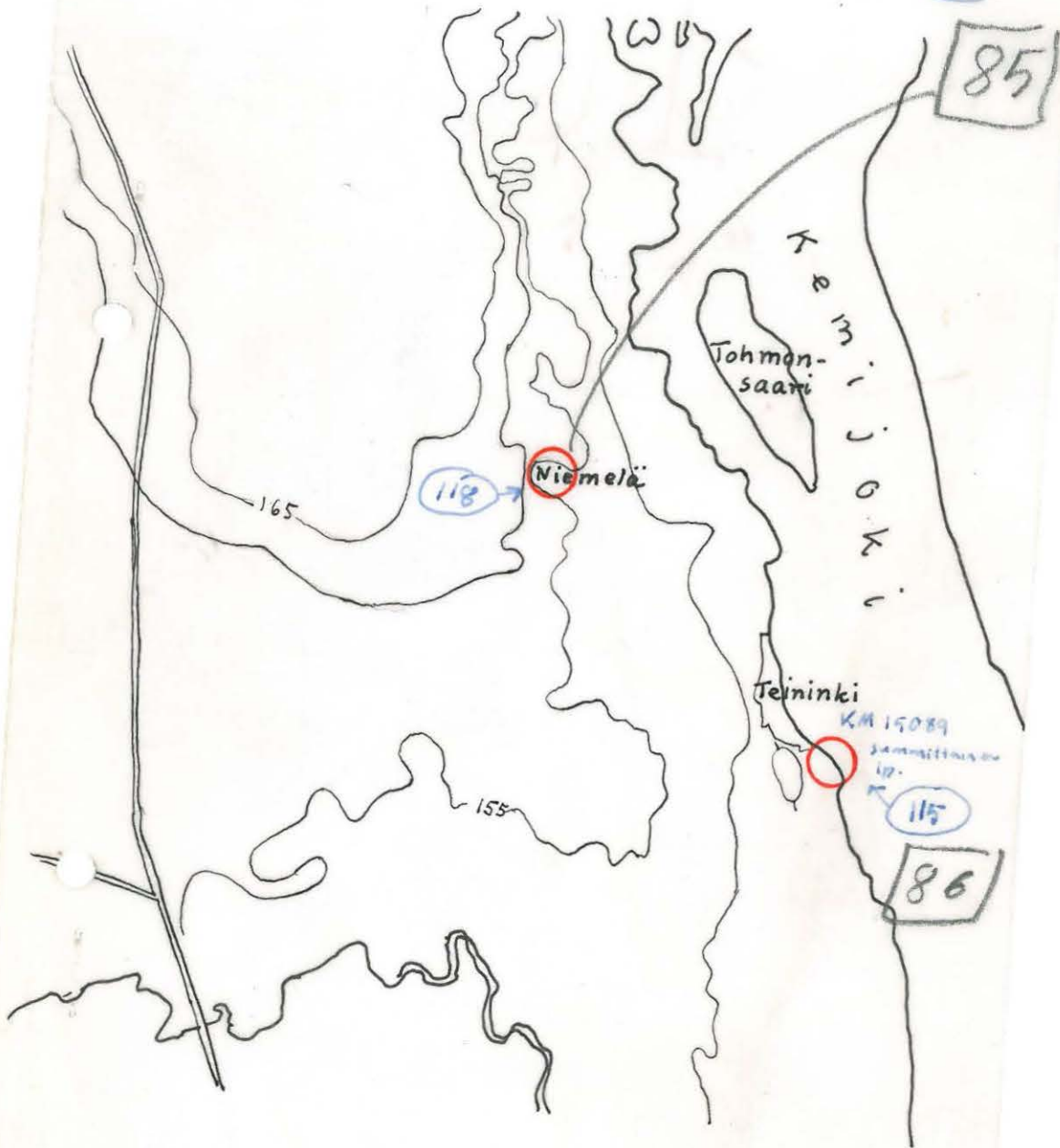
Eero Janttila, Korhonen
kiviesine pienen polysta

Olto Korhonen, Heikkinen, Kiviesine
M. Vi

KM 15089

KEMIJÄRVI (115)

1:20'000

Kemij. 84

Haveri, n. 250m Hakalan tl:sta W, Haverin veneamman
kylällä

Carpel. kais. kert. 1960 - 1961

kuusi 1962, 5.5 -

KM 14857: 1-8 ~~kuusi~~

C. prima as. p. lta veden esiin tunnetun
kivon

Kl. kuusi

tl. Hakala RN:o 33:2

om. Altti Haverin, as. juokse

KM 15191: 1-1091 kais. (kain. 1961)

KM 15043: 1-523 kuusi (kain. 1960)

Carpelan kais. 1961, 13.6 - 25.7, 222 m²

Kert. 18.4.1962 ss 1-9

+ 15 kais.

Haveri II löydöt perästä kivennäis kivilaatu

1. kais. kais. keräillä

tasokantaiset pui- ja ku.-mudantajat

hätärellinen ja moddinen kivilaatu

kuusi ja talttu 15191: 157, 430, 528

Haveri I soikeat ja pyöreät kivilaatu

kuusi ja pui- ja ku.-mudantajat

- Vark. kais. keräillä

- Särsinmenen

(pääasiassa) 1960
kain.

88

Haverin es. pist. 100 m jalan alajuoksum paan
Ilmari Korpäläinen Naamasta 15 m NW
Carpel. kert. 4.5.1960, p. 4-5
Km 15043:1-2 ev. ist.

Kemij.

89

Rantala R No. 14:3

Lehtokummi, N 7970/E10~~24~~

KM 15854 kiviwoon lpi.

Talon päärakista itään, 60-70m nimestä

Carped. ^{ino.} kert. 1962 N.3

Kannij. 70Saarensärkä,

Keräilyalueen alue---

Oikangantien N 8170/E1150

KM 15851:1-10

nuntakäsitteiltä ja vedestä kv. esim. ja itse

kivoste-es. kpl. + maal. laute

veden puronstammi ja laajentamassa kivoste. as. p^{inw.}
(asfalt. kerät. 1962 s. 4)

91

11.7. - 15.8. 1962

Lautasalmi I, Carpel. iin: 1962 s. 4, karto. kart. 1962 ss 1-7 x
 TVH:n ~~paikka~~ Lautasalmi Lomituspaikan tila
 Seuraympäristö kaitumista 10-20m W

Oikousohjauksen: N8163/E1195, Z 148.5 - 149.5 m

Suomen Kuvasto iin: 1962 (s. 3, kart. 1.11.63)
 KM 15683

x KM 15846:1-352

van. Hiltinayle

kert. 6 s.

Kartt. tilat 1-8

valde 27897 - 27958

kuone + alh-

liiketilasto + valde. pinnat, ei keräilyt.

aiemmin 6 kiedon jäärudest

as. p:sta päättyvät vain yläosa

oliosan (W) kuituolosuhteissa erikoisjärjestelyssä vete

jo itäosan jäädessä maan alle

F145908:1

LAUTASALMEN ASUINPAIKKAA KOIVETAAN.
(C. CARTELAN 1962)

KUV. AARNI ERÄ-ESKO 1962

92

(Lautsalampi 2), Carpel. ins. 1962, s. 4

^{Polvijärven}
Lentokentän 15-50 m alue

Luontokentältä lu. iho + erin + liivke-es. kul

KM 15852:1-12

kiinteisiin maahan liitettävien

Maan krite. as. p. joutu. C. joutu. tulkinta

Oikouksen N 8190/E13A

Kemij. 93

Saimesomakkeen (Arjel. siv 1962, s. 5)

Automaatin koodisijainti Seoripin ja
Kemijoen yhtymäalueella.

KM 15856:1-2 koodin ja tunnin teollisuus

Kemijoen

Saimesomakkeen alle jäänyt kpl.

Vestapainon Neitosen

huonon N 7400 / E 16 66

Kemij. 94

Uutela RNo. 40 / Luoma

A. Siirainen Kemij. Luoman i.m. kvt. 1969

KM 15679:1-7

Sp. (Kainuon osaston maastoreitti-osa)

Pieksämäen S-puolella, maantien

W-puolella noin 150 m:n päässä, luultavasti seuranjoen

Siirainen kovi 16-17. 7. 62

- liuste-ist.

vid. r. - esim. palane

r. - kauri

puunomittakaava?

Selitys Oikungonimien (363205), N 8055/E1088

Keräjä 95Muutokset / kunnat

A. Siiräin kunnat vu. 1962 s. 2.

Läntisalueen lattiin n. 1300 m suuntaan 48.00 - / 60.00

Muo. alueen N- ja S- osat

KM 15680 : 1-3

terästä liitetty, ohj. kinnoketallin

kv. ikk.

Oletta myös vedensuojan alle kaivokentän k. os. p.

Lohi Reisälampi, N 8200 / E 0994

N 8194 / E 1000

(N-osat)

(S-osat)

Kemij. 96

Reinikampala / Kuusma, Heiden alle sortuut
kied. asp.

Suomen m. 1962 s. 2

KH 15681:1-2 kv. ist.

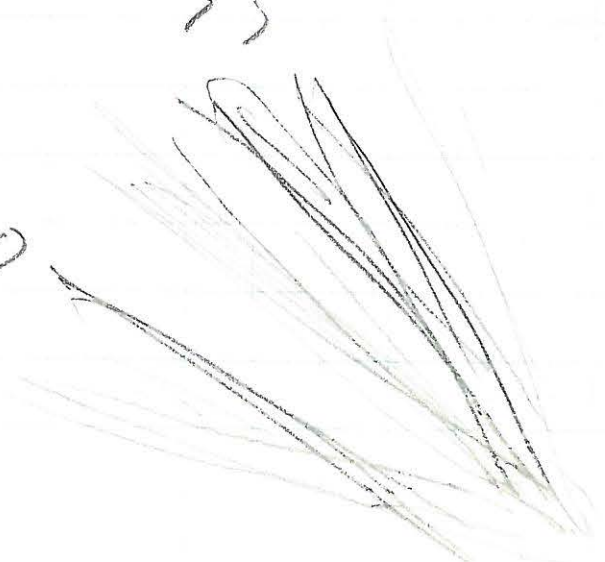
Leimitt - n 2400 am suunta 5400/60.0

Lehti Reinikampala - x 8310
y 0930

60

50

55

Kuvio: 97

Kivijärvi x 8421
y 0989

Sirénin - Luusman inv. 1962, s. 2
KM 15682:1-3

Laivastusalue. luvulta n 2800 m pinta- 54.30/60'00
Puron N-nurmalta
Kivij. os. p. (ei jäs. nousuväle alle)

Keräily [98]

320 01 0098 MÄNTYKENTÄNNIEMI

Mäntykentänniemi, veden laskentamat
kirkk. os. p.

Sis. kunnan inv. 1962 s. 3

KM 15684:1-4 ko. om. + iika
sidoskäsikirja talle

Kemilla n. 1000 m sunn. 17-00

x 8143 ja x 8140

y 1230 y 1245

Oulun jemmienesta 5 työntekijä miemi

Kemij. 99 ruokakoppia (Hautauskoti)

Porkeasari 99a 1 kpl.

lehti Oikarinen
x 8205

Salmuranta Ro 29:3

on ^{mv} Valde Oja-Suoma, O. Kemij. kunnassa

y 1050

Lautaslinen loppu S. ruokasta n 850 on ruokasta 50-00/60-00

Porkeanien 99b 1 kpl.

x 8186

y 1040

Siir. kert. kunn. ins. 1962 s. 4

100

Kivierine Kemijärvellä

Soikean, nuijamaiseen paksun reititienen puolikas, luonnollisesti haljennut.

Reiti tenty kaksipuolisesti kakkaamalla, reiti hyvin hiottu.

Löytöpaikka: Kemijärven Luuksinsalmen Kenttämenne; rantamietikko, jossa seassa kivitkkoa. Löydetty heinäkuussa 1963.

Löytäjä: Pankkivirkailija Tuomo Hontavuori, os. PYP:n talo, Kemijärvi.

Erine on löytäjän hallussa.

Ilmoitti: Martti Linkola
(syyskuu 1963)

E-E mi. 1963

(160) KM 16088

101 - 109
= Neilds 1-9

RHISTORISIA	OVAT
320 01 0101	NEITILÄ 1a/b
320 01 0103	NEITILÄ 3
320 01 0104	NEITILÄ 4
320 01 0105	NEITILÄ 5

320 010110 ROVAJÄRVI

110

23.7.56 s.80

Kemijärvi
Rovaniemi, Rovajärvi

Uhrilähde Rovajärven kaakkoispuolella. Sitä on käyttänyt mm. Heikki Jääskö
ja Autin Mikko partasienen parantamiseen. / K.M.Wallenius

Kernij

104

VUOSTIMO KURSU

Vuostimo-Kerhoje

124

Korun

~~103~~

119

320 010112 SIKKÖNLAMPI

Sittä & Kälviä

158

KM 16 086

KVREKIA , LÖYTÄNYT RANNAHITTIKÖYÄ

F145909:1

KM 160 86 KVAARTSIEN LÖYTÖPAIKKA RANTAHIEKOLLA .

2.70/53

730